РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - ЯМБОЛ

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ- ЯМБОЛ

ЗА 2024 г.

През 2024 г. дейността на РЗИ-Ямбол бе организирана на основата на годишен план, разработен в съответствие с поставените от МЗ цели и приоритети, а именно:

- Повишаване качеството на медицинското обслужване на населението.

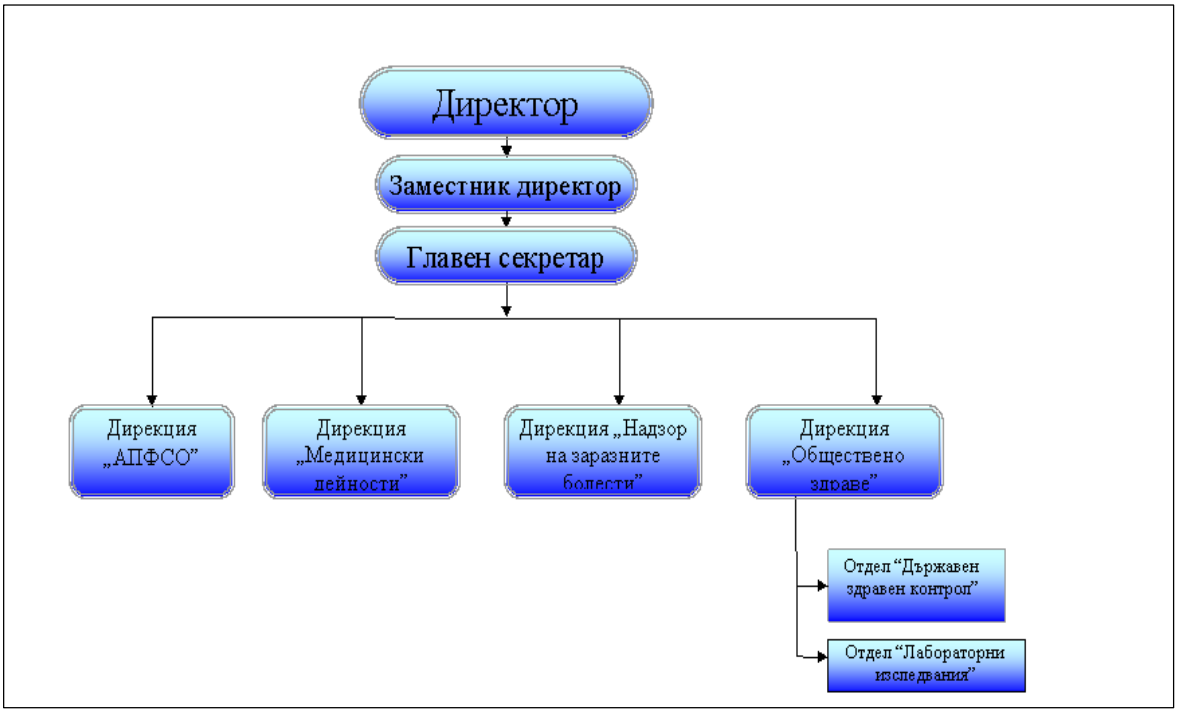
- Повишаване ефективността на държавния здравен контрол по прилагане законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и на факторите на жизнената среда;

- Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност;
- Ограничаване заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.

Извършената по обем дейност в РЗИ бе съобразена и с териториалната специфика и регионални приоритети в областта на общественото здраве при спазване изискванията на нашето и Европейското законодателство.

Дейността бе осъществявана при ефективна координация на РЗИ с другите регионални и местни структури на държавната власт.

Органограма на РЗИ-Ямбол:

Щатната численост на РЗИ – Ямбол е 57 длъжности, от които 43 по служебни правоотношения и 14 по трудови правоотношения, структурирана в 4 дирекции:

- директор;
- заместник-директор;
- главен секретар;
- обща администрация:
  - дирекция „Административно-правно, финансово и стопанско обслужване“ (АПФСО) – с 6 длъжности
- специализирана администрация:
  - дирекция „Медицински дейности“ (МД) – с 11 длъжности;
  - дирекция „Надзор на заразните болести“ (НЗБ) – с 13 длъжности;

- дирекция „Обществено здраве“ (ОЗ) – с 24 длъжности

отдел ДЗК-15

отдел „Лабораторни изследвания“ (ЛИ) с 8 длъжности

През 2024 г. дейността на РЗИ бе осъществена чрез годишния план, разчетен по тримесечия.

Организацията на работата във всички дирекции и отдели бе в съответствие с планираната дейност. Всички служители в инспекцията имаха разработени годишни и тримесечни лични планове. Със заповед на директора на РЗИ бяха определени и разпределени обектите на здравните инспектори.

В РЗИ-Ямбол функционираше експертен съвет по здравно-техническа експертиза, който съгласува при необходимост устройствени схеми, общи устройствени и подробни устройствени планове и извършва оценка на инвестиционни проекти по искане на физически и юридически лица. За проведените експертни съвети се водят протоколи, в които се отразяват всички разгледани проекти и взети решения.

На основание Устройствения правилник на РЗИ съвещателен орган в инспекцията бе Директорския съвет, който функционира със Заповед на директора на РЗИ. Директорският съвет се свиква най-малко един път на тримесечие и работи по предварително изготвен и приет годишен план. За всяко заседание бе изготвян протокол.

Дейност на директорския съвет при РЗИ-Ямбол за 2024 г.

Проведени бяха пет заседания на директорския съвет. За всяко от тях беше съставен протокол. Следните въпроси бяха обсъдени и бяха взети решения по тях:

1. Обсъждане и приемане на целите на РЗИ-Ямбол за 2024 г.
2. Обсъждане на предложения за включване в плана за дейностите на директорския съвет и приемане план на съвета
3. Обсъждане на предложения за включване в годишния план за обучения на служителите от РЗИ-Ямбол
4. Обсъждане на дейността по отчетите на дирекциите за 2023 г. и приемане на общия отчет на РЗИ-Ямбол за 2023 г. Разглеждане, обсъждане и приемане плана на инспекцията за 2024г. Обсъждане на отчетите за дейността на дирекциите и административно-наказателната дейност за първото тримесечие на 2024 г.
5. Отчет на главния секретар за извършените административни услуги за 2023 г.
6. Представяне на анализ на удовлетвореността на потребителите, съгласно попълнените анкети за 2023 г. и доклад за предоставената информация по ЗДОИ.
7. Отчет на главния секретар за осъществения сроков контрол на задачите за първото тримесечие.
8. Обсъждане на отчетите за дейността на дирекциите през първото тримесечие.
9. Разглеждане на административно-наказателната дейност за първото тримесечие на 2024 г.
10. Разглеждане на предложение от директора на дирекция АПФСО за усвояване на свободни средства по параграф „Персонал“ и разпределението им.
11. Обсъждане предоставянето на парични средства за представително работно облекло на държавните служители и техния размер.
12. Обсъждане на предложение за размера на средствата за закупуване на предпазни очила на служителите, работещи с видеодисплеи и списък на служителите.
13. Обсъждане на отчетите за дейността на дирекциите за второто тримесечие на 2024 г.
14. Доклад от гл.секретар за административно-наказателната дейност за второто

тримесечие на 2024 г.

15. Доклад от гл.секретар за осъществен сроков контрол за м. април, май, юни 2024 г.
16. Разглеждане на предложение от директора на дирекция АПФСО за усвояване на свободни средства по параграф „Персонал“ и разпределението им.
17. Обсъждане на отчетите за дейността на дирекциите и административно-наказателната дейност за третото тримесечие на 2024 г.
18. Разглеждане на предложение от директора на дирекция АПФСО за усвояване на свободни средства по параграф „Персонал“ и разпределението им.

Всички планирани задачи от плана на директорския съвет за 2024 г. са изпълнени. Включвани за обсъждане и разглеждане от директорския съвет са били и актуални въпроси, които са възниквали в процеса на работа и не са били планувани предварително.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДИРЕКЦИЯ АПФСО

I. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ И СЛУЖИТЕЛИ НА РЗИ

В РЗИ-Ямбол административното обслужване на потребителите се извършваше от звеното за административно обслужване чрез Центъра за административно обслужване. Предлаганите услуги се осъществяваха при спазване на принципите и стандартите, установени в нормативните актове, които регламентират дейността на администрацията: Закона за администрацията, Административнопроцесуалния кодекс, Наредбата за административно обслужване. Звеното за административно обслужване е разположено в началото на административната сграда на РЗИ-Ямбол, лесно достъпно, приспособено да обслужва и лица с увреждания, чрез изградена рампа на входа на сградата. Местоположението му е ясно обозначено и така е улеснен достъпа на потребителите на услуги до него. Работното време на служителите от звеното беше съобразено с нуждите на потребителите. Осигурено беше непрекъснато обслужване в рамките на работното време на инспекцията. В случаите, в които имаше потребители в края на работното време в служебните помещения, служителите от звеното продължаваха да обработват документи, докато не приключат с обслужването на всички потребители. За всички услуги, предоставяни от РЗИ-Ямбол се спазваха нормативно определените срокове за изпълнението им. Периодично се извършваше преглед на предоставяните услуги и се преценяваше възможността за намаляване на срока на изпълнение на услугите. Така се спестяваше от времето на потребителите на услуги.

Създадена е възможност от интернет страницата на инспекцията да се изтеглят заявленията за предоставяните административни услуги, както и е предоставена информация за нормативното основание и реда за осъществяване на услугата. Осигурена е възможност за подаване по електронен път на заявление за предоставяне на услуга, както и изпълнение на устно заявена такава. Информацията за административните услуги се поддържа актуална в Регистъра на услугите, който е част от ИИСДА.

През 2024 г. РЗИ-Ямбол продължи да използва електронна деловодна система за документооборот Евентис R7, средата за междурегистров обмен Regix и Системата за сигурно електронно връчване. За всички административни услуги, в които се изисква свидетелство за съдимост, същото се осигурява служебно чрез Системата за издаване на служебно електронно свидетелство за съдимост.

Своевременно се извършваше приемане, регистриране, разпределяне и насочване на входящата служебна кореспонденция, извеждане и изпращане по предназначение изходящата кореспонденция чрез електронната система за документооборот „Евентис R7“, осъществяваше се вътрешна и външна куриерска дейност. В системата за управление на документооборота и работния поток „Евентис R7“ бяха регистрирани 6268 входящи и 5835 изходящи документи.

Всички документи и други материали на РЗИ-Ямбол бяха систематизирани и съхранявани съгласно изискванията на Закона за Националния архивен фонд.

Служебните и трудови досиета на служителите се съхраняваха в специална картотека от главен експерт в дирекция АПФСО, изпълняващ функциите по управление на човешките ресурси.

Работните планове за 2024 г. бяха изготвени и съгласувани своевременно. След проведените междинни и заключителни срещи бе поставена годишна оценка, в съответствие с изискванията и сроковете, определени в Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация. Оценени бяха 51 служители, от които 3 получиха оценка „Изключително изпълнение“, 48 получиха оценка „Изпълнението надвишава изискванията”.

За проведените обучения през 2024 г. се водеше регистър за проведените обучения на служителите, в който са вписани всички курсове, семинари и др.

Издадените документи, удостоверяващи проведеното обучение се съхраняваха в досиетата на служителите.

Осигурена бе правна помощ и консултация на служителите по отношение правилното прилагане на ЗЗ, ЗЛПХМ, ЗАНН, АПК, ЗЛЗ, ЗКНВП и др. нормативни актове, касаещи дейността на инспекцията.

Бяха проверени 54 броя съставени актове за установяване на административни нарушения от главен секретар. Към 31.12.2024 г. бяха издадени 11 броя наказателни постановления за 1200 лв. Всички те са връчени, като 4 броя са платени в доброволния срок, 7 бр. са предадени в НАП.

През 2024 г. бе осигурено процесуално представителство пред Административен съд - Ямбол по 1 съдебно производство по оспорване на заповед на директора на РЗИ-Ямбол за създаване на ТЕЛК. Съдът е потвърдил издадената заповед. Същата е обжалвана пред Върховния административен съд. Делото е насрочено за 01.2025г.

И през 2024 г. продължи да се използва изменението на ЗАНН за сключване на споразумения между нарушителя и наказващия орган. Съставени и връчени са 43 бр. споразумения. Един брой от тях не е платено и е издадено наказателно постановление. 42 бр. са платени в законоустановения срок.

Отчетът на РЗИ-Ямбол в Интегрираната информационна система в държавната администрация е попълнен в срок.

Към 31.12.2024 г. нямаше неизпълнени наши договорни задължения.

През годината не бяха проведени конкурсни процедури за назначаване на служители.

В РЗИ-Ямбол за периода 01.01-31.12.2024г. са постъпили 14 /четиринадесет/ заявления за предоставяне на информация по Закона за достъп до обществена информация. Всички те са обработени от главния секретар на РЗИ-Ямбол, в съответствие с утвърдените Вътрешни правила за работа по Закона за достъп до обществена информация.

Подали заявления за предоставяне на достъп до информация са 1 неправителствена организация, 3 юридически лица и 10 физически лица. На 13 от тях е предоставен достъп до исканата обществена информация, а на един заявител е отговорено, че исканата информация е общодостъпна на интернет страницата на РЗИ-Ямбол.

В срока за издаване на решение за предоставяне/отказ на достъп до обществена информация в рамките на 14-дневния срок са издадени 13 решения. По всички тях е предоставен пълен достъп до исканата информация. Постъпилите заявления за достъп до информация са както следва: 13 бр. по електронна поща, съответно и исканата информация е предоставена по същия ред – на посочена електронна поща. Един заявител е изпратил искането си чрез Системата за сигурно електронно връчване и е поискал отговорът да му бъде изпратен чрез нея.

По вид на исканата информация, заявленията се разделят на 8 бр. служебна информация и 6 бр. официална информация.

По теми на информацията, заявленията се класифицират, както следва: 4 бр. касаят отчетността на инспекцията, 3 се отнасят до процеса на вземане на решения и 7 бр. се отнасят за контролната дейност на РЗИ.

През календарната 2024 г. не са постъпвали жалби срещу решения по ЗДОИ и не са изготвяни откази за предоставяне на достъп до обществена информация.

Няма установени административни нарушения и налагани наказания на длъжностни лица по ЗДОИ през 2024 г.

II.ФИНАНСОВО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Изградената система за финансово управление и контрол в РЗИ гр. Ямбол бе прилагана в практиката чрез разработени и утвърдени политики и процедури във всички области на финансовото управление и контрол, които имат за цел да осигурят разумна увереност за постигане целите на инспекцията чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове на РЗИ и договори;
- надеждност и всеобхватност на финансова и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията.

При планиране на бюджетните средства в РЗИ бяха предвидени средства за реализиране на програми:

1. Държавен здравен контрол;
2. Профилактика и надзор на заразните болести;
3. Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване;
4. Администрация.

През 2024 г. таксите, които бяха събрани по Закона за здравето и Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина са в размер на 68651 лв. при уточнен план 100000 лв. Неизпълнението на плана с 31349 лв. се дължи на спиране на изследването на храни.

Приходите от споразумения и наказателни постановления, които бяха постъпили по сметката на РЗИ са 4625 лв., събраните от НАП съгласно ДДС 12/10.12.2009 г.- 3250 лв. – общо 7875 лв. при уточнен план 15000лв. Неизпълнението от 7125лв. се дължи на факта, че повечето от физическите лица, на които са издадени актове за нарушение плащаха с намаление след сключено споразумение, а за неплатените се издаваха наказателни постановления, които бяха предадени на Национална агенция за приходи.

Други неданъчни приходи в размер на 344 лв. бяха от продадени специални формуляри за поръчка на наркотични вещества по отчетна стойност в размер на 155 лв. и вторични суровини в размер на 189 лв.

Общо събраните и трансферирани към МЗ приходи бяха в размер на 73620лв. при уточнен план 115000 лв. – 64.02% изпълнение.

Финансово-счетоводната дейност на РЗИ бе организирана в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация за 2024 г., Счетоводните стандарти и указания, Счетоводната политика и др.

За законосъобразното и целесъобразното разходване на бюджетните средства бе извършван предварителен контрол от финансов контрольор и прилагана системата на двойния подпис. Всички документи свързани с поемане на задължение или извършване на разход бяха подписвани от директора на РЗИ и директор дирекция АПФСО.

Своевременно през годината беше предоставяна информация на първостепенния разпоредител, относно усвояването на бюджетните средства чрез изготвяне на месечни отчети, справки по параграфи, натурални показатели и счетоводни сметки.

През 2024 г. общо за заплати и възнаграждения на персонала по трудови и служебни правоотношения бяха изплатени 1446128 лв. при утвърден годишен план 1504190 лв. Реализираната икономия от фонд работна заплата през годината бе от вакантни длъжности и болнични и беше използвана за изплащане на други възнаграждения и плащания на персонала, и за изплащане на обезщетения на освободени служители.

Изплатена бе сума по граждански договори в размер на 4800 лв. за консултация, изследване и валидиране на микробиологични проби от лекар микробиолог.

Изплатената сума за СБКО на служителите по трудово правоотношение бе в размер на 7000 лв., за представително работно облекло на служители по служебно правоотношение – 11429 лв. На освободени служители беше изплатено обезщетение по чл.106, ал.3 от ЗДСл – 16875 лв., по

чл. 222, ал.3 от КТ – 19794 лв. За първите два дни временна неработоспособност за сметка на работодателя бяха изплатени – 6919 лв.

Издръжката на РЗИ през 2024 год. е 189892 лв. Бюджетът ни за издръжка в размер на 169100 лв. беше актуализиран през годината, както следва:

- С Постановление № 136 на Министерски съвет от 29 април 2024 г. бяха увеличени разходите за персонал с 194556 лв.;
- С Постановление № 175 от 22.05.2024 г. на Министерски съвет беше увеличена издръжката с 1500 лв. за разходи за коклюш;
- Във връзка с одобрен Доклад № 26-00-1851/13.09.2024 г. за обновяване на системата за документооборота и управление на работния поток Евентис R7 беше увеличена издръжката с 4224 лв.;
- С Постановление № 341 на Министерски съвет от 07.10.2024 г. беше увеличен бюджета с 20088 лв. за капиталови разходи.

Останалите разходи през 2024 година бяха предимно за закупуване на медикаменти, работно облекло, материали, гориво и смазочни материали, ел. енергия, природен газ, външни услуги, командировки, застраховки и др.

Закупени бяха 2 броя автоклав на стойност 16152 лв., стерилизатор-сушилня на стойност 1908 лв. и аналитична везна на стойност – 2028 лв.

С направените разходи ежедневно се осъществяваше контрол по спазване на противоепидемичните мерки и здравните изисквания в лечебни, здравни и детски заведения, в обектите с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението. Извършваха се лабораторно-диагностични изследвания по искане на лечебни заведения, физически и юридически лица.

III. СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Стопанското обслужване в РЗИ включва обезпечаването с необходимите материали, медикаменти и средства за работата и функционирането на РЗИ, осигуряването на оптимални условия за организиране на дейностите, извършвани от инспекцията.

Дирекция „Административно правно финансово – стопанско обслужване" беше създала всички необходими условия за успешно осъществяване на основната дейност на инспекцията чрез;

- организиране и снабдяване на всички звена с материали, консумативи, химикали, диагностикуми, дълготрайни материални активи, горива и смазочни материали;
- организиране поддръжката и стопанисването на материалната база;
- абонаментно обслужване на специализираната техника, редовно калибриране на измервателните уреди, съгласно изготвен план;
- осигуряване на транспортно обслужване на РЗИ, чрез поддържане на автомобилния парк в добро техническо състояние, представяне моторните превозни средства на годишни технически прегледи;
- поддръжка изправното състояние на противопожарната система и техника, извършени са мероприятия за противопожарната безопасност на служителите и сградите.

Беше извършен текущ ремонт на микробиологична лаборатория в размер на 10068 лв. От текущ ремонт се нуждаят паразитологична лаборатория, гаражи и стаи в административната сграда и основен ремонт на покрива и саниране на лабораторната сграда, което ще подобри условията на работа.

IV. ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Дейността на информационното обслужване в инспекцията бе свързана с осигуряване на информационните връзки и комуникации на администрацията; поддържане на публичните регистри и бази данни; организиране, поддържане и технически контрол при събирането, обработката, съхраняването и отчитането на оперативната информация от звената на РЗИ; постоянно актуализиране на информацията в сайта на инспекцията, портала за отворени данни и

др.; осигуряване техническа поддръжка на компютърната и друга информационна техника, актуализиране на програмните продукти, свързани с дейността на РЗИ; обучение на служителите за работа с компютърна техника и инсталираните програми, осигурен интернет достъп.

В инспекцията се използват следните информационни системи:

1. Система за правно-информационни услуги „Сиела-Норма”, която е предназначена за използване на всички нормативни актове в българското законодателство.
2. Система за труд и работна заплата „Терес”, която е предназначена за отчитане заплатите на служителите, дава възможност за промени в работните заплати и др.
3. Уеб базирана система за финансово-счетоводна дейност „Бизнес процесор - Конто 66”, която е предназначена за въвеждане и обработка на счетоводната информация.
4. Уеб базирана система „Биопродукти“, работеща все още със ИС за следене движението на биопродуктите HEIB.
5. Система за управление на документооборота и работния поток „Eventis R7“.
6. Система за обработка на здравни книжки, базирана на MS Access.
7. Система за фактуриране „Скиптър(i)” и за граждански договори.
8. Уеб базирани системи за имунизации (Covid-19), карантиниране и др.
9. Уеб базирана система за обекти с обществено предназначение (А1).
10. Система за обработка на водни проби.
11. Система за обработка на ТЕЛК решения.
12. Уеб базирана система за сдвояване на електронни здравни досиета на мобилни устройства на граждани
13. Уеб базирана система за отчитане напредъка по въвеждане на Евро

В инспекцията е изградена локална мрежа, в която са свързани работните станции на служителите, сървърите, NAS, мрежови принтери и МФУ. Изградени са 4-ри Wi-Fi точки за достъп, включително безплатна точка за клиенти.

Обособено е сървърно помещение, в което са разположени сървър, NAS и комуникационно оборудване.

Във връзка с проект за изграждане на единна виртуализирана мрежова инфраструктура на МЗ и регионалните здравни инспекции, съвместно с „Информационно обслужване“ АД и „А1 България“ ЕАД е изградена и конфигурирана SD WAN свързаност по оптично трасе и резервна 5G връзка. Те се ползват за изграждане на VPN канал, по който работи приложението за сдвояване на електронните здравни досиета.

Внедрена е нова подобрена версия на системата за управление на документооборота и работния поток „Eventis R7“.

Инспекцията разполага със сървър Lenovo ThinkSystem ST250 с Microsoft Windows Server 2019 Standard, както и с втори сървър, инсталиран на виртуална машина на работна станция. Двата сървъра изпълняват ролята на домейн контролери, DNS, файлови сървъри с DFS replication. Създадена е активна директория, използват се групови политики, включително и за сигурност. Инсталиран и конфигуриран XigmaNAS за архивиране на данни. Данните се архивират и на външен HDD. Извършва се мониторинг и архивиране на логове на фризерите в инспекцията. Изгради се система за аварийно GSM оповестяване при прекъсване на захранването или излизане от температурен режим на хладилната камера за ваксини.

Сменени са компютрите с нови в РКМЕ, както е създадено и ново работно място.

Подменени са с нови скенерите в РКМЕ и в деловодството на инспекцията – общо 3 бр. офисни ADF скенери Epson WorkForce DS-900WN.

Изграден е нов федериран портал на инспекцията (https://rzi-yambol.egov.bg/wps/portal/rzi.yambol/home) към МЕУ.

Удължени са до 05.2026 г. лицензите на използваната антивирусна програма WithSecure Elements EPP for Servers Premium и WithSecure Elements EPP for Computers Premium предоставена от МЗ, като са получени допълнително нови лицензи за сървър и РС.

За техническата поддръжка на локалната мрежа и компютърните системи е сключен договор за абонаментно обслужване, като по този начин своевременно се отстраняваха възникналите технически проблеми в устройствата (компютри, принтери, мрежови устройства). Редовно се

осигуряваха необходимите консумативи и материали. Даваха се становища и консултации за закупуване на компютри, във връзка с инсталирането на програмни продукти.

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ “

Дирекция „Медицински дейности” при РЗИ-гр. Ямбол осъществява дейността си, съгласно нормативната уредба и Устройственият правилник на РЗИ.

Извършени са следните дейности:

1. **По Закона за лечебните заведения:**

Приети са 7 заявления за регистрация на ЛЗ за извънболнична помощ и 19 заявления във връзка с промяна в обстоятелствата на лечебни заведения за извънболнична помощ.

В изпълнение на чл.40, ал.4 от ЗЛЗ са издадени 23 удостоверения за спазване на здравните изисквания и утвърдените медицински стандарти.

Приети са 17 заявления за заличаване от регистъра на ЛЗ.

Издадени са 11 становища за недостатъчност по чл.81 от ЗЛЗ и 5 удостоверения за потребност, съгласно чл.62, ал.2 от Закона за здравното осигуряване.

2. Относно организирането и контрола на дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза се извършват текущи проверки в лечебните заведения, като се проверяват журналите за регистриране решенията на ЛКК, дават се указания:

- Съгласно чл.111 от Закона за здравето Регионалния съвет за медицинска експертиза при РЗИ Ямбол извърши 45 съвместни проверки с представител на ТП на НОИ Ямбол по Наредбата за експертиза на работоспособността на ЛКК комисии към лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ
- Издадени са общо 130 заповеди за състав на ЛКК, съгласно чл. 104, ал. 1 от Закона за здравето и във връзка с чл. 7, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ.
- Със заповед на директора на РЗИ е сформиран Регионален съвет за медицинска експертиза, съгласно чл.111 от Закона за здравето. Извършен е анализ и контрол на дейностите по експертиза на временната неработоспособност, осъществявани от лекуващите лекари, ЛКК и ТЕЛК на територията на област Ямбол.

Проведени са 49 заседания на РСМЕ

- Извършени проверки на болнични листи и решения на ЛКК, в т.ч. обжалвани болнични листове – обжалвани са общо 229 болнични листове, в т.ч. 127 еднолично издадени и 102 издадени от ЛКК.
- Разгледани са общо 205 решения на ЛКК и ЕР на ТЕЛК във връзка с обжалвани болнични листове, като са изпратени на заинтересованите страни. С ЕР на ТЕЛК са отменени 11 болнични листове, а с решение на ЛКК са отменени 14 болнични листове. При отмяна на болничен лист, РСМЕ изпраща решението на ЛКК до заинтересованите страни, и след изтичане за законоустановения срок за обжалване, решението се изпраща до ТП на НОИ.
- 140 болнични листове са обжалвани от работодатели, 89 са обжалвани от НОИ.

Организация по експертизата на трайната неработоспособност и преосвидетелстване:

- Извършена е проверка за технически грешки на 4845 експертни решения на ТЕЛК;
- приети и обработени документи за освидетелстване, преосвидетелстване и служебно преосвидетелстване за ТЕЛК, обработка на МЕД са 4467 броя;
- изпратени експертни решения на заитересованите страни – 6414 броя;
- създадени са 103 МЕД по обжалвани болнични листове;

- Приети са 294 жалби на ЕР на ТЕЛК и Медицинските експертни досиета са изпратени в НЕЛК.
- Във връзка чл.101 б от Закона за здравето са изготвени и изпратени до заинтересованите страни общо 294 справки, селектирани от Информационната база данни на електронната система за медицинска експертиза – до 5-то число и до 20-то число на месеца.
- Извършена е проверка за 480 лица с ненасрочена дата за освидетелстване/преосвидетелстване от ТЕЛК;
- В изпълнение на чл.101б, ал.1 от Закона за здравето са изпратени общо 1850 уведомителни писма до лица, подлежащи на редовно преосвидетелстване от ТЕЛК;

3. Извършени са 24 проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, като 15 от тях са свързани със срокове на ЕР на ТЕЛК. На всички жалби е отговорено в срок.
4. По Наредба №3 /2019г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които МЗ субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на ЛЗ, е събрана информация от 24 отчета в МБАЛ "Св.Пантелеймон"АД гр.Ямбол и МБАЛ "Св.Ив.Рилски" ЕООД гр.Елхово.
5. Контрол по спазването на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използване, обработка, анализ, съхраняване и предоставяне на медицинска документация от лечебните заведения и медицинските специалисти се осъществява постоянно от инспектори към Дирекция МД.

През 2024г. служителите от Дирекция МД извършиха общо 8194 проверки, в т.ч.:

- По медицинските стандарти на ЛЗИМП са извършени 11 проверки във връзка с подадено заявление за първоначална регистрация или пререгистрация на ЛЗ;
- По Наредбата за медицинската експертиза са извършени 45 проверки на ЛКК в ЛЗ за болнична и извънболнична помощ ;
- Извършени са 12 месечни проверки в Електронната система за медицинска експертиза – ИБД относно дейността на специализираните ЛКК, сформирани със заповед на директора на РЗИ, във връзка със спазване изискванията на Наредбата за медицинската експертиза и Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на РКМЕ при издаване на протоколи за помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия;
- Извършена е проверка в Отделението по трансфузионна хематология на МБАЛ“Св. Пантелеймон Ямбол“АД по отношение на организацията на работа, взаимодействие с РЦТХ, осигуреност с апаратура и контрол по отношение на изправността й;
- Извършени са три проверки на ЛЗ за ИМП относно спазване изискванията при водене, съхранение и обмен на здравна документация
- В МБАЛ „Св.Ив.Рилски“ЕООД са извършени 4 проверки по спазване изискванията на медицинските стандарти във връзка с писмо изх.№ 16-00-13/05.07.2024г. на министъра на здравеопазването относно изпълнение на действащата нормативна уредба и съответствието между фактическата обстановка с действащото разрешение за осъществяване на лечебна дейност – кадрова обезпеченост и осигуреност на 24-часово изпълнение на лечебна дейност по медицински специалности
- Извършени са 5 проверки на лечебните заведения за болнична помощ на направените разходи по предоставената субсидия за провеждане на кислородолечение на пациенти с КОВИД
- Извършени са 24 проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, като 15 са срещу решения на ТЕЛК, три срещу МБАЛ, две срещу ЦСМП. На всички жалби е отговорено в срок. Жалбата срещу ЦСМП е изпратена в ИАМН по компетентност.

- Извършени са 8 проверки на дейностите, финансирани по Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве в Здравно-консултативния център към МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- Извършена е една проверка за съответствие на „Сдружение за развитие на българското здравеопазване" с изискванията на чл.86б, ал.5 от Закона за здравето;
- Извършени са 28 проверки по искане на началника на сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР Ямбол относно наличието на заболявания, изискващи освидетелстване от ТОЛЕК на определени лица.
- По Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина са извършени 58 проверки в аптеки;
- Извършени са 27 проверки в обекти, притежаващи лицензия за търговия на едро и дребно с наркотични вещества
- Извършени са 400 проверки по статистиката.
- Проверени и кодирани по МКБ -10 са 1641 броя „Съобщение за смърт“;
- По експертизата на трайната неработоспособност са проверени и заверени 4845 ЕР на ТЕЛК.
- Извършени проверки в РКМЕ на 950 лица, кандидатстващи за социална услуга «Асистентска подкрепа» и за други институции: Дирекция «Социално подпомагане», Пенсионно-осигурителна компания
- Издаване на заверено копие на документ, съгласно административна услуга – 131 ЕР на ТЕЛК

6. Събиране, обработване и предоставяне на финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на областта

- Събиране, обработване и изпращане в НЦОЗА на информация за броя постъпили болни, отговарящи на изискванията на ПМС №17/31.01.2007г. в лечебните заведения за болнична помощ:

  – за първо тримесечие на 2024г. в МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД са получени 5 положителни становища от ДСП Ямбол, МБАЛ“Св.Й.Рилски“ООД – 2 положителни становища и 1 положително в МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово от ДСП Елхово.
  - За второ тримесечие на 2024г. са получени 3 положителни становища в МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД от ДСП Ямбол и 8 положителни становища за МБАЛ“Св.Й.Рилски“ООД;
  - За трето тримесечие на 2024г. са получени 6 положителни становища в МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД от ДСП Ямбол и 9 положителни становища за МБАЛ“Св.Й.Рилски“ООД; В МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово е получено 1 положително становище от ДСП Елхово
- Събиране, обработване, контрол и предоставяне в МЗ на справка за натуралните показатели в делегираните от държавата дейности по здравеопазване – събрана е информацията от 5 общини и са изпратена три обобщени справки по тримесечия в МЗ.
- Събиране, обобщаване и изпращане в НЦОЗА на информация за извършени от пациентите избор на лекар/екип и информация за платените услуги, съгласно чл.27 и чл.24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ – всяко тримесечие се изпраща обобщена информация за лечебните заведения за болнична помощ;
- Изпращане на информация за починалите пациенти в ЛЗБП в ИАМН по зададен образец – всяко тримесечие

7. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения:
    - Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ отчетите за дейността на Детски ясли, Обединени детски заведения и ДМСГД – **12 отчета**;
    - Събиране, извършване на контрол и предоставяне за обработка на НСИ отчети за легловия фонд и персонала на ЛЗБП, ЛЗИБП / ДКЦ, МЦ, СМДЛ,СМТЛ/, ЦСМП, РЗИ - **43 отчета**;

- През 2024г. са събрани и обработени **общо 345 годишни отчети за дейността на ЛЗ през 2023г.** и са предоставени на НЦОЗА;
- Събиране, извършване на контрол и обработка на оперативна статистическа информация – **140 броя**;
- Ежемесечно се събира информация и се изготвя информационна карта за починалите деца на територията на областта – за 2024г. от 0 до 1 г. – 4 починали деца и от 1г. до 18г. – 2 починали деца
- Кодираните по МКБ 10 и обработени Съобщения за смърт за събития на територията на областта, подавани от лечебните заведения са 1641 броя;
- Събрани са и предоставени на НЦОЗА 30 съобщения за суицидно действие. Извършено е вписване в Портал за мониторинг на суицидните действия в Р България.

8. Във връзка с внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване на методична помощ и осъществяване на контрол при прилагането им, РЗИ извършва контрол през цялата година. В лечебните заведения за болнична помощ са внедрени и се извършват вписвания в следните информационни системи:
   - Информационна система за ражданията;
   - Електронен регистър на инвазивната кардиология;
   - Информаионна система за контрол на медицинската експертиза. Изготвени и предоставени на всички лекари бяха указания за работа с ИБД. Ежедневно се оказва съдействие от страна на експерт от дирекция „Медицински дейности“ на всички лекари, срещащи затруднения с работата с ИБД
9. През 2024 г. служителите на Дирекция „Медицински дейности“ под ръководството на директор дирекция проведоха 4 колегиума на следните теми:

- отчетна кампания на лечебните заведения за 2023/2024г. задължения на РЗИ – начин на получаване на първичните отчети от ЛЗ, обработка на данните и изготвяне на обобщени отчети. Запознаване с указанията на НЦОЗА.
- регистрация /пререгистрация/заличаване на ЛЗ за извънболнична помощ – във връзка с изискванията на ИАМН за попълване на електронни таблици, извършване на контрол и електронно подписване;
- медицинската експертиза на трайната неработоспособност-нормативни промени и задълженията на РЗИ по тяхното изпълнение - проведени са 2 колегиума във връзка **с** въведените промени в Правилника за устройството и организация на работа на органите на медицинската експертиза и на РКМЕ, съгласно които считано от 21.06.2024г. разпределението на заявленията, подадени по повод трайно намалена работоспособност /вид и степен на увреждане се извършва централизирано на случаен принцип между всички ТЕЛК в страната електронно чрез функционалност, създадена в Електронната система на медицинската

10. **През 2024г. са изготвени следните доклади, справки и анализи:**
    - Доклад и отчети на ЛЗБП до ДАНС – изпращат се всяко тримесечие
    - Изпратени отчети за дейността на ТЕЛК за всяко тримесечие на 2024г.
    - Изготвен доклад до МЗ за дейността на Регионалния съвет за контрол на медицинската експертиза към РЗИ Ямбол;
    - Отчет на показателите по бюджетни програми на Дирекция „Медицински дейности“:

    Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“

    Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“

    Бюджетна програма „Психиатрична помощ“

    Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“

- Справка за доставките на медицински газове в лечебните заведения на територията на област Ямбол;
- В изпълнение на писмо изх.№ 04-20-37/14.02.2024г. на МЗ и на Указания за изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2024 г., е изпратена прогнозна информация към 31.12.2024 г. на МБАЛ „Свети Иван Рилски“ЕООД гр.Елхово;
- В изпълнение на Заповед №РД-02-55/01.03.2024г. на министъра на здравеопазването е извършена проверка и изпратен доклад за съответствие на „Сдружение за развитие на българското здравеопазване" с изискванията на чл.86б, ал.5 от Закона за здравето;
- Изпратена е обобщена информация с индикаторите за изпълнение на натуралните и стойностните показатели за финансиране на делегираните от държавата дейности чрез бюджетите на общините за периода 2025-2027г.;
- Изпратени са отчети за четвърто тримесечие на 2023г. и годишен отчет за дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве на ЗКЦ при МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- В изпълнение на писмо на Министъра на здравеопазването е изискана и предоставена информация относно подготовката и представянето на бюджетните прогнози за периода 2025-2027г. за МБАЛ „Св.Пантелеймон“АД и МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово;
- В изпълнение на Наредба №1 от 22.01.2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването са изпратени в НЦОЗА:
  - Обобщена информация за определяне на места, финансирани от държавата, съгласно чл.44, ал.8 от Наредбата
  - **Годишен анализ на специалистите в здравеопазването, включващ:**
  - брой на придобилите и упражняващите специалност и тяхната възраст;
  - осигуреност на населението на областта със съответен вид специалисти;
  - потребностите на населението от специалисти;
  - прогноза за броя на упражняващите специалност и тяхната възраст и за потребностите от специалисти през следващите пет години;
  - Обобщена информация за базите за обучение за специализанти, съгласно чл.44, ал.4 и 5 от Наредбата;
  - Изпратена информация за броя специализанти по „Обща медицина“
- Доклад от извършена проверка в отделение по трансфузионна хематология при „МБАЛ Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- Доклад до НЕЛК относно проведено обсъждане и извършен анализ на обжалваните експертни решения на ТЕЛК пред НЕЛК през 2023г. съвместно с ТП на НОИ, експерти на РЗИ и състава на ТЕЛК;
- Представена справка за броя на транспортните кувьози в лечебните заведения за болнична помощ;
- Изпратена в МЗ докладна от изп.директор на МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД за кадрови проблем в отделението по „Педиатрия“;
- Изпратена справка за пациентите с извършена трансплантация по общини;
- В изпълнение на обнародваните изменения и допълнения на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на лекарските асистенти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, е изготвен и представен в МЗ списък на всички фелдшери, работещи в лечебни заведения от област Ямбол;
- Във връзка с промените в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и РКМЕ са проведени 22 работни срещи със състава на ТЕЛК и е създадена организация за работа в РКМЕ;
- Със заповед на директора на РЗИ е създаден втори състав на ТЕЛК при МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- Отчет на показателите по бюджетни програми на Дирекция „Медицински дейности“ за първо шестмесечие на 2024г.:

Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“

Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“

Бюджетна програма „Психиатрична помощ“

Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“

- Изготвен е здравно-демографски анализ за 2023г.
- Доклад до министъра на здравеопазването относно функционирането на новосъздадените ТЕЛК;
- В изпълнение на писмо №04-04-158/04.09.2024г.е изпратена информация относно наличието на имоти с отпаднала необходимост, терени за строителство;
- Изготвен е доклад до ДАНС относно унищожаването на лекарствени продукти от лечебните заведения и прилагането на Наредба 4/2018г. за условията и реда за унищожаване, преработване или използване за други цели на лекарствените продукти
- Изготвен и представен в МЗ е Доклад относно осигуряването на медицинска помощ на населението в с.Воден при възникналия пожар на 17.07.2024г.
- Във връзка с дейността на ЦСМПВ, с цел подпомагане на координацията между лечебните заведения и по-доброто осигуряване на мисиите на въздушните линейки, са определени координатори от МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД за координиране на междуболничния транспорт, при който се налага използването на въздушна линейка;
- В изпълнение на § 19, ал.2 от ПЗР на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на лекарските асистенти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, на 12.08.2024г. РЗИ Ямбол свика Първото общо събрание на РК на Българския съюз на лекарските асистенти и фелдшерите, за избор на органи на колегията и делегати за конгреса. Изготвен и изпратен в МЗ е протокол от общото събрание на Съсловната организация на лекарските асистенти и фелдшери – Регионална колегия Ямбол;
- Доклад за изпълнение на дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030 г. за периода 01.01.2024г. – 30.06.2024г.
- Доклад относно транспортиране на трупове на мигранти, открити в гранична зона, във връзка с постъпили сигнали от МВР за откази от страна на ЦСМП Ямбол за транспортиране на трупове на мигранти, открити в граничната зона до отделението по Съдебна медицина;
- Изготвен е доклад до НЦОЗА за регистрираните случаи на агресия към медицински специалисти;
- В изпълнение на писмо изх.№ 16-00-13/05.07.2024г. на министъра на здравеопазването е изготвен доклад относно изпълнение на действащата нормативна уредба и съответствието между фактическата обстановка с действащото разрешение за осъществяване на лечебна дейност – кадрова обезпеченост и осигуреност на 24-часово изпълнение на лечебна дейност по медицински специалности в МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово
- Във връзка с промените в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и РКМЕ са проведени шест работни срещи със състава на ТЕЛК и е създадена организация за работа в РКМЕ;
- В изпълнение на писмо изх.№ 16-00-60/01.10.2024г. на МЗ изготвено становище относно спазване изискванията на ПУОРОМЕРКМЕ на ТЕЛК при МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“;
- Изготвена и изпратена справка до МЗ относно изясняване статуса на процедури, свързани с подадени заявления за ТНР/ВСУ и неприключени процедури.
- Изготвена и изпратена в МЗ актуална информация за брой разкрити легла по лечебни заведения за болнична помощ, дейности по медицински специалности и нива на компетентност;

- Изготвен и изпратен доклад до МЗ и НЕЛК с предприети мерки за подобряване качеството и ефективността на медицинската експертиза;
- В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-65/05.11.2024г. на МЗ е извършена проверка и е изготвен доклад и анализ на разходите на предоставените субсидии за кислородолечение и лекарствени продукти през периода на пандемията от КОВИД-19;
- Изготвен Отчет за изпълнение на дейностите за 2024г. по Национален план за действие за изпълнение на Националната стратегия на РБ за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030г.
- Изготвен доклад относно осигуряване функционирането на системата на здравеопазване по време на Коледни и новогодишни празници;
- Изготвен отчет до МЗ относно изпълнение на дейностите по отсрочване на резервисти и техника-запас от повикване във Въоръжените сили при мобилизация.

11. Контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (складове, аптеки, дрогерии) – на територията на областта са регистрирани 2 търговци на едро, 43 аптеки /в т.ч. две болнични/ и 4 работещи дрогерии.

Извършени са общо 58 проверки в аптеки по ЗЛПХМ, от които по заповед на министъра на здравеопазването за забрана на износа на определени лекарствени продукти са извършени 40 тематични проверки на аптеки на територията на областта.

Извършена е насочена проверка относно спазване на изискванията за упражняване на професия магистър-фармацевт управител на склад на търговец на едро с лекарствени продукти.

Систематичният здравен контрол на лекарствените продукти е насочен към спазването на изискванията по отношение на документацията, хигиенния режим, съхранението на термолабилни лекарства, лекарствата, съдържащи отровни и наркотични вещества, лекарствата с изтекъл срок на трайност, леснозапалимите лекарства и др.

В изпълнение на чл.30, ал.2 от Закона за храните всеки месец се предоставя информация на Областна дирекция „Безопасност на храните“ информация за регистрираните аптеки и дрогерии на територията на областта и за настъпилите промени.

12. Дейности, предвидени в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му:

- Извършени са 27 проверки в обекти, притежаващи лицензия за търговия на едро и дребно с наркотични вещества;
- Подадени са 31 декларации по чл.39 от ЗКНВП от притежателите на лицензия за търговия на дребно и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества,че няма промяна в обстоятелствата, при които е издадена лицензията, както и че не са възникнали обстоятелствата по чл. 41, ал. 1, като е спазен нормативно установения срок 30 януари.
  - Към 31.12.2024 г. са постъпили 18 заявления за специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества (кочани), съгласно чл.13, ал.4 от Наредба 21/2000г.
  - Приети са 5 протокол-описа за отчитане на лекарствени листи от лечебните заведения - I екз. съгл.чл.50, ал.3 от Наредба №4/2009г.
  - Приети са 117 протоколи за отчитане на специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества-чл.10, ал.5 /Наредба 21/2000г. ;
  - Приети са 57 отчети за движението на наркотичните вещества-чл.19, ал.1 и 2 от Приложение №7/Наредба №21/2000г.
  - Изготвени са 4 отчета за движението на наркотичните вещества-Приложение №8 към чл.20, ал.1 и 2/Наредба 21/2000г. ;

13. Дирекция Медицински дейности при РЗИ извършва проучване на потенциалните рискове за здравето при бедствия, аварии и катастрофи от невоенен характер, потребностите от медицинска помощ, ресурсите на лечебната мрежа и разработва планове за медицинското осигуряване на населението - **ежегодно и при възлагане от страна на МЗ.**

- Изготвени са 187 ежедневни справки за свободен леглови фонд в ЛЗ БП на територията на областта.
- Изготвен е годишен план за дейностите на РЗИ по ОМП през 2024г.
- В изпълнение на т.5.4. и т.6.1. от утвърдените от Заместник-министъра на здравеопазването Методически указания за изпълнение на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка през 2024г., е изготвен годишен отчет за проведените дейности по ОМП в РЗИ-Ямбол и отчет за разходваните финансови средства за 2023г.
- Участие на директора на РЗИ Ямбол в практическа тренировка и учение на органите за управление и съставните части на ЕСС в област Ямбол при ликвидиране на последствията от възникнало тежко ПТП с пострадали хора и изтичане на опасни вещества. Изготвено становище и представено пред Областния щаб .
- В изпълнение на т.7.2.2 от Методически указания за изпълнение на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка през 2024г., са изготвени и изпратени справки по утвърдени образци за окомплектоваността на лечебната мрежа на територията на област Ямбол към 01.07.2024г.
- Изготвени са и са изпратени до общините данни за силите и средствата по медицинското осигуряване на населението при възтикване на бедствия, сформирани от РЗИ;
- В изпълнение на Наредбата за отсрочване на запасни и техника-запас от повикване във въоръжените сили при мобилизация, са изготвени и изпратени до общините:
  - Обобщена заявка за безусловно и условно отсрочване на запасни, назначени на работа в лечебни и здравни заведения на територията на РЗИ Ямбол;
  - Обобщена заявка за безусловно и условно отсрочване на техника-запас, числяща се в лечебните заведения на територията на РЗИ Ямбол, водещи се на отчет във Военно окръжие Ямбол.
  - До Военно окръжие са изпратени поименен списък за безусловно и условно отсрочване на запасни и техника за 2024-2025г.
  - В изпълнение на Наредбата за отсрочване на запасни и техника-запас от повикване във въоръжените сили при мобилизация през месец октомври се извърши сверка за изпълнение на заявките за отсрочване на запасни и техника във Военно окръжие Ямбол, като е подписан съвместен протокол; Удостоверенията за отсрочване на запасни и талоните за отсрочване на техника-запас, които се връчват при обявяване на режим извънредно положение, военно положение или положение на война, се съхраняват в РЗИ Ямбол
- Извършени са 5 проверки по спазване изискванията на чл.114 и чл.115 от Раздел V от Закона за здравето и утвърдените методични указания за дейностите по ОМП от министъра на здравеопазването;
- Изготвени са указания до ЛЗ във връзка с готовността им за работа в усложнена зимна обстановка, придружена със снегонавявания и екстремно ниски температури – предприемане на действия за хоспитализиране на бременни с предстоящ термин на раждане и болни на хемодиализа;
- Във връзка със създаване на необходимата организация по извозването на болните на хемодиализа при усложнени зимни условия беше предоставена пълна информация на Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" Ямбол за маршрутите и смените по които се провежда лечението на пациентите на хемодиализа
- Разработени са и се поддържат в актуално състояние плановете по медицинското осигуряване на населението.
- Изготвен и изпратен в МЗ актуален телефонен регистър на длъжностните лица от РЗИ и ЛЗ, отговорни за координиране дейностите по медицинското осигуряване при бедствия и кризисни ситуации;
- Изготвени са доклади до МЗ и областен управител относно извършената подготовка на лечебните заведения за работа при усложнени зимни условия.
- Директорът на РЗИ взе участие в заседание на Щаба за изпълнение на Областния план за защита при бедствия и аварии на територията на област Ямбол във връзка с подготовката

за работа при усложнена зимна обстановка – изготвен е доклад;

14. Дейности по ЗЗКИ и ППЗЗКИ

- Извършени са 13 проверки на регистратурата за КИ, в т.ч. годишна проверка, като протоколът е изпратен в ТДНС Ямбол.
- Изготвена и изпратена бе информация по чл.35 от ЗЗКИ за вписване в регистъра на материалите и документите, съдържащи КИ, създадена в ОЕ – РЗИ Ямбол към 01.01.2024г.
- В изпълнение на чл.22, ал.1, т.7 и чл.47, ал.6 от ЗЗКИ са изпратени в ДКСИ издадени от ССИ разрешения за достъп и прекратяване на разрешения до класифицирана информация;
- Извършени са три обикновени проучвания на служители, заемащи длъжности с право на достъп до КИ до ниво „поверително“
- Подготвени са и изпратени в ДАНС и ДКСИ документите на трима служители, на които предстои да се поднови разрешението за достъп до КИ до ниво „секретно“;

15. Участие в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности

Изпълнение на предвидени дейности по програмата за борба с трафика на хора, консултиране и подкрепа на Местните комисии за борба с трафика относно възможните механизми за оказване на медицинска и психологическа помощ и улесняване достъпа на жертвите на трафик, вкл. при лица с прекъснати здравноосигурителни права

16. Участие в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на медицинските дейности със сътрудничество на МЗ:
    - Осъществени дейности по Националната програма за психично здраве:

Ежемесечно се изпраща информация в НЦОЗА за осъществените дейности по програмата за превенция на самоубийствата; Извършва се вписване в Портал за мониторинг на суицидните действия в РБългария;

Участия в 2 заседания на Общинския съвет по наркотични вещества към Община Ямбол.

- Дейности по Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г. – оказване на методична помощ и извършване на проверки на дейността на Здравно-консултативния център /ЗКЦ/. Извършване проверки на отчетите. ЗКЦ има разкрити към МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД и МБАЛ“Св.Йоан Рилски“ООД.
- Със Заповед №РД-01-254/05.04.2024г. на министъра на здравеопазването за изпълнение на Националната стратегия на РБългария за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030г. на РЗИ Ямбол по приоритет „Здраеопазване“ е предоставен мобилен ехограф „RENAULT PREMIUM“ с рег..№ СА0736НР.
  За изпълнение на дейностите е сключен договор с МЦ“Златен рог“ЕООД гр.Ямбол – извършване на не по-малко от 81 прегледа от лекар специалист със специалност „вътрешни болести“ на лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебно заведение в населени места от област Ямбол.

16. Дейности свързани с детското здравеопазване:
    16.1. Събиране, обработка и изпращане по е-поща в МЗ на актуална информация за състоянието на детската смъртност на национално ниво – събира се ежемесечно и се изпраща в МЗ при поискване;
    16.2. Поддържане на актуална информация за броя на децата, ползващи детски ясли и детски кухни на територията на региона-подавана е своевременно информация в МЗ за броя на децата в детските ясли и броя на децата ползващи детски кухни, по зададен образец - Събрана е информация от 4 общини.
    16.3. Определяне на лице от РЗИ за участие при сформиране на междуведомствени мултидисциплинарни екипи в случай на дете в риск, като алтернативно представен орган на местно ниво по Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция.

17. Участия на представители на Дирекция „Медицински дейности“ в комисии:
    - Участие в 52 заседания на Съвета по осиновяване към РД СП;
    - Участия в 3 заседания на Общинските комисии на детето – заседание в Община Стралджа, Община Тунджа и Община Ямбол;
    - Комисия по заетост – участие в три заседания;
    - Участие в 8 заседания на Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование-област Ямбол
    - Участие в 3 заседания на Комисията за насочване на ученици с хронични заболявания, физически и сензорни увреждания, със специални образователни потребности
18. Ежемесечно се изисква от лечебните заведения с родилни отделения информация относно:
    - броя на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом и Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция – подадена информация за 21 деца в риск
    - броя на родените деца с увреждания – 0
    - изоставени деца в институции – 0 деца
    - случаи на новородени деца, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство, в изпълнение на „Стратегията за борба с трафика на хора“ – не са регистрирани такива случаи през периода.

Информацията се подава от МБАЛ "Св.Пантелеймон" АД и МБАЛ "Св.Йоан Рилски" ООД гр.Ямбол ежемесечно, РЗИ обобщава и изпраща в МЗ при поискване**.**

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ“

През изминалата 2024 година дирекцията работи по предварително изготвен годишен план, съобразен с изискванията на МЗ.

ОСНОВНА ЦЕЛ

Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез подобряване на ефективността на епидемичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести и прилагане на противоепидемични мерки спрямо болни и контактни лица, както и чрез повишаване на имунизационния обхват.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1.Последователна и целенасочена държавна политика за осъществяването на високоефективен надзор на заразните болести и разходноефективна национална имунизационна политика, успоредно с повишаване знанията на медицинските специалисти и информираността на обществото по въпросите на профилактиката на заразните болести;

2. Постигане и поддържане на висок имунизационен обхват в тясно взаимодействие с всички ведомства, неправителствения сектор, местната власт с акцент върху обхващането на деца в риск и труднодостъпните групи от населението;

3. Усъвършенстване на системата за опазване на страната от внос на инфекции с висок епидемичен потенциал риск в съответствие с Международните здравни правила и за провеждане на ефективен граничен здравен контрол, чрез ранно откриване и изолация на болни и техните контактни лица сред пристигащите лица;

4. Опазване на общественото здраве чрез организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации, взривове и епидемии от заразни болести;

5. Предоставяне на достъпна и надеждна информация за инфекции, свързани с медицинското обслужване (ИСМО) до обществото, въвеждане на най-високите стандарти в практиката и поведението за намаляване на риска от ИСМО, повишаване квалификацията и продължаващо обучение на персонала през целия професионален път;

МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на активен епидемиологичен надзор на заразните заболявания, ефективен контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация.

2. Осъществяване на ефективна система за опазване на областта, респ.страната от внос на заразни болести, укрепване капацитета на звената за граничен здравен контрол и изпълнение на изискванията, залегнали в Международните здравни правила.

3. Опазване на областта, респ. страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм.

4. Повишаване готовността на областта, респ. страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;

5. Постигане на висок обхват в областта при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на взискателността от страна на Д НЗБ по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функциониращa „хладилна верига”.

6. Осъществяване на ефективна координация на Д НЗБ с други регионални здравни структури, националните центрове по проблемите на общественото здраве, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по превенция и контрол на заразните заболявания.

7. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите от Д НЗБ.

8. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

9. Дейности по Национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните заболявания.

I. ДЕЙНОСТИ ПО НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ:

1. <u>Тематични проверки (планови и извънредни) – общо 72</u>

През отчетната година са извършени общо 72 тематични проверки:

- По „Спазване на мерките за инфекциозен контрол“ в ОПФ към МБАЛ АД - гр.Ямбол и в изпълнение на дейностите по издирване на контактни на туберкулоза и обхващането им с химиопрофилактика на туберкулозата - 4 проверки.
- По регистрация и отчитане на необхванатите лица по причини (медицински противопоказания, отказ, други) при изпълнение на Имунизационния календар на Република

България за 2023 г. в амбулаториите за първична медицинска помощ и обхващане на подлежащите, отложени по медицински противопоказания по реда на чл. 20, ал. 2 от Наредба № 15 за имунизациите в Република България - тематична проверка в амбулаториите на общопрактикуващите лекари с вписани в регистъра на пациентите си деца, подлежащи на имунизация/реимунизация през 2023 г. с шесткомпонентна и пневмококова ваксини – 35 проверки.

- По имунизационния обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола за 2023 г**. –** 9 проверки
- По провеждане на сутрешния филтър в ДЗ - 20
- По прилагане на стандартни предпазни мерки (хигиена на ръцете, използване на ЛПС, почистване и дезинфекция на оборудване и околна среда) в рискови отделения (ОАИЛ, урология, неонатология – 4 проверки.

2. Контрол над обектите и наказателна дейност

През 2024 г. на здравен контрол от дирекция НЗБ подлежат 508 броя лечебни, здравни и др. заведения /включително 8 ДДД фирми/. Извършени са общо 1323 проверки, от които 709 по ДЗК, 51 по паразитологичен контрол в детски заведения, 72 тематични, 461 по чл.56 от ЗЗ, 10 - други (за изпълнение на предписания, за разкриване на нови ЛЗ и др.) и др.

Взети са общо 707 смива (направени 2421 изследвания) от външна среда за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения за болнична, извънболнична помощ, детски, учебни и социални заведения, като има 3 отклонения от нормите.

Контрол на ДДД-дейностите

От биолога в Д НЗБ през годината са извършени проверки по ДДД на детски, учебни и социални заведения, както и на регистрираните ДДД фирми. Проведени са курсове за изпълнители по ДДД-дейности и са издадени 14 удостоверения на 14 изпълнители на ДДД-дейности.

През 2024 г. са издадени общо 25 предписания (за ДДД - дейности в детски, учебни заведения, социални домове; текущ паразитологичен контрол в детски заведения; на АПМП и др.).

Издадени са и 27 акта за установяване на административно нарушение, с 4 наказателни постановления и 23 споразумения за приключване на административнонаказателно производство.

Успоредно с провеждане на здравния контрол, е оказана и ОМП по имунопрофилактиката и по надзора на заразните и паразитните заболявания – общо 256 (ОПЛ, АСМП, МБАЛ).

3. Информационна осведоменост на дейността и работа с медиите

И през изминалата година продължи активната здравнопросветна дейност на дирекцията. Бяха ангажирани всички местни медии с характерни за сезона заболявания, като задължително ежеседмично и ежемесечно се правеше анализ на заразните заболявания за изтеклия период. Дирекцията разполага с 9 компютъра, на които работят 9 служители.

4. Дейности по изпълнение на Национални и регионални програми.

Изпълнение на задачи, произтичащи от Национални и регионални програми по профилактиката и контрола на заразните болести:

- **Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ**

През 2024 г. продължи работата по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ.

1. Дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ:

1.1. Своевременно се регистрират, съобщават и отчитат заболелите от сексуално предавани инфекции (сифилис, гонорея и урогенитална хламидийна инфекция).

1.2. Събират се и се изготвят ежемесечни справки за проведените изследвания за ХИВ и резултатите от тях на регионално ниво във всички лаборатории на територията на областта в изпълнение на Наредба 47.

1.3. Разяснява се на медицинските специалисти от родилните отделения в МБАЛ "Св. Пантелеймон" АД гр. Ямбол и МБАЛ "Св. Йоан Рилски" ООД как се провежда изследването за ХИВ на бременни жени.

1.4. Изготвят се шестмесечни справки за усвояването на диагностикумите за ХИВ/СПИН, хепатити В и С и СПИ и предоставяне на заявки за доставка на диагностикуми за следващите периоди на база изготвен анализ на потребностите.

1.5. Извършва се безплатна диагностика на следните целеви групи – медицински специалисти в болничната помощ, пациенти на подържащо лечение с хемодиализа и превенция на предаването на вирусни хепатити от майка на дете и на желаещи доброволно тестване лица: за ХИВ – 471 изследвани лица, без положителни резултати; за сифилис – 173 изследвани лица, с 3 положителни резултата.

1.6. Съгласно Заповед № РД-01-175/27.03.2024 г. на министъра на здравеопазването, за дейности по Приоритетна област 4 от Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ в Република България: Премахване на стигмата и дискриминацията спрямо ХЖХИВ в лечебните заведения, се проведоха:

- По дейност 1: Провеждане на образователни кампании, насочени към медицински специалисти и помощен персонал:

На 01.11.2024 г. се проведе информационна среща на тема: „Намаляване на стигмата и дискриминацията към хората, живеещи с ХИВ/СПИН, от страна на медицинския персонал и обществото като цяло" с лектор: проф. Лилия Пекова, ръководител на Секция по инфекциозни болести, към Катедра по хигиена, инфекциозни болести и епидемиология към Медицинския факултет на Тракийския университет, гр. Стара Загора. Участие взеха ОПЛ, медицински специалисти от извънболничната и болничната мед. помощ в област Ямбол и инспектори от РЗИ. Проф. Пекова, като медицински специалист, работещ в отделение за лечение на СПИН, сподели опита и наблюденията си по отношение на стигмата и дискриминацията спрямо хора, живеещи с ХИВ/СПИН и техните проблеми. Обсъдиха се алгоритмите на изследване, консултация и лечение и необходимостта от провеждане на образователни кампании сред различните групи от обществото. Раздадоха се здравно-образователни материали.

- По дейност 2: Провеждане на образователни кампании сред различни групи от обществото: Проведоха се образователни кампании сред различни групи от обществото през **етапите на националната АНТИСПИН кампания:**

Във връзка с **Втория етап** от националната АНТИСПИН кампания се обяви СЕДМИЦА НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ за периода 12.02.2024г.-19.02.2024г., включително и се предостави възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ, вирусни хепатити Б и С и сифилис в лабораторията на РЗИ-Ямбол.

На 14 февруари, заедно с младежи от Български младежки червен кръст-Ямбол, се организира съвместно събитие в центъра на града пред градската библиотека на ул. „Г. С. Раковски", на което се раздаваха картички с презервативи и прикрепени към тях червени

лентички, символ на всички засегнати, балони с логото на кампанията и други здравно-информационни материали по темата, както и извършване на анонимни тестове за ХИВ и сексуално предавани инфекции на всички желаещи. Мероприятия се проведоха и във Факултета по техники и технологии към Тракийски университет-Ямбол, в производствения цех на фирма „Мебели Виденов“ и в ромския квартал в гр. Стралджа, в Християнската църква „Исус е Господ“.

На най-посещавани от млади хора места и заведения в града, в гимназиите в град Ямбол, както и в сградата на РЗИ се раздаваха презервативи и информационни материали за ХИВ и сексуално преносими инфекции.

Трети етап от национална АНТИСПИН кампания - месец май 2024 година

Регионална здравна инспекция – Ямбол отбеляза Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН, като организира вечерно бдение със свещи във формата на панделка, което се състоя на 19 май (неделя) от 20.00 ч. до 21.00 ч. пред читалище „Съгласие“ в центъра на град Ямбол.

За периода на **Четвъртия етап** от националната АНТИСПИН кампания, РЗИ-Ямбол обяви СЕДМИЦА НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ за дните от 5 до 12 август 2024 г. и предостави възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест, за ХИВ и СПИ в лабораторията на РЗИ-Ямбол. Като част от кампанията за тази година РЗИ-Ямбол предостави възможност на всички посетители на открити плувни басейни в с. Генерал Инзово и с. Симеоново да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ и СПИ, както и за вирусни хепатити Б и С. Разпространиха се здравно-информационни материали с прикрепени към тях червени лентички, в знак на подкрепа към всички засегнати от ХИВ, както и картички с презервативи. Организираха се изнесени мероприятия в центъра на гр. Елхово и на открития плувен басейн в комплекс „Траките“.

Първи етап от националната АНТИСПИН кампания -1 декември - световен ден за борба срещу СПИН.

РЗИ-Ямбол обяви СЕДМИЦА НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ за периода 02.12.2024г. - 06.12.2024г., включително и предостави възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ, вирусни хепатити Б и С и сифилис в лабораторията на РЗИ-Ямбол.

На най-посещавани от млади хора места и заведения в града, в гимназиите в град Ямбол, както и в сградата на РЗИ се разпространиха презервативи и информационни материали за ХИВ, и сексуално преносими инфекции, с прикрепени към тях червени лентички, символ на всички засегнати. Кампанията се проведе съвместно с младежи от Български младежки червен кръст-Ямбол. На 01.12.2024г., пред хипермаркет „Кауфланд“, представители на РЗИ-Ямбол предоставиха възможност на граждани да си направят безплатни и анонимни тестове за ХИВ, хепатит Б и С, сифилис. Раздадоха се информационни материали и презервативи.

През периода 01.01.2024г. - 10.12.2024г. в лабораторията на РЗИ-Ямбол и КАБКИС с безплатен и анонимен тест за ХИВ бяха изследвани 245 лица; за вирусни хепатити Б – 242 лица, от които 3 положителни; за вирусни хепатити С – 236; за сифилис- 101 лица, от които 2 положителни. Откритите 3 лица, положителни за HbsAg и 2 лица с WASS положителен са насочени за допълнителни изследвания и консултации.

Проведе се Информационна среща, с участието на служители от РЗИ. Обсъдиха се проблемите, свързани с консултиране и изследване за ХИВ в лечебните заведения, проследяването, лечението и преодоляването на дискриминацията, придружаваща болните от ХИВ/СПИН и СПИ. Раздадоха се здравно-образователни материали.

За целите на националната АНТИСПИН кампания бяха изготвени картички с джоб за презервативи, информационни книжки за сексуално преносимите инфекции и брошури за

ХИВ/СПИН. Закупиха се консумативи, необходими за провеждането на планирани мероприятия.

1.7. За дейности по Приоритетни области 3 и 6 от Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ в Република България, съгласно Заповед № РД-01-176/27.03.2024 г. на министъра на здравеопазването, се закупиха бързи тестове, диагностикуми и консумативи за сексуално предавани инфекции за нуждите на РЗИ, по провеждането на кампании, самостоятелно или съвместно с НПО.

Служители от Д НЗБ взеха участие в организираните от РЗИ Стара Загора 2 работни срещи за обучение за специалистите, работещи в Кабинетите за анонимно и безплатно консултиране и изследване по проблемите на ХИВ и СПИ. Запознаха се с постигнатите резултати и трудностите в изпълнението на Националната програма.

В организираната Национална среща по проблемите на ХИВ и СПИ, за времето от 06.11. - 08.11.2024 г., в гр. Павел баня взеха участие и служители на Д НЗБ. Обсъдиха се срещнатите трудности и предизвикателства в превенцията, диагностиката и лечението на ХИВ/СПИН в България.

1.8. Съгласно Заповед № РД-01-296/25.04.2024 г. на министъра на здравеопазването, за дейности по Приоритетна област 2. Политика на изследване за ХИВ, Стратегическа интервенция 1. Разширяване на достъпа до доброволно консултиране и изследване за ХИВ, Дейност 5. Разкриване на нови КАБКИС:

В РЗИ гр. Ямбол беше извършен текущ ремонт на част от сградата на Микробиологична лаборатория, с цел осигуряване на помещение за КАБКИС. За създаването на условия за функционирането на кабинета според изискванията, се закупиха консумативи и необходимото обзавеждане.

От 29.07.2024 г. в РЗИ Ямбол започна да функционира Кабинет за анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/ СПИН - КАБКИС, което разширява възможностите за предоставяне на нископрагови услуги по-близо до пациента и води до ускоряване на започване на лечение.

1.9. за дейности по Приоритетна област 1 от Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ в Република България, съгласно Заповед РД-01-765/18.11.2024 г. на министъра на здравеопазването, с цел превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред групите в най-висок риск, се закупиха презервативи за орален, вагинален и анален сексуален контакт и лубриканти. Предстои да бъдат предоставени на неправителствени организации, лечебни заведения, Български червен кръст, нощни заведения – барове, клубове, дискотеки, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и др., чрез които да достигнат до лицата с най-голям риск от заразяване: инжекционно употребяващи наркотици; мъже, правещи секс с мъже; маргинализирани етнически общности в риск; лица, лишени от свобода и лица, предлагащи сексуални услуги и техните клиенти.

1.10. Обявиха се Седмици на отворените врати, като се предостави възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ, вирусни хепатити Б и С и сифилис в микробиологичната лаборатория на РЗИ-Ямбол .

- **Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България**

1. Дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България:

1.1. Извършва се епидемиологично проучване на всеки случай на туберкулоза, съобщен с бързо известие или по телефона – 19 лица.

1.2. Събират се и се обобщават данните от бързите известия за болните с туберкулоза, в съответствие с реда на Наредба № 21 на МЗ от 18.07.2005 г. и се изготвят шестмесечни аналитични доклади.

1.3. Извършва се активен контрол върху проследяването на обхвата на контактните на туберкулоза лица – издирени са общо 116 контактни, като на 97 от тях е проведена кожна проба

Манту, на 32 е направена рентгенография на бял дроб. Има 1 дете от 0 до 17- годишна възраст с хиперергичен кожен туберкулинов тест Манту.

На 9 лица е направена химиопрофилактика с Изониазид, като две от лицата са с латентна туберкулозна инфекция.

1.4. Съдейства се за насочване на контактните на болни с туберкулоза към лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза за скрининг и провеждане на химиопрофилактика.

1.5. Извършва се контрол на своевременното и качествено извършване и пълното обхващане на подлежащите контингенти с имунизации и реимунизации срещу туберкулоза.

1.6. Провежда се рутинно изследване за ХИВ при пациенти с туберкулоза и суспектни за туберкулоза лица в микробиологичната лаборатория на РЗИ-Ямбол. Няма лица с положителен резултат.

1.7. През годината се проведоха четирикратно седмици на „Отворените врати по Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2021-2025 г.“. Мероприятието е популяризирано със съдействието на РЗИ, НПО в областта и медиите.

1.8. Съгласно Заповед № РД-01-184/ 29.03.2024 г. на министъра на здравеопазването, във връзка с изпълнението на дейностите за 2024 г., служител от ДНЗБ взе участие в среща по Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р. България 2021-2025 г. в гр. Хисаря, за времето от 20.11. - 22.11.2024 г., организирана от РЗИ - София. В срещата взеха участие медицински специалисти от лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза, вкл. и такива, ангажирани с проблема MDR-TB и XDR-TB и лечение на туберкулоза при лица с ХИВ/СПИН. Обсъдиха се въпроси и проблеми, свързани с предоставяне на доброволно консултиране и изследване за ХИВ на пациентите с туберкулоза, текущите трудности и предизвикателства в превенцията, диагностиката и лечението на туберкулозата. Разгледани бяха и въпроси касаещи ранната диагностика и терапевтичен подход при латентната туберкулоза и актуални проблеми при лечение и обгрижване на пациенти с туберкулоза.

Проведе се среща с изпълнителите на Програмата от ПФО на МБАЛ “Св. Пантелеймон“ АД-Ямбол и се обсъдиха, както постиженията, така и проблемите в превенцията и лечението на лицата, диагностицирани с туберкулоза, затрудненията в изследването за ХИВ на болните от туберкулоза.

1.9. Издадоха се и се разпространиха информационни материали, относно профилактиката, начина на заразяване и лечение на туберкулозата.

- **Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в Република България 2021-2024 г.**

Съгласно Заповед № РД-01-160/25.03.2024 г. на министъра на здравеопазването, във връзка с изпълнението на дейностите за 2024 г. по Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка, с цел повишаване нивото на информираност относно значимостта на РМШ и възможностите за първична профилактика чрез имунизация, се проведоха следните дейности:

Проведоха се срещи с родители и учители за запознаване с риска от заболяване, целите на програмата, ползата от имунизацията срещу РМШ и безопасността на ваксините. Раздадоха се брошури и диплянки на мед. специалисти в учебните заведения, учители, родители, ОПЛ, акушер-гинеколози, педиатри, както и писма до родителите на подлежащите на имунизация момичета.

Осъществи се среща със здравните медиатори по общини за запознаване и разясняване на Програмата сред ромското население в областта.

Проведе се семинар за обучение на медицински специалисти, с участието на ОПЛ (изпълнители по програмата), специалисти по акушерство и гинекология и здравни медиатори, по въпросите на РМШ и необходимостта от първична профилактика чрез имунизация.

Осъществиха се 2 интервюта и участия в местните медии.

Направиха се проверки и се оказа ОМП на ОПЛ в Ямболска област, относно значението и прилагането на ваксините против РМШ.

По данни на РЗОК, от 01.01.2024г. до 31.12.2024г са имунизирани общо 117 момичета, от които: 101 с Gardasil 9 и 16 с Gardasil.

Gardasil 9: 68 - с първи прием, 33 - с втори прием. На 10-годишна възраст са имунизирани 3 момичета (2 първи прием и 1 втори прием); на 11-годишна възраст са имунизирани 9 момичета (с първи прием); на 12 години – 50 (с първи прием - 32, с втори прием – 18); на 13 години – 35 (с първи прием - 25, с втори прием – 10); на 14 години – 4 (с втори прием).

Gardasil: 16 имунизирани. На 12 - годишна възраст са имунизирани 8 момичета (с втори прием); на 13 - годишна възраст са имунизирани 7 момичета (с втори прием); на 14 години – 1 (с втори прием).

- **Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България 2022-2025г.**

По Националната програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г. беше оказана организационно-методична помощ на всички ОПЛ.

Съгласно Заповед № РД-01-154/ 25.03.2024 г. на министъра на здравеопазването, във връзка с изпълнението на дейностите за 2024 г. по Програмата, се проведе семинар за обучение на изпълнителите на програмата за профилактика: с ОПЛ, с участието на здравни медиатори и служители от РЗИ по въпросите на РГЕ и необходимостта от профилактика чрез имунизация. Раздадоха се информационни и обучителни материали на здравните медиатори и ОПЛ, с цел повишаване нивото на информираност на родителите относно значимостта и тежестта на РГЕ и възможностите за профилактика чрез имунизация.

Отчита се голям интерес и желание за ваксиниране от страна на родителите на децата в Ямболска област. От общо 60 ОПЛ в областта, 29 работят активно по Програмата.

Във връзка с изпълнението на Заповед № РД-01-159 от 25.03.2024 г., на министъра на здравеопазването, директорът на РЗИ Ямбол организира провеждането на годишен научен форум, посветен на проблема РГЕ и неговата профилактика, в изпълнение на дейности от Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г. Разходите за нощувка и храна бяха осигурени със средствата, съгл. Заповедта.

На организирания годишен форум, в хотел Кабиле - гр. Ямбол, в периода 15-16.11.2024 г. присъстваха ОПЛ, представители от РЗИ Бургас, РЗИ Сливен, РЗИ Стара Загора и РЗИ Ямбол.

Беше представена Националната програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г., като се обърна внимание на ползите от ваксините, както и рисковете от преболедуване и усложнения при лицата от целевата група. Чрез презентации по изпълнение на Програмата, всяка РЗИ запозна присъстващите с имунизационния обхват в съответния регион, като се обсъдиха най-често срещаните проблеми и трудности в изпълнението на дейностите по ваксинопрофилактиката от ОПЛ.

В периода 01.01.2024 г.-31.12.2024 г.: С двудозова ваксина Ротарикс са имунизирани общо 963 деца: 536 деца - с първи прием и 427 - втори. С ваксина Ротатек са обхванати общо 423 деца:

162 деца - с първи прием, 147 - с втори прием и 114 - с трети прием. Общо са приложени 1386 ваксини. Завършилите имунизация с два приема Ротарикс и с три приема Ротатек деца са общо 541, при 956 подлежащи.

- **Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023 г. - 2026 г.**

На сайта на РЗИ е публикувана информация, относно Националната програма.

Във връзка с изпълнението на Заповед № РД-01-157/25.03.2024г. на министъра на здравеопазването, са раздадени листовки и брошури за грипа и пневмококовите инфекции на ОПЛ, целящи повишаване нивото на информираност на населението, с насоченост към целевата група.

Повечето ОПЛ са приложили и отчели в РЗОК противогрипни ваксини за сезон 2024 -2025 г. - общо на 7761 лица на и над 65-годишна възраст. Отчита се голям интерес и желание за имунизация на възрастните хора.

Приложени са и 800 дози ваксини срещу пневмококови инфекции при лица на и над 65 г. (Prevenar 13).

Проведоха се 2 обучителни семинара на изпълнителите на Програмата по въпросите на грипа и пневмококовите инфекции и необходимостта от профилактика чрез имунизации, вкл. уебинар, във връзка с ваксинопрофилактиката на сезонния грип и пневмококовите инфекции. Участие взеха служители на Д НЗБ и ОПЛ.

През месеците ноември и декември, в НРЛ по грип и ОРЗ към НЦЗПБ, са изпратени 49 носогърлени смива за вирусологично изследване за грип, взети от лица с остри респираторни заболявания от област Ямбол, от които са изолирани парагрипни вируси, риновирус и грипен вирус А (H1N1).

- **Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити**

По Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г., съгласно Заповед № РД-01-178/27.03.2024 г. на министъра на здравеопазването, през 2024 г. се извършиха следните дейности:

- по политиката на изследване за хепатит Б и С (осигуряване на диагностикуми и консумативи за диагностика на вирусни хепатити) се закупиха диагностикуми и консумативи.

- по превенция на вирусните хепатити сред целевите групи: В. Сегрегирани етнически общности, Стратегическа интервенция 3. Индивидуална помощ за хората в най-голям риск: беше организирана от РЗИ-Ямбол и проведена работна среща със здравните медиатори, в изпълнение на заложените дейности по Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Република България 2021-2025 г. На срещата присъстваха 12 здравни медиатори, представители от петте общини в Ямболска област. Беше представена презентация по Националната програма, обсъдиха се най-често срещаните проблеми и трудности при изпълнението ѝ, постигнатите добри резултати. Раздадоха се здравно-образователни материали.

- с цел повишаване на капацитета на медицинските специалисти беше организирано обучение на медицинските специалисти, работещи в отделенията по хемодиализа в МБАЛ „Св. Пантелеймон“АД гр. Ямбол и МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД гр. Елхово. Бяха запознати с указанията за превенция на HBV, HCV и HIV сред медицинския персонал: Стандартни предпазни мерки; Специфични предпазни мерки за медицинския персонал; Незабавни мерки при контаминация; Организация на дейностите след експозиция с HBV, HCV и HIV и

постекспозиционната профилактика на персонала. Раздадоха се здравно-образователни материали, плакати и др.

- с цел повишаване квалификацията на работещите в РЗИ, подпомагане при изпълнението на служебните задължения и запознаване със съвременните постижения на доказателствената медицина в областта на превенцията на инфекциите, свързани с медицинското обслужване (в т.ч. и на инфекции, предавани по кръвен път - хепатити Б и С, ХИВ), представител на РЗИ Ямбол взе участие в проведеното обучение в гр. София, УМБАЛ „Св. Анна“.

Разработиха се здравно-образователни материали – листовки с информация за видовете вирусни хепатити, начини на инфектиране, симптоми и др.

Извърши се безплатна диагностика на следните целеви групи – медицински специалисти в болничната помощ, пациенти на поддържащо лечение с хемодиализа и превенция на предаването на вирусни хепатити от майка на дете и на желаещи доброволно тестване лица: Изследвани с бърз тест – хепатит В – 312 лица /1 положителен резултат/ и 249 лица за хепатит С; с тестове за първична диагностика ЕЛИЗА - хепатит В – 146 лица /6 положителни резултата/ и хепатит С – 249 лица.

5. Дейности по противоепидемичния контрол

Анализ на заразните болести за 2024 г. в Ямболска област

През 2024 г. в Ямболска област са регистрирани 1858 остри заразни заболявания /без грип и ОРЗ/ срещу 1872 за 2023 г., което определя заболяемост 1747.55%ооо за 2024 г., срещу 1760,72%ооо за 2023 г. Всички регистрирани заразни заболявания са проучени от инспектори на дирекция НЗБ. В структурата на инфекциозната заболяемост с най-висок относителен дял са случаите на варицела, коронавирус (COVID 19), скарлатина и ентероколити.

През 2024 г. има намаление на заразните заболявания, в сравнение с 2023 г., като то се дължи основно на регистрирания по-малък брой случаи на инфекции, причинени от COVID-19. Увеличение има в групата на острите заразни заболявания, предавани по въздушно-капков път - коклюш, варицела и скарлатина, в групата на чревните инфекции - гастроентерити, колиентерити, салмонелоза, ротавирусен гастроентерит. Регистрирани са и 2 HIV инфекции. Намалели са случаите на невроинфекции (вирусни менингити и ОВП), на инфекциите предавани по полов път (сифилис), случаите на вирусен хепатит, туберкулоза и коронавирус. В останалите групи инфекции се запазва броят на заболелите. Няма регистрирани покривни инфекции.

• Грип и ОРЗ

Дейността на Дирекция НЗБ е в съответствие със заложените дейности в Националния план за готовност за грипна пандемия, Заповед №РД-01-260 от 11.09.2019 на министъра на здравеопозването и приложеното към нея „Методическо указание за борба с грипа и острите респираторни заболявания“:

- участие в сентинелния надзор на грип и ОРЗ чрез целогодишно събиране и въвеждане на данни на интернет базираната информационна система за заболяемост от грип и ОРЗ.
- проследяване на динамиката на заболяванията от грип и ОРЗ и на регистрираните след преболедуване усложнения през цялата година.
- своевременно изпращане на съответната информация в МЗ и НЦЗПБ.
- изпращане на носогърлени секрети за вирусологично изследване в НЦЗПБ по време на сезонния подем - през м. януари – м. февруари 2024 г. са изпратени 43 проби с материали за изследване за грип и ОРЗ - положителни за грипен вирус А (H1N1) са 17 проби и 1 проба за грипен вирус А (H3N2).

Регистрирано е епидемично повишение на ОРЗ и грип и е обявена грипна епидемия в Ямболска област за периода 30.01.2024 г. до 05.02.2024 г. вкл., на основание достигане на епидемични стойности за периода 22.01-28.01.2024 г.– 356.08 на 10 000 и доказана циркулация на грипен вирус тип А. Поради поддържане на висока заболяемост от грип и ОРЗ за периода 29.01.2024г.-04.02.2024г., вкл., във възрастова група 5-14 г.: 937,50 на 10000, при епидемична стойност 712,82 на 10000, на територията на област Ямбол, е продължен неприсъствения учебен процес и провеждането на извънкласни занимания и организирани дейности с ученици на територията на област Ямбол за период от 07.02.2024г. до 09.02.2024г. Доказана е циркулация на грипни вируси тип А (H1N1) и А /AH3N2/ от изпратените проби от носогърлени секрети на пациенти на ОПЛ в гр. Ямбол. Взеха се всички необходими противоепидемични мерки спрямо доболничната и болничната помощ, аптеки, детски, социални и учебни заведения в областта.

На наблюдение подлежаха 6333 лица от 5 лекарски практики по съответните възрастови групи (0-4 г.; 5-14 г.; 15-29 г.; 30-64 г. и над 65 г.).

През 2024 г. са регистрирани 4391 случая на ОРЗ, при регистрирани 3657 случая на ОРЗ за 2023 г.

- **Дихателни инфекции**

При дихателните инфекции се наблюдава спад на заболелите: от 1585 през 2023 г. на 1450 през 2024 г., като намалението е основно за инфекциите, причинени от COVID-19.

- **<u>дихателни инфекции с масова имунопрофилактика</u>**

През 2024г. са регистрирани 26 случая на заболели от **коклюш** (заболяемост 24,45‰). 23 от случаите са класифицирани като потвърдени, останалите 3 са вероятни. Разпределени по пол заболелите са 11 мъже и 15 жени. Разпределени по възрастови групи: 2 случая в кърмаческа възраст (0 г.); 11 - във възрастова група 1-4 г.; 8 - във възрастова група 5-9 г.; 3 - във възрастова група 10-14 г. и 2 - във възр. група 15-19 г.

Хоспитализирани са 6 от регистрираните заболели, като 3 от тях– деца до 4 годишна възраст са хоспитализирани с усложнения, без поставени имунизции. При заболелите 24 лица над 1 годишна възраст, 19 са с редовен за възрастта имунизационен статус.

Заболелите от **туберкулоза** са намалели - от 23 през 2023 г. на 19 през 2024 г., заболяемост 17,87‰. От 19 ТБ, 11 са потвърдени, 8 са вероятни. Всички случаи с туберкулоза са хоспитализирани в ЛЗБП. Регистрирани са два случая с летален изход - мъж на 53 г. и мъж на 66 г.

Не са регистрирани други въздушно-капкови инфекции, а именно, дифтерия, морбили, паротит и рубеола.

- **<u>дихателни инфекции без масова имунопрофилактика</u>**

През 2024 г. са регистрирани 652 случая на **варицела**, заболяемост 613.24 ‰, като се отчита повишение спрямо 2023 г./620 през 2023г./ Всички са на домашно лечение, с изключение на един хоспитализиран. Във възрастовата група над 18 г. са регистрирани 37 случая.

Скарлатините са нарастнали от 196 през 2023 г. на 233 през 2024 година, заболяемост 219,15‰. Всички скарлатини са лабораторно потвърдени, няма хоспитализирани в ИО.

Инфекции, причинени от коронавирус SARS-COV-2 (COVID-19). Наблюдава се намаляване на разпространението и тежестта на протичане на коронавирусната инфекция. Регистрирани са 520 случая през 2024 г., от които 89 са били хоспитализирани, а останалите - на домашно лечение /за сравнение през 2023г. - регистрирани 746 случая на КОВИД-19, от които 165 са били хоспитализирани /.

- **Чревни инфекции**

В групата на чревните инфекции има значително увеличение на общия брой на заболелите – от 105 бр. през 2023 г. на 183 през 2024 г.

При **ентероколитите** има значително увеличение на общия брой на заболелите – от 38 бр. през 2023 г., заболяемост 35,74 ‰ на 92 през 2024 г., заболяемост 86,53 ‰. Всички случаи са хоспитализирани. Случаите са класифицирани като вероятни - 45 и потвърдени - 47. Потвърдените случаи са с изолирани причинители: Клостридиум дифициле, Стафилококус ауреус, Протеус мирабилис, Клебсиела.

През 2024 г. е регистриран 1 **взрив от хранително заболяване**, през периода 31.10. - 01.11.2024г. Касае се за взрив от хранително заболяване, засегнал 6 лица - жени на възраст 20г.,23г.,25г.,26г.,29г. и 31 г., живеещи в центрове за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания в гр. Ямбол. От единия център е заболяло едно лице, а от другия - 5 лица. От контролна проба от менюто в ЦНСТМУ е изолиран причинител - Staph.aureus. Лабораторно доказано е носителство на Staph. aureus при 5 лица от обслужващия персонал в ЦНСТМУ и 2 лица - готвачи в кухнята, поради което вероятно взривът е възникнал впоследствие на външно контаминиране на храната. По случая е работено съвместно с ОДБХ- Ямбол.

Не се променя броят на **дизентериите** - 2 през 2023г. и 2 през 2024 г. (Sh. Sonnei–2)

През 2024 г. са регистрирани 18 случая на **колиентерит** (заболяемост - 16,93‰), спрямо 4 случая (заболяемост 3,76‰) през 2023г. Всички случаи са потвърдени, като 15 болни са хоспитализирани.

Разпределението по вид, серогрупа, серотип на причинителите на колиентеритите е, както следва - общо 18 потвърдени за годината: E. coli 044 – 6, E.coli O25-4, E.coli O55 -3, E.coli O164 -3, E.coli O20-1, E.coli O128 -1.

През 2024 г. са регистрирани 43 случая на **салмонелоза**, заболяемост 40,44‰, срещу 27 за предходната 2023 г., заболяемост 25,4‰. Всички случаи са спорадични, етиологично потвърдени. Хоспитализирани са 9 случая. Изолирани са Salmonella typhimurium - 6, Salmonella enteritidis - 12, Salmonella gr. OB - 10, Salm. gr. OD – 15. За случаите на салмонелоза се уведомява и ОДБХ за извършване на проверки по хранителните обекти.

Регистрираните **ротавирусни гастроентерити** през 2024 г. са 8, заболяемост 7,52 ‰/, срещу 6 случая през 2023 г., заболяемост 5,64‰/. Всички ротавирусни гастроентерити са лабораторно потвърдени и са хоспитализирани.

През 2024 г. са регистрирани 20 случая на кампилобактериоза със заболяемост 18,81‰. За сравнение през 2023 г. случаите са били 28, заболяемост 26,34 ‰. По категория случаите са потвърдени.

- **Остри вирусни хепатити /ОВХ/.**

През 2024г. са регистрирани общо 6 случая на вирусни хепатити /ВХ/, заболяемост 5,64‰. Регистрираните заболели са по-малко, спрямо регистрираните в предходната 2023г. 12 случая, със заболяемост 11,29‰. В структурата на ВХ най-голям относителен дял за 2024 година е вирусен **хепатит Е** /3 случая/, заболяемост 2,82‰, следван от вирусен **хепатит В** /2 случая/, заболяемост 1,88‰ и **вирусен хепатит А** /1 случай/, заболяемост 0,94‰. Не са регистрирани случаи на ВХБ в имунизационна възраст. Случаите на ОВХ А, ОВХ D и ОВХ Е са намалели в сравнение с предходната 2023 г., когато освен тях са били регистрирани и случаи на други типове хепатити: ОВХ D –1 и ОВХ неопределен-1. През 2024 г. е регистриран един смъртен случай на ОВХ В- жена на 76 г.

Всички случаи са проучени и са взети необходимите противоепидемични мерки.

- **Инфекции, предавани по полов път**

През 2024 г. са регистрирани по-малък брой инфекции, предавани по полов път: 9 случая на **сифилис** (от тях 1 е вроден сифилис), в сравнение с 2023 г. – 16 случая (от тях 1 е вроден сифилис). Всички случаи са потвърдени.

През 2024 г. са регистрирани 2 случая на **ХИВ-инфекция** (заболяемост 1,88‰), в сравнение с 2023г. - няма регистрирани. Касае се за мъже на възраст над 65 г. Случаите са потвърдени от Националната референтна лаборатория по ХИВ към НЦЗПБ.

През тази година, както и през предходната, няма регистрирани случаи на гонорея и на урогенитална хламидийна инфекция.

- **Невроинфекции**

Броят на заболелите от невроинфекции през 2024г. е намален, в сравнение с 2023г.:

Регистрираните **вирусни менингити и менингоенцефалити** са 6 през 2024 г., заболяемост 5,64‰ срещу 11 през 2023 г., заболяемост 10,35‰. Четири от случаите са мъже - двама на 61г., на 56г. и 76 г. Останалите два случая са жени – на 12 и 66 г. Всички са хоспитализирани, като трима са починали - мъж на 76 г. и двама мъже на 61 г.

През годината няма регистрирани **бактериални менингити** срещу 3 за 2023г.

През 2024г са регистрирани 3 вероятни случая на ОВП при деца до 15 г. възраст., (заболяемост 2,82‰) срещу 5 за 2023г (заболяемост 4,7‰). Хоспитализирани са в Детска клиника на УМБАЛ "Свети Георги", с клинична диагноза Парализа на Бел. При 2 от случаите е проведен контролен преглед на 60 ден след началото на парализата, като при едното лице са налични остатъчни парализи.

- **Зоонози с множествен механизъм на предаване на инфекцията**

Ку треска - регистриран е един случай (заболяемост 0,94‰), както и през 2023г., категоризиран като вероятен - жена на 45 г., без симптоми, на домашно лечение.

Бруцелоза - през 2024 г. е регистриран 1 потвърден случай на бруцелоза (заболяемост 0,94‰). Заболелият е мъж, във възрастова група 50-54 г., работил в животновъден обект в с. Горска поляна, общ. Болярово.

Лептоспироза - през 2024 г.е регистриран един случай (заболяемост 0,94%000), категоризиран като вероятен на мъж на 34 години, който завършва с летален изход.

- **Трансмисивни инфекции**

В групата на трансмисивните инфекции през 2024 г.са регистрирани **2 марсилски трески** (заболяемост 1,88%000) срещу 3 през 2023 г., заболяемост 2,82 ‰.

През годината се взе участие в 13 епизоотични комисии –две областни и 11 общински.

- **Покривни инфекции**

В групата на покривните инфекции няма регистрирани заболявания, както и през 2023 г.

Заболяемост по възрастови групи: Най-висока е заболяемостта във възрастова група 1-4 г. със заболяемост 12872 ‰ и в група 5-9 г. със заболяемост 8971 ‰. Тук най-много са заболелите от варицела и скарлатина. Следват групите 0 г. със заболяемост 4485 ‰, най-много тук са заболелите от коронавирус, варицела и чревни инфекции; 10-14г. г., със заболяемост 1956 ‰. В тези групи също най-много са заболелите от варицела. Следват възрастовите групи 30-34 г. със заболяемост 1080 ‰ и 65+ години със заболяемост 853 ‰. Най-ниска е

заболяемостта от ОЗБ в групите 35-39 г.- 600,1 ‰ и 45-49 г. - 623,8 ‰, където има най-малко заболели от ОЗБ.
Няма регистрирани случаи на дифтерия, тетанус, морбили, паротит и рубеола.

През 2024 г. са регистрирани 10 смъртни случаи на заболели от ОЗБ лица: 3 са били с диагноза Коронавирусна инфекция, 3- вирусен менингит, 2 – туберкулоза, 1 - лептоспироза вероятна и 1 с хепатит В.

6. Контрол по спазване на нормативната уредба, касаеща превенцията и контрола на ВБИ в лечебните заведения в Ямболска област за 2024 г.

През 2024 г. общо регистрираните случаи на ВБИ в ЛЗ за болнична помощ в Ямболска област са 135 срещу 119 за 2023 г., или с 16 повече от регистрираните ВБИ за 2023 г.

Всичките 135 ВБИ са регистрирани в МБАЛ „Свети Пантелеймон“.

В МБАЛ “Св. Ив. Рилски” гр. Елхово, МБАЛ „Св. Йоан Рилски” гр. Ямбол и СБАЛК през изминалата година няма регистрирани ВБИ.

През изминалата 2024 г. от 4 ЛЗ за болнична помощ в Ямболска област /3 МБАЛ, 1 СБАЛ по кардиология /са изписани общо 18849 болни, от които 7898 са лекувани с антибиотици (41,90 %), срещу 17912 изписани болни и 7066, лекувани с антибиотици за 2023 г. (39,45 %). Най-висок процент на лекувани с антибиотици болни има в отделение по ВБ на МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД - гр. Елхово (432 преминали болни, от тях лекувани с антибиотици са 432 - 100 %).

И през 2024 г. случаите на ВБИ в МБАЛ „Св. Пантелеймон” АД гр. Ямбол са отразени реално и обективно.

Комисията по ВБИ към МБАЛ „Св. Пантелеймон” АД гр. Ямбол, определена със заповед на изпълнителния директор, работи редовно по предварително изготвен план, като всяко тримесечие се обсъждат проблемите, станали причина за възникване на ВБИ и се търсят начини за решаването им.

През 2024 год. основните задачи и цели на работещите комисии по ВБИ бяха:

- контрол върху регистрацията на ВБИ и проверки по отношение активното им откриване, разработване, обсъждане и приемане планове за профилактика и борба с ВБИ;
- анализ на регистрираните случаи на ВБИ и вземане на решения и мерки за недопускане на нови случаи;
- контрол върху приложението на антимикробните средства;
- системен контрол върху санитарно-хигиенното състояние на всички отделения, с насоченост към рисковите;
- контрол по изпълнение на дадените препоръки и предписания по отношение профилактиката и борбата с ВБИ;
- мерки за повишаване квалификацията на персонала по отношение на профилактиката и борбата с ВБИ.

За тази цел, към всяко болнично отделение са сформирани звена за контрол на ВБИ, чиято диагностика се осъществява по клинични, микробиологични и епидемиологични показатели.

По болници разпределението на ВБИ е следното:

- В МБАЛ “Свети Пантелеймон” АД: 135 случая на ВБИ – регистрирани в 4 рискови и 2 нерискови отделения, а именно: 63 в ортопедично отделение, 23 в урологично отделение, 15 в ОАИЛ, 16 в хемодиализно отделение, 6 в Гастроентерология и 12 в НО.

- В очно, АГО, ПФО, ВБ, психиатрично, педиатрично, неонатологично, ИО, КВ и хирургично отделение няма ВБИ.
- В СБАЛ по кардиология гр. Ямбол няма регистрирани ВБИ;
- В МБАЛ „Свети Йоан Рилски" гр. Ямбол няма регистрирани ВБИ;
- В МБАЛ "Свети Иван Рилски" гр. Елхово няма регистрирани ВБИ;

Разпределението на регистрираните 135 случая на ВБИ за 2024 г. в МБАЛ „Свети Пантелеймон" АД гр. Ямбол и СБАЛК, **според локализацията** е, както следва: потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища – 96; микробиологично потвърдена инфекция на кръвта, свързана с централен венозен катетър – 16; други инфекции на долните дихателни пътища – 14; инфекция на горните дихателни пътища, фарингит, ларингит, епиглотит – 3; бронхит, трахеобронхит, бронхиолит, трахеит, без признаци на пневмония – 4; повърхностни инфекции на хирургичното място – 1 и други инфекции на мъжките и женските полови органи - 1.

Според изолираните микроорганизми, разпределението е следното:

• В МБАЛ „Свети Пантелеймон" АД - гр. Ямбол**:** общо 135 ВБИ, причинени от 13 различни микроорганизми: E. коли – 51, Клебсиела пневмоние – 34, Стрептококус пневмоние – 3, Стафилококус Ауреус – 9, Ентерококус фекалис – 14, Псевдомонас аеругиноза – 3, Псевдомонас други – 3, Ацинетобактер Баумании – 8, Протеус мирабилис – 2, Ентеробактер клоаце – 2, Кандида род – 1, Стафилококус коагулаза негат. – 1, Коринебактериум род – 3; Морганела маргании – 1.

По отделения разпределението на ВБИ, според причинителите и локализацията, е:

- в ортопедично отделение са регистрирани 63 ВБИ (46.67 % от всички случаи на ВБИ), като всички са потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища (причинени са от: E. коли – 41, Клебсиела пневмоние – 16 и Ентеробактер клоаце – 6);

- в урологично отделение от 23 ВБИ (17,04 %), като 21 случая са потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища (5 са причинени от Ешерихия коли, 7 от Ентерококус фекалис, 5 от Клебсиела пневмоние, 2 от Псевдомонас аеругиноза, по 1 случай причинен от Коринебактериум род и Морганела маргании); 1 случай е повърхностни инфекции на хирургичното място и 1 случай е други инфекции на мъжките и женските полови органи.

- в ОАИЛ са регистрирани 15 ВБИ (11.11 %): 14 Други инфекции на долните дихателни пътища, причинени от: Ацинетобактер Баумании – 8, Стафилококус ауреус – 2; Псевдомонас аеругиноза – 1; Протеус мирабилис – 1; Ентеробиус клоаце – 1; Ешерихия коли – 1 и 1 инфекция на долни дихателни пътища (бронхит, трахеобронхит, бронхиолит, без признаци на пневмонии), причинени от: Коринебактериум род – 1.

- в отделението по хемодиализа са регистрирани 16 ВБИ (11.85 %), като всички са микробиологично потвърдени инфекции на кръвта, свързани с централен венозен катетър и причинени от: Стафилококус ауреус – 4, Клебсиела пневмоние - 5, Псевдомонас аеругиноза - 3, Ентеробиус клоаце – 1, Ентерококус фекалис – 1 и Коринебактериум род - 1.

- във ВО по гастроентерология, хематология и нефрология са регистрирани 6 ВБИ (4,44 %), като: Други инфекции на долните дихателни пътища, причинени от Стрептококус пневмоние – 3 и Инфекции на горни дихателни пътища, фарингит, ларингит, епиглотит причинени от Стафилококус ауреус.

- в НО регистрирани 12 ВБИ (8.89 %): 12 потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища, причинени от Ешерихия коли – 4 и Клебсиела пневмоние – 8;

- в очно, психиатрично, АГО, ПФО, детско отделение, неонатологично отделение, ХО, ИО, КВО, ВО - кардиология и ендокринология, - няма ВБИ.

От регистрираните в МБАЛ „Свети Пантелеймон“ АД - гр. Ямбол 135 ВБИ, най-голям брой са в отделението по ортопедия – 63, отделение по урология – 23, отделението по хемодиализа – 16, ОАИЛ – по 15, НО – 12, ВО по гастроентерология, хематология и нефрология – 6.

През 2024 г. относителния дял на Грам отрицателните бактерии е 77,05 %. най-честите причинители на ВБИ са: E.coli и Клебсиела пневмоние. От грам положителните причинители на ВБИ са Стафилококус ауреус и Ентерококус фекалис.

Комисията за контрол на ВБИ в МБАЛ „Св. Пантелеймон” стриктно следи за редовното влажно почистване, вентилация и дезинфекция на болничните помещения, дезинфекция на бельо, съдове, стерилизация на медицинския инструментариум при всички рискови процедури.

Изработена е нова Дезинфекционна програма за 2024 г., с която са запознати специалистите по здравни грижи на проведен колегиум. Болницата се зарежда с дезинфекционни препарати от Хигиенно-медицинска индустрия ЕООД гр. Велико Търново и Еколаб гр. София. Снабдяването е ритмично през годината.

Всяка седмица се извършва крайна дезинфекция на всички операционни зали с 6% водороден прекис за профилактика на анаеробните инфекции. Провежда се ежедневен контрол на санитарно-хигиенното състояние на рисковите отделения в болницата. Взети са проби за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в операционни зали и рискови отделения от повърхности – 426 проби, ендоскопска апаратура – 8 проби, консумативи, вкл. осмозирана вода – 57 проби, която се ползва за нуждите на хемозиализно отделение, контрол на газовата стерилизация с етиленоксид – 6 проби. Извършени са внезапни проверки за дезинфекция на ръце на 56 здравни работници от АГО, Неонатология, ХО, ОАИЛ, Урология, Ортопедия, ДО, Пералня, Прехрана, Очно отделение и Хемодиализа.

Всички новопостъпили здравни работници се изследват за чревно, стафилококово носителство, хепатит Б, СПИН и сифилис. Отделенията работят с пълна затворена система за вземане на кръв. Обеззаразяването на отпадните води и шахти се извършва с Табидез 3 пъти в седмицата. Всяко отделение попълва санитарно-хигиенно досие. Работното облекло на персонала се пере два пъти в седмицата.

При необходимост са извършват дейности по дезинсекция и дератизация. Контрола и заявките за дезинсекция и дератизация се извършваше от гл. мед. сестра при повикване на фирма „Три Д” гр. Ямбол.

Стриктно се спазва Наредба 1 от 9 февруари 2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения. Подписан договор с „Ловамед Груп“ ЕООД гр. Стара Загора.

Осъществяваше се контрол на здравните книжки на персонала, работещ в стерилизационно отделение и кухненския блок.

Болничната комисия по ВБИ изготвя редовно тримесечни сведения. БК по ВБИ, заедно с БК по антибиотична политика изготви програма за рационалното използване на антимикробните средства. На всички отделения е раздаден списък за начина на изписване на антибиотиците на различните нива - за общо, ограничено приложение и за резерв на болницата.

- В СБАЛК няма регистрирани случаи на ВБИ.
- В МБАЛ - гр. Елхово няма регистрирани случаи на ВБИ.
- В МБАЛ „Св. Йоан Рилски" няма регистрирани ВБИ.

През 2024 г. няма регистрирани взривове от ВБИ.

През изминалата година във всички болнични отделения в четирите болници се извърши микробиологичен контрол на рискови повърхности, медицински инструментариум, ръце на персонал, специализирана медицинска апаратура, болнично бельо и работно облекло, предмети за обслужване на болния, съдове за хранене. Не са открити пропуски в дезинфекционния и стерилизационния режим. Всяка година лечебните заведения за болнична помощ актуализират и съгласуват с директора на РЗИ програмите за дезинфекция и за профилактика на ВБИ.

Служител от Д НЗБ взе участие в два уебинара, организирани от „БулНозо" с насоченост към противоепидемичен режим на работа и превенция на вътреболнични инфекции и в национален семинар, провел се в УМБАЛ „Света Анна", гр. София на 13.11-15.11.2024 г. по превенция и контрол на ИСМО/ВБИ.

И през 2025 г. най-важното условие за добрата профилактика и успешна борба, с цел ограничаване на ВБИ, ще бъде своевременното им реално и обективно диагностициране, регистрация и съобщаване, както и осъществяването на строг контрол по отношение на противоепидемичните и профилактични мерки, включващи редовно влажно почистване и дезинфекция на болничните помещения, дезинфекция на болничното бельо, стерилизация на медицински инструментариум, редовно носене и смяна на маските, особено в рисковите отделения, дезинфекция на ръцете на медицинския персонал преди и след всяка манипулация, планов бактериологичен контрол за контаминация на болничната среда с патогенни микроорганизми и системен тримесечен контрол на работещите в рисковите отделения за стафилококово носителство.

II. АНАЛИЗ НА ИМУНИЗАЦИОННИЯ ОБХВАТ ЗА 2024 Г. В ЯМБОЛСКА ОБЛАСТ

1. Обхват с имунизации и реимунизации:

През 2024 г. по плана за имунизации са подлежали 6645 лица, а са обхванати 6352 или имунизационният обхват е 95.59 %, срещу 95.43 % през 2023г.

На реимунизации **(**по данни на НСИ и ОПЛ) са подлежали 15243 лица, а са обхванати 8842 или имунизационният обхват е 58.01 % срещу 74.84% за 2023г. (изчислен на база подлежащи на реимунизации по данни на ОПЛ).

Необхванатите /по медицински противопоказания, по "други причини"/ са 6672, срещу 3620 през 2023 г. или с 3052 повече от миналата година (изчисляване на подлежащите за реимунизации по данни на ОПЛ през 2023г.) От тях най-голяма част заемат необхванатите по

“други причини” – 6376 /миграция, напуснали страната, неявили се/, следвани от необхванати, поради медицински противопоказания – 348 и 31 необхванати, поради отказ.

Основни причини за необхванатите през 2024 год. са напусналите страната, неявили се здравнонеосигурени лица, непрекъснатата миграция на ромското население.

Главно направление в дейността на дирекцията и през 2024 г. бе осигуряването на висок имунизационен обхват, чрез намаляване на необоснованите медицински противопоказания от ОПЛ, както и оказаната им ОМП по отношение на групите с повишен риск (ромско население) и на практики на семейни лекари с намален имунизационен обхват.

Обхватът с БЦЖ ваксина при новородените е 97.71 % (подлежащи 438, обхванати-428), срещу 97,74 за 2023г. Необхванати са 4 деца по медицински противопоказания (недоносено), 5 по други причини и 1, поради отказ.

- Добра е имунизационната дейност на ОПЛ по отношение на проверката за белег на 7- 10 мес. възраст: от подлежащи 887 са обхванати 873, като без белег са 96 деца и всички са проверени с проба Манту. От тях 45 деца са били с отрицателна проба и 44 са имунизирани с БЦЖ ваксина (обхват 97.78 %). Неимунизирано по други причини е 1 дете.
- Подлежащите на проба Манту на 7 год. възраст са били 1018, като обхванати са 971 или имунизационният обхват е 95.38%. Необхванати по медицински противопоказания са 12 деца, по други причини – 34 и 1 поради отказ. Отрицателните са 252, реимунизирани са 249. Необхванати са 3 деца, от които 1 по медицински противопоказания и 2 по „други“ причини.

С комбинираната четирикомпонентна ваксина - ДТКаПи са реимунизирани 994 деца от 1050 подлежащи или имунизационен обхват е 94,67%, в сравнение с 2023 г. - 94.54 %. Необхванати са общо 56 деца- от тях, поради медицински противопоказания са отложени 16 деца, по „други“ причини- 39 и 1, поради отказ.

С комбинираната петкомпонентна ваксина – ДТКаПиХИБ са реимунизирани 882 деца от 945 подлежащи. Обхватът е 93,33%, в сравнение с 2023 г. - 92.51 %. Необхванати са общо 63 деца - 14 по мед. противопоказания, 46 по „други” причини и 3, поради отказ.

С шесткомпонентна ваксина ДТКаХепБПиХИБ са направени 2684 имунизации от 2832 подлежащи или имунизационен обхват 94.77 %, в сравнение с 2023 - 94.61%. От 946 подлежащи, 902 са обхванати с първи прием, от 958 подлежащи за втори прием, обхванати са 903 и от 928 подлежащи за трети прием са обхванати 879 деца. Необхванати са общо 148 деца, от тях 40 поради медицински противопоказания, 99 по други причини и 9, поради отказ.

С конюгирана пневмококова ваксина са направени 1871 имунизации от 1944 подлежащи - 96,24 %, а през 2023 г.- 96.47%. Необхванатите са 73, от които - 25 по медицински показания, 42 - по други причини и 6 поради отказ. Реимунизирани са 852 деца от общо 937 подлежащи, или имунизационният обхват е 90,92 %, в сравнение с 2023 - 89.71%, т.е. увеличение с 1 пункт. По медицински противопоказания необхванатите са 27, по „други” причини – 55 и 3, поради отказ.

С ТД - ваксина изпълнението на плана за реимунизации е 38.38%, срещу 61.15% за 2023г. (обхватът за 2023г. е изчислен по данни на ОПЛ за подлежащи на реимунизации лица). По данни на Национален статистически институт, през 2024г. подлежащи на реимунизации са 9833 лица, от които с ТД – ваксина са обхванати 3774 лица. Необхванатите по мед. противопоказания са 155, а по „други” причини – 5904.

С ТДКа ваксина са обхванати 1052 деца на 12-годишна възраст от 1113 подлежащи - 94,51%, а през 2023г. - 94,12%. Необхванати са 45 деца, поради други причини, а по медицински противопоказания са отложени 16 деца.

С НВ-ваксина обхватът на имунизациите е 97.71% срещу 97,47% за 2023 г. С първи прием, от 438 подлежащи новородени, са обхванати 428. Неимунизирани поради временни противопоказания- 4, 5-поради други причини и 1 поради отказ.

С МПР-ваксина обхватът на имунизациите е 94,62 %, срещу 95.09% за 2023г. Необхванатите са 51 деца, от които 10 по медицински противопоказания, 37- по други причини и 4 поради отказ. През 2024 г. обхватът на реимунизациите е 93,35 % срещу 93.94 % за 2023 г. Необхванатите са 74, от които по медицински противопоказания са 23 деца, неимунизирани по други причини – 51.

Други имунизации и реимунизации**:**

Целеви имунизации против бяс, ККХТ и коремнотифна ваксина:

- с ККХТ в-на са извършени 2 имунизации;
- срещу бяс са имунизирани 20 лица, ухапани от кучета и други животни.

Препоръчителни имунизации:

- с противогрипна ваксина, на имунизация, по Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции, са подлежали 28483 лица на и над 65 г., а са имунизирани 7761 (имунизационният процент е 27,24), както и 132 в други възрасти.
- с ваксина срещу пневмокови инфекции, на имунизация, по Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции, са подлежали 28483 лица на и над 65 г., а са имунизирани 800 (имунизационният процент е 2,81), както и 2 в други възрасти.
- с ваксина срещу човешки папиломен вирус, по данни на РЗОК, от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. са имунизирани общо 117 момичета, от които: 101 с Gardasil 9 и 16 с Gardasil:

- с Gardasil 9: 68 - с първи прием, 33 - с втори прием. На 10-годишна възраст са имунизирани 3 момичета (2 първи прием и 1 втори прием); на 11-годишна възраст са имунизирани 9 момичета (с първи прием); на 12 години – 50 (с първи прием - 32, с втори прием – 18); на 13 години – 35 (с първи прием - 25, с втори прием – 10); на 14 години – 4 (с втори прием).

- с Gardasil: 16 имунизирани. На 12 - годишна възраст са имунизирани 8 момичета (с втори прием); на 13 - годишна възраст са имунизирани 7 момичета (с втори прием); на 14 години – 1 (с втори прием) .

Подлежащите момичета, по данни на НСИ, са: родените през 2011 г. - 563; през 2012 г. – 527, през 2013 г. - 573. Обхватът с първи прием на 11 - 12-год. момичета е 3,72 %, с втори прием е 2,36 %. Обхватът на 13 год. с първи прием е 4,44 %, с втори прием е 3,02 %, обхватът на 10 год. и на други възрасти с първи и втори прием е 0,52%.

- с ваксина срещу ротавирусни инфекции: С двудозова ваксина Ротарикс са имунизирани общо 963 деца: 536 деца - с първи прием и 427 - втори. С ваксина Ротатек са обхванати общо 423 деца: 162 деца - с първи прием, 147 - с втори прием и 114 - с трети прием. Общо са приложени 1386 ваксини. Завършилите имунизация с два приема Ротарикс и с три приема Ротатек деца са общо 541, при 956 подлежащи, или имунизационният обхват е 56,58 %.
- срещу варицела са имунизирани 11 деца и 7 възрастни лица (поставени 25 ваксини).

На 152 лица е направен ТТ при нараняване от ОПЛ.

2. **Дейност по осигуряване на висок имунизационен обхват**:

- По правилното отчитане и планиране на имунизациите:

През 2024 г. в дирекция НЗБ на РЗИ гр. Ямбол са предадени 62 сведения „3”-23а от общо 60 ОПЛ от Ямболска област /включваща общините: Ямбол, Тунджа, Стралджа, Елхово и Болярово/ и 2 МБАЛ с родилно отделение.

За осигуряване на висок имунизационен обхват на подлежащите контингенти през 2024 г. и с цел, свеждане до минимум загубата на биопродукти, са извършени планови проверки на всички ОПЛ за извършените и отчетени имунизации, както и тематични по обхвата със задължителните имунизации:

- Съгласно писмо на министъра на здравеопазването № 03-74/06.02.2024г., е извършена тематична проверка на имунизационния обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола за 2023 г., цел установяване на пропуски при провеждане на имунизацията/реимунизацията. Място на проверката са амбулатории на общопрактикуващи лекари (ОПЛ), на които РЗИ предоставя ваксини за изпълнение на Имунизационния календар на Република България за извършване на задължителната имунизация/реимунизация срещу морбили, паротит и рубеола.

Предприетите мерки за ограничаване на разпространението на морбили са:

1. С писмо с изх. № 03-664-1/11.12.2023 г. на РЗИ са информирани общопрактикуващите лекари относно разпоредените мерки от Министерството на здравеопазването, с цел недопускане и ограничаване епидемичното разпространението на морбили на територията на страната. Дадени са указания за преглед на имунизационния статус на населението по пациентската листа на възраст от 13 м. нагоре и 12 г. нагоре, без регистрирана имунизация срещу морбили, необхванати досега и последващото им обхващане в най-кратки срокове, информиране на родителите, търсене на съдействие и от здравните медиатори.

2. С писмо с изх. № 30-16/ 08.02.2024 г. на РЗИ до общопрактикуващите лекари са дадени указания за своевременно издирване и обхващане на подлежащите неимунизирани деца от 13 м. нагоре в пациентските им листи, с цел насочване на вниманието на медицинските специалисти към ранно откриване на морбили и предприемане на необходимите действия за съобщаване и изолация. Организирана е съвместна проверка от РЗИ и РЗОК в практиките на общопрактикуващите лекари с отчетен нисък имунизационен обхват (под 95%), в периода от 18.03 до 30.03.2024 г., за установяване на причините за необхващане на подлежащите лица през 2023г. и предприемане на административнонаказателни мерки.

3. Организирана е среща с представители от РЗОК, във връзка със съвместните проверки с РЗИ на ОПЛ в област Ямбол, по отношение на имунизацията и реимунизацията с МПР ваксина на подлежащите лица от пациентски листи и предоставяне на информация. Разработи се план – график за извършване на тематична проверка на тема „Имунизационен обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола“.

4. По предварително изготвения график се организираха съвместни проверки на представители от РЗИ и РЗОК в практиките на общопрактикуващи лекари с отчетен нисък имунизационен обхват (под 95 %) срещу морбили, паротит и рубеола. В периода от 18.03 до 30.03.24 г. се провериха съвместно 9 практики на ОПЛ на територията на областта, като в хода на проверката се използва и информация, предоставена от РЗОК за броя на лицата до 18 г. от съответната пациентска листа.

5. При извършените проверки са съпоставени данните от предадените сведения за извършените имунизации от Приложение 7 на Наредба 15 за 2023г.и при извършените проверки, съвместно с представители на РЗОК, които предоставиха и техните данни за 2023 г., отчетени от 9-те ОПЛ.

6. Във връзка с направените съвместни проверки от служители от РЗИ и РЗОК в практиките на 9 ОПЛ, са написани 60 предписания до всички ОПЛ в областта /да се вписват подлежащите в книга за профилактични имунизации и реимунизации по образец или в електронен формат, да се уведомяват подлежащите по начин, който може да се удостовери, да се удостоверява отказ с подпис в амбулаторен лист, информация за неявилите се да се предоставя на РЗИ по ел. път/.

7. Взетите мерки от РЗИ - Ямбол за недопускане на епидемичното разпространение на морбили са: ранно откриване; насочване на съмнителните случаи за консултация с инфекционист; спазване на Наредба 6 по отношение на болни и контактни лица; съвместни проверки с РЗОК; налагане на административно наказателни мерки при документиран отказ; разяснителни кампании; продължаващо обхващане на подлежащите.

- През периода 01.03-31.05.2024г. в 35 амбулатории на общопрактикуващи лекари в Ямболска област се извърши и тематичната проверка, относно вписани в регистъра на пациентите деца, подлежали на имунизация/реимунизация през 2023 г. с шесткомпонентна и пневмококова ваксини. Уточниха се отново причините за необхващане на подлежалите през 2023 г. деца на имунизация/реимунизация с шесткомпонентна и пневмококова ваксини по приеми, както и последващо обхванатите деца, отложени по медицински противопоказания през 2023г., към момента на проверката.

При осъществяване на надзора на имунопрофилактиката се констатираха отново следните проблеми:

1. Има родители, отказващи имунизации на децата си.
2. Записват се при ОПЛ и после не се явяват за имунизации деца от малцинствените групи, с неизвестен адрес. При презаписването на 6 месеца при различни ОПЛ, не се представят документирани направените имунизации и реимунизации. Така настоящият ОПЛ не знае имунизационния статус на детето до момента.
3. Не във всички общини има здравни медиатори, които да съдействат на личните лекари.
4. Неактивно издирване от ОПЛ на подлежащите за реимунизации с ТД възрастни лица. Голям процент от тези подлежащи са неосигурени и не посещават семейния си лекар.
5. Необосновано дълго се отлагат деца по временни медицински противопоказания.
6. Някои от отложените по трайни медицински противопоказания деца не са предложени на Комисията за отлагане по трайни мед. противопоказания, а само от специалист-консултант или от ОПЛ (след изтичане на тримесечния период).
7. Много от необхванатите са многократно търсени по телефона, нямат отказ от имунизации, но не се явяват.
8. Изселените в чужбина се връщат по различно време през годините, без да се отписват и без да информират своя ОПЛ.

Дадени бяха следните препоръки:

1. ОПЛ активно да издирват имунизационното състояние на децата (чрез РЗОК, РЗИ).
2. Да се прецизират и следят временните медицински противопоказания.
3. Всички деца, които подлежат на отлагане от имунизации, за срок по-голям от 3 месеца, да се предлагат от ОПЛ (след изтичане на тримесечния период) на Комисията за отлагане от имунизации по трайни мед. противопоказания.
4. Активно да се издирват неявилите се, но с известни адреси деца, като търсят помощта и съдействието на кметовете по населените места и здравните медиатори.
5. Своевременно да се съобщават данни за родители, отказали задължителните имунизации на децата си, с цел санкциониране, съгласно Закона на здравето.

- Осигуряването на биопродукти през отчетния период бе ритмично. В РЗИ има хладилна камера за съхранение на ваксините. Биопродуктите се получават от склада на МЗ в РЗИ, като стриктно се спазва хладилната верига, а от РЗИ ваксините се раздават на ОПЛ и на МБАЛ само с хладилна чанта. Всички АПМП и МБАЛ с родилно отделение са оборудвани с хладилници с термометри и тетрадки за отчитане на температурния режим. Не са констатирани нарушения, по отношение съхранението на ваксините при ОПЛ и МБАЛ.

Поради прекъсване на хладилната верига и нарушени температурни условия на съхранение на ваксините в хладилната камера на РЗИ – Ямбол, бяха бракувани биопродукти за задължителни имунизации по Имунизационния календар.

Обстоятелства, при които е възникнала ситуацията: в 7,45 ч. на 15.07.2024 г. е констатирано, че дисплеят на командното табло на хладилната камера, в която се съхраняват биопродуктите на РЗИ-Ямбол се е изключил /не показва данни/. При отваряне и затваряне на защитното стъкло на таблото, дисплеят се включва, като започва да отчита температурата в хладилната камера – 24,6°С, след което агрегатът започва да работи. Температурата постепенно се нормализира до работния си режим /4-7°С /.

При преглед на мониторинга на камерата от компютър се установи, че липсва комуникация с камерата и съответно данни за температурата от 11,00 ч. на 14.07.2024 г.

При оглед от извикания от нас специалист по хладилни съоръжения, същият установи разхлабени кабелни връзки в таблото за управление на хладилната камера, което е довело до прекъсване на електрическото захранване на камерата и подаване на сигнала към компютъра за мониторинг. Техническата неизправност е отстранена на момента от специалиста. Осигурено е автоматично известяване по телефона и чрез SMS при възникване на проблем с температурните условия на съхранение на ваксините в хладилната камера на РЗИ – Ямбол.

Поради намалената ефективност и невъзможност ваксините да бъдат използвани, същите бяха бракувани. Данните за количествата бракувани ваксини са описани в Прил.12

По изграждане и поддържане на база данни на новородените:

За проследяване на временния избор на ОПЛ в РЗИ гр. Ямбол са създадени регистри на новородените. Имунизациите, извършвани в родилно отделение на МБАЛ „Св. Пантелеймон”АД - Ямбол и от неонатологично отделение на МБАЛ“Св. Йоан Рилски”ЕООД, се отчитат ежемесечно, с таблици, се подават сведения за новородени.

По регистрация и съобщаване на ОВП:

И през 2024 г. продължи активният ежеседмичен надзор над ОВП. На отчет се водят общо 3 отделения в две МБАЛ – 1 инфекциозно отделение и 2 детски отделения. При извършения активен епидемиологичен контрол не са констатирани нарушения.

Общият брой легла в 3-те отделения е 38 (ДО-Ямбол - 18 легла, ИО-Ямбол -10 легла и ДО-Елхово - 10 легла). Наблюдава се населението от 0 до 15 години. През годината са извършени общо 154 проверки. Има 3 регистрирани случаи на ОВП. Всички са парализи на н. фациалис и са с отрицателни резултати от вирусологичното изследване на фекалните проби в НЦЗПБ. И двете лечебни заведения нямат сключен договор с РЗОК за лечение на деца с вяли парализи.

Системата за надзор над ОВП е от изключително значение в борбата за ерадикация на полиомиелита и активното наблюдение на ОВП ще продължи и през следващата година.

Дейности по елиминацията на морбили и вродена рубеола, ограничаване заболяемостта от епидемичен паротит и рубеола:

Провежда се строг надзор над морбили, епидемичен паротит и рубеола.

Няма регистрирани заболявания от вродена рубеола, рубеола, морбили и епидемичен паротит.

- Сероепидемиологичен надзор над ваксинопредотвратимите заразни болести:

Регистрирани са общо 19 ТБ /едното лице е на 16 г./. Има 1 дете от 0 до 17- годишна възраст с хиперергичен кожен туберкулинов тест Манту.

Няма регистрирани случаи на дифтерия, тетанус, морбили, паротит и рубеола.

- Дейност на Областната специализирана комисия за отлагане на имунизации по медицински противопоказания за срок, по-дълъг от три месеца:

През 2024 г. са проведени 7 заседания на Областната специализирана комисия за отлагане от имунизации по медицински противопоказания. Предложени са 13 деца за освобождаване, като 12 деца са с отложени имунизации са за срок от 1 година, със следните диагнози:

- Дете на 6г. с Дг Агранулицитоза, с препоръка от лекуващ педиатър за отлагане на имунизациите до трайното овладяване на тежката неутропения;
- Дете на 7г. с Дг Спастична церебрална квадрипареза, хидроцефалия, клапно протезирано;
- Дете на 12г. с Дг Гама-херпес вирусна мононуклеоза, лекувано в клиника по инфекциозни болести УМБАЛ-Стара Загора;
- Дете на 2 г. с Дг Атопичен дерматит. Алергична уртикария. Генерализиран кожен обрив от лекарства и медикаменти, с препоръка от алерголог за отлагане на имунизациите за 1 година;
- Дете на 10 месеца с Дг Хидроцефалия, оперирано преди 3 месеца по повод хидроцефалията, с препоръка за отлагане на имунизациите за 1 година;
- Дете на 7 г. с Дг Епилепсия – Grand mal, с препоръка от невролог за отлагане на имунизациите за 1 година;
- Дете на 3 г. с Дг Епилепсия – Grand mal, с препоръка от детски невролог за отлагане на имунизациите за 1 година;
- Дете на 3 г. с Дг Епилепсия – Grand mal, с чести хоспитализации поради неповлияване на гърчовете и честа смяна на антиконвулсантите, с препоръка от детски невролог за отлагане на имунизациите за 1 година;
- Дете на 12г. с Дг Злокачествено новообразувание на бронхите и белия дроб/ Мукоепидермален карцином, лобектомиран, с чести хоспитализации за проследяване в детска клиника;
- Дете на 6 г. с Дг Атопичен дерматит. Алергичен ринит. Рецидивиращ бронхит. След инфекциозна мононуклеоза с установени атипични лимфоцити.
  С препоръка от алерголог и хематолог за отлагане на имунизациите за 1 година;
- Дете на 8г. с Дг Детски аутизъм, с решение на ТЕЛК и редовни консултации с психиатър;
- Дете на 7 г. с Дг Епилепсия – Grand mal припадъци, с пристъпи от 6 год. възраст, появяващи се насън, хоспитализиран двукратно в детска неврологична клиника през 2024г.

3. Дейност на имунизационния кабинет в РЗИ – Ямбол

В РЗИ - Ямбол функционира имунизационен кабинет към Д НЗБ, който се обслужва от кадри на дирекцията, назначени със заповед на директора на РЗИ (3 главни инспектори -лекари), с определено работно време.

През изминалата година са извършени общо 137 реимунизации срещу грип с Инфлувак тетра и 6 с Ваксигрип Тетра; 490 имунизации срещу КОВИД-19 и 27 други имунизации и реимунизации: 18 с Бустрикс; 2 срещу ККХТ, 3 срещу хепатит Б с Туинрикс; 2 с Варивакс; по 1 с ММР и Тетадиф.

И през 2024 г. основно направление в дейността на дирекцията бе осигуряването на висок имунизационен обхват, чрез намаляване на необоснованите временни медицински противопоказания от ОПЛ, както и оказване на организационно-методична помощ, по отношение на групите с повишен риск /предимно ромско население/ и на практики на семейни лекари с намален имунизационен обхват. Ниският обхват при реимунизациите с ТД и през 2024 г. се дължи най-вече на неактивното издирване на възрастните подлежащи, особено на здравнонеосигурените лица, както на миграцията и на напусналите страната. Тук не трябва да се забравя и действащата система на смяна на личен лекар на всеки 6 месеца.

Промените в надзорната система ни поставиха пред още по-отговорни задачи по опазването на общественото здраве. Но, независимо от трудностите в надзора и контрола, усилията на здравните инспектори от дирекцията ще бъдат насочени и в бъдеще към намиране на адекватни решения на тези проблеми.Това е възможно, само при активно сътрудничество и съдействие с останалите дирекции на РЗИ, всички здравни работници в областта, областна и общински администрации, неправителствени организации и, не на последно място - медиите и широката общественост.

III. ДЕЙНОСТИ ПО МИКРОБИОЛОГИЧНА И ВИРУСОЛОГИЧНА ДИАГНОСТИКА

В МИКРОБИОЛОГИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ КЪМ Д НЗБ

През 2024г. дейността на медицинска микробиология се основава на предварително изготвен годишен план, съгласно указанията на МЗ, както и на изследване на проби от пациенти по клинични и профилактични показания. Лабораторията се включи в провеждания външен контрол, за чието успешно приключване е издаден сертификат „Микробиологична идентификация и антимикробна чувствителност – II ниво на компетентност”.

През отчетната година в микробиологична лаборатория към Дирекция “НЗБ” са извършени общо 4182 изследвания, в които се включват изследвания за чревни патогени, микробиологични изследвания на клинични материали, вирусологични изследвания и изследвания на отривки за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения, както следва:

1. Микробиологични изследвания за чревни патогени:

През изминалата година са извършени 141 профилактични изследвания за салмонела, шигела и ентеропатогенни E.coli на 47 лица – отрицателни резултати. Тези изследвания се извършват по повод постъпване на работа в хранителни обекти и за постъпване в детски заведения.

2. Микробиологични изследвания на клинични материали:

През 2024 г. са направени 144 капкови изследвания на 48 лица – 15 отклонения. Изготвени 15 антибиограми.

3. Вирусологични изследвания:

През годината в лабораторията са постъпили проби от 476 лица и са извършени 1778 изследвания. Те са извършени основно на бременни и по желание на пациента, заминаващи за чужбина, по повод хирургични интервенции, за осиновяване, по причина на половопредавани инфекции, наркомани, контрол на лечебни заведения /болни и персонал/, на хемодиализни отделения на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД- гр. Ямбол, МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД-гр. Елхово и ОПФ към МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД – гр. Ямбол, социални домове и др.

- за наличие на австралийски антиген са изследвани 458 лица с 7 положителни резултата.
- за хепатит С са изследвани 394 лица, като няма положителни резултата;
- за ХИВ са изследвани 468 лица, няма положителни резултати;
- за сифилис са изследвани 180 лица, има 3 положителни резултат.

4. За контрол на дезинфекцията и стерилизацията в ЛЗ са постъпили от 707 обекта, извършени са 2121 изследвания - изолирани три отклонения от нормите.

IV. ДЕЙНОСТИ НА ЛАБОРАТОРИЯТА ПО МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ КЪМ ДНЗБ

През 2024 г. в паразитологична лаборатория - РЗИ-Ямбол са регистрирани и съобщени в НЦОЗА следните паразитози: 102 жиардиази, 2 трихоцефалози, 52 хименолепидози, 1 аскаридоза и 3 ехинококози.

През 2024 г. общият брой на изследваните за паразитози лица е 4532, срещу 4556 лица през 2023 г. Изследвани са 13042 проби по профилактични, епидемиологични и клинични показания срещу 11747 проби за 2023 г.

Лицата, изследвани с морфологични методи по профилактични показания са 4110 лица, което е 90,74% от всички изследвани лица. По епидемиологични са изследвани 311 лица, което представлява 6,87% и по клинични показания – 111 лица, което е 2.45 % от всички лица.

Открити са 464 носители на чревни паразитози, или 10,22% опаразитеност срещу 8.45% опаразитеност за 2023 г., които се разпределят както следва:

-ентеробиоза – 304 лица, което е 6.73 % срещу 5.38% за 2023 г.,
-жиардиаза - 103 лица - 2.25% срещу 1.64% през 2023 г.,
-аскаридоза – 1,
-трихоцефалоза - 2, което е 0.04% срещу 0.08 % за 2023 г.,
-хименолепидоза – 52 лица - 1,12% срещу 0.74% за 2023 г.,
-трихостронгилоидоза - 2, което е 0.04% срещу 0.02% за 2023 г.

СЪСТОЯНИЕ НА ПАРАЗИТОЗИТЕ:

Ентеробиоза и други чревни паразитози в постоянните детски заведения:

През 2024 г. детските заведения на територията на Ямболска област са 48: 41 ДГ, 5 ДГ с яслени групи и 2 ДЯ.

Общият брой на децата в постоянните детски заведения, е 3429. Обхванати с паразитологични изследвания са 3095 деца - 90.25%.

При 276 деца се откриха яйца на Enterobius vermicularis, което е 8.91% срещу 7.18% опаразитеност за 2023 г.;

- при 97 деца със цисти на Giardia intestinalis, което е 3.13% опаразитеност срещу 2.01% за 2023 г.;

- 52 деца с яйца на Hymenolepis nana, което е 1.64% срещу 0.82 %, за 2023 г.;

- 2 деца с яйца на Trichocephalus trichiurus - 0.06% опаразитеност, срещу 0.10 % за 2023 г.;
- 2 деца с яйца на Trichostrongylus spp.

Детски ясли и Детски градини с яслени групи: През 2024 г.в регистъра за обекти с обществено предназначение са регистрирани **2 ДЯ** с общ брой деца по списък – 183. Изследвани с перианален отпечатък и фекална проба са 173 деца. През 2024 г. има едно дете с открити яйца на Enterobius vermicularis.

В **5 детски градини с яслени групи**, които по списък са 187 са изследвани 173 деца. При 11 деца са открити яйца на Enterobius vermicularis, което представлява 6.35 % срещу 1.14% за 2023 г., 15 деца с цисти на Giardia intestinalis, което представлява 8.67% срещу 6.28% за 2023 г., 7 деца с яйца на Hymenolepis nana, което представлява 4.04% срещу 1.14% за 2023 г. и 1 дете с яйца на Thichostrongylus spp.

От **41 детски градини** са изследвани 2749 деца със *скоч лента*. При 264 деца се откриха яйца на Enterobius vermicularis, което е 9.60%, срещу 7.96 %, за 2023 г. С *фекална проба за протозои с луголов разтвор и хелминти по метода на флотация* са изследвани 2593 деца и са открити 82 деца с цисти на Giardia intestinalis - 3.16%, срещу 1.90% за 2023 г. Яйца на Hymenolepis nana са открити при 44 деца - 1.60%, срещу 1.06% за 2023 г., с яйца на Ttrichocephalus trichiurus са открити 2 деца - 0.07%, срещу 0.07% за 2023 г. и 1 дете с яйца на Thichostrongylus spp.

През отчетната година ентеробиозата, жиардиазата, както и хименолепидозата показват завишаване на опаразитеността сред децата от организираните детски заведения.Това се дължи най-вече на липсата на лекарствени средства в аптечната мрежа, вероятно и на занижен контрол от страна на колективите и не на последно място недобрата лична хигиена на децата. Чревни паразити се изолират изключително сред децата от ромски произход. Причини за това са ниската лична хигиена и ниска здравна култура в семействата и големия брой членове, живеещи в малки пространства.

За доказателство за това е замърсяването на битовата среда, като от взети 430 проби от 51 ДЗ са открити 14 проби положителни за Enterobius vermicularis - 3.26%, срещу 209 отривки от 32 ДЗ и открити 5 яйца на Enterobius vermicularis - 2.39% за 2023 г. При установените отривки с яйца на Enterobius vermicularis, са направени контролни изследвания на децата и персонала от съответните групи.

По общини опаразитеността на децата в организираните детски заведения е както следва:

Община Ямбол.

От последното преброяване общината има 59755 население.

Децата в яслена възраст са обхванати в 2 ДЯ и 5 ДГ с яслени групи и наброяват общо 370 по списък. С паразитологични изследвания са обхванати 346 деца. От тях са открити 12 с яйца на Enterobius vermicularis - 3.47% опаразитеност, 15 с цисти на Giardia intestinalis - 4.33%, 7 с яйца на Hymenolepis nana - 2.02% и 1 дете с яйца на Thichostrongylus spp.

На територията на гр. Ямбол има регистрирани 9 детски градини с общ брой изследвани деца 1748. От тях 198 деца при изследване със скоч-лента са носители на Enterobius vermicularis-11.32 % опаразитеност, 64 са носители на Giardia intestinalis - 3.66%, 24 са с яйца на Hymenolepis nana - 1.32% опаразитеност, 2 са с яйца наTtrichocephalus trichiurus и 1 с яйца на Thichostrongylus spp.

Община Елхово.

Община Елхово има 22 населени места с 12795 население.

Децата, които посещават организирани детски заведения са 321, от тях са изследвани 302 - обхванати 94%. С яйца на Enterobius vermicularis са опаразитени 18 деца, което представлява

5.96%, срещу 2.47% за 2023 г. Открито е 1 дете с Giardia intestinalis и 1 дете с яйца на Hymenolepis nana.

Община Стралджа

Общината има 22 населени места с 10112 население.

Децата,които посещават организирани детски заведения са 297 и от тях са изследвани 250 - обхванати 84.17%. С яйца на Enterobius vermicularis са опаразитени 17 деца, което представлява 6.8%, срещу 8.77% за 2023 г. Открити са 6 деца с Giardia intestinalis, което е 2.4% срещу 5.6% за предходната година и 5 деца с яйца на Hymenolepis nana, което е 2% срещу 1.05% за 2023 г.

Община Болярово

Община Болярово има 20 населени места с 2986 население.

Децата, които посещават организирани детски заведения са 80 и от тях обхванати с паразитологични изследвания са 75, което представлява 93.75%. Опаразитеността от ентеробиоза е 4% при 3 положителни деца, 2 деца са с яйца на Hymenolepis nana - 2.67% и 3 деца с Giardia intestinalis - 4.17% опаразитеност. Опаразитеността за 2023 г. от ентеробиоза е 10.60% при 6 положителни деца и 2 деца са с яйца на Hymenolepis nana - 3.17%.

Община Тунджа

Общината има 44 селища с 20672 население.

Децата, които посещават организирани детски заведения са 454, от тях са обхванати 374 което е 82.38%. Опаразитеността с ентеробиоза е 7.48% при 28 деца, срещу 7.56% за предходната година, жиардиаза е 2.13% при 8 положителни деца срещу 3.24% при 12 положителни деца, хименолепидоза е открита при 12 деца и опаразитеността е 3.20%срещу 1.35% при 5 положителни деца за 2023 г.

През отчетния период на 2024 г. се изследваха 5 специализирани институции за предоставяне на социални услуги с 259 потребители от 5 годишна възраст до 38 год. и 1 ДСХ. Едно дете е с открита Giardia intestinalis.

МЕСТНИ ПАРАЗИТОЗИ:

Ехинококоза - През 2024 г. в РЗИ са регистрирани 3 лица с ехинококоза, които са оперирани и съставляват 2.82‰ заболяемост. Регистрираните лица са с първична ехинококоза. От тях 2 са жени и 1 мъж. По възраст се разпределят както следва: 1 момиче на 11 г., 1 мъж на 67 г. и жена на 54 г. По местоживеене случаите се разпределят - 2 в гр. Ямбол и 1 от с. Бояново. При тримата органната локализация на ехинококовата киста е в черния дроб. Картите за епидемиологично проучване своевременно са изпратени в МЗ.

Трихинелоза: През 2024 г. няма регистрирани случаи от трихинелоза.

Тениаринхоза: През 2024 г. няма регистрирани случаи от тениаринхоза.

Внасяни паразитози: През 2024 г. няма регистрирани случаи.

ЛАБОРАТОРНА ДЕЙНОСТ:

През 2024 г**.** по **профилактични показания** в лабораторията са се изследвали 513 лица за здравни книжки при постъпване на работа. 169 деца за постъпване в детски заведения, от които са открити 6 случаи с яйца на Enterobius vermicularis, което е 3.55% опаразитеност, срещу 3.30% за 2023 г., 3 с цисти на Giardia intestinalis, което е 1.78%,срещу 1.64 % за 2023 г. и 1 дете с яйца на Hymenolepis nana, както и 66 лица по профилактични показания, от които са открити 1 с цисти на Giardia intestinalis и 1 с яйца на Enterobius vermicularis и 14 лица за постъпване в ДСХ.

По **клинични показания** са изследвани 113 лица. При изследване със скоч-лента се откриха яйца на Enterobius vermicularis при 18 лица - 15.9%;

По **<u>епидемиологични показания</u>** са изследвани 311 лица. Това са лица от семействата на паразитоносители, изследвани по показания на контактни и лица с контролни изследвания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

1. През 2024 г. основната дейност на лабораторията по медицинска паразитология бе насочена към организиране и провеждане на масовите паразитологични изследвания на децата в постоянните ДЗ, съгл. Наредба №5 от 06.04.2006 г. за диагностиката, профилактиката и контрола на местните паразитози.

Опаразитеността сред децата през отчетната година показва завишение на показателите при ентеробиозата, жиардиазата и хименолепидозата и това се дължи най-вече на неефективното лечение, поради липсата на лекарствени препарати. При направени 640 контролни изследвания след лечение на опаразитените лица 114 са дали положителен резултат, което представлява 17.8 %.

Децата се лекуват от личните лекари, но в аптечната мрежа няма редовно снабдяване с необходимите медикаменти, което води до неефикасно лечение и рецидиви.

2. Обхвата със санитарно-паразитологични изследвания на битова среда от всички детски заведения на територията на Ямболска област е сравнително добър.

3. При хименолепидоза - това са деца, посещаващи ДЗ, които не се отстраняват от тях след положителен резултат. Поради липса на ефикасно и своевременно лечение, има тенденция за рецидиви и тенденция към повишаване броя на опаразитените деца.

4. Детските заведения, в които преобладават децата от ромски произход са с по-висока опаразитеност от останалите и това изисква повишено внимание и целенасочени противоепидемични мерки, например включване и на общините за безплатното им лечение.

5. През 2024 г. лабораторията по медицинска паразитология има сравнително добър обхват на изследвани лица - 4532. Същевременно са открити 463 опаразитени лица.

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

I. ОТДЕЛ „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ“

1.ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ ЗДРАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОЕКТИРАНЕ, СТРОИТЕЛСТВО, РЕКОНСТРУКЦИЯ, РАЗШИРЕНИЕ И ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ОБЕКТИ С ОБЩЕСТВЕНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Дейността по предварителен здравен контрол е отчетена по показателите за изпълнение, които са част от Бюджетна програма „Държавен здравен контрол” в периодите за отчитане (до 30.06.2024 г. и до 31.12.2024 г.), съгласно дадените от Министерство на здравеопазването отчетни форми за съответния период.

1.1.Проведени експертни съвети по здравно-техническа експертиза към РЗИ

В РЗИ – Ямбол функционира експертен съвет (ЕС) по здравно-техническа експертиза. През 2024 година са проведени 34 заседания, на които са разгледани 4 проекта за санитарно-

охранителна зона, 19 инвестиционни проекта, 33 проекта на устройствени планове, както и 41 инвестиционни предложения, планове и програми за становище по Закона за опазване на околната среда.

1.2.Участия в експертни съвети по устройство на територията (ЕСУТ) към други ведомства

1.2.1.Служители на отдел „Държавен здравен контрол“ са участвали в 6 общински и 4 областни експертни съвета по устройство на територията, на които са разгледани 34 инвестиционни проекта и 91 проекта на устройствени планове.

1.2.2. Две заседания на Екологичен експертен съвет (ЕЕС) в РИОСВ гр. Стара Загора (Заповед № РД-08-118/29.05.2024 г. на директора на РИОСВ –Стара) за издаване на становище по ЕО и решение по ОВОС за:

- ✓ Доклад за екологична оценка за „Подробен устройствен план-План за застрояване (ПУП-ПРЗ) за поземлени имоти с идентификатори 21542.69.285 и 21542.69.286 по кадастралната карта на с. Добрич, общ. Елхово за изграждане на фотоволтаична централа (ФЕЦ) с мощност 7,8 MW. Възложител „Болярово Енерджи“ ЕООД, гр. Пловдив.
- ✓ ДОВОС на инвестиционно предложение за „Изграждане на пет вилни сгради в поземлени имоти с идентификатори 80217.33.342, 80217.33.343, 80217.33.344, 80217.33.345 и 80217.33.346, землище на с. Чарган, община Тунджа“. Възложител Недко Проданов , гр. Ямбол.

1.2.3. Участия в експертни съвети към Областна дирекция по земеделие

Директорът на РЗИ е взел участие в 5 заседания на ЕС към Областна дирекция по земеделие.

1.2.4. Участия в приемателни комисии по ЗУТ за въвеждане в експлоатация

Инспектори на РЗИ са взели участие в 28 Държавни приемателни комисии, назначени със Заповеди на началника на РД НСК-Ямбол и ДНСК и две комисии за учредяване на СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване.

1.2.5 Становище по проект за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Издадени са 4 становища по проекти за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, постъпили от Басейнова дирекция Източнобеломорски район гр. Пловдив-3 бр. и Басейнова дирекция Черноморски район гр. Варна-1 бр. за водоизточници на „ВиК“ ЕООД.

1.2.6. Издадени становища за преценяване на необходимостта от ОВОС на инвестиционни предложения -27 бр.

1.2.7. Издадени становища за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми.

1.2.8. Становище във връзка с постъпило искане за консултация за обхвата и съдържанието на ДОВОС на инвестиционно намерение-1 бр.

1.2.9 Становище по задание за обхват и съдържание на Екологична оценка-4 бр.

1.2.10 Становище за качеството на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.-1 бр.

2.2.Издадени са 10 становища по чл.16 б, ал.2 от Закона за защита от шума в околната среда за обекти, намиращи се на територията на град Ямбол.

2.3.Съгласно заповед на директора на РЗИ-Ямбол административната услуга за регистрация и заверка на новоиздадени лични здравни книжки се извършва от инспекторите на отдел ДЗК. При водене на регистър на новоиздадените лични здравни книжки по чл.1 ал. 1 от Наредба 15/26.06.2006 г. са регистрирани и заверени 2756 бр. новоиздадени лични здравни книжки.

2.ДЕЙНОСТИ ПО ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО И ПРЕВЕНЦИЯ НА БОЛЕСТИТЕ

2.1. Планиране и организиране на дейностите по промоция на здравето и интегрирана профилактика на болестите;

2.1.1. Събиране, обобщаване и анализиране на данни за физическото развитие и здравословното състояние на децата и учениците

2.1.1.1 Изготви се Анализ на здравословното състояние на децата и учениците в област Ямбол за учебната 2023-2024 г. Целта на настоящия анализ е да представи данни по основни показатели за физическото развитие и здравословното състояние на децата от 1 до 18 години, на база информация от профилактичните прегледи, проведени съгласно изискванията на Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията на децата и учениците от 46 детски градини, 44 училища и 2 детски ясли на територията на област Ямбол. Подадена е информация за обслужван контингент от 4064 деца (в 174 групи) и 12033 ученика (в 590 паралелки) от детски и учебни заведения на територията на област Ямбол.

2.1.1.2 Оказана е методична помощ на медицински специалисти в училища и детски градини. Проверени са изготвените им за учебната година планове за работа, обсъдени са теми за лекции и беседи сред учениците. Предоставени са плакати и здравно-информационни материали за тяхно улеснение.

2.2.Систематичен здравен контрол

2.2.1 Контрол на здравословното хранене на организирани колективи

Съгласно данните от интегрираната информационната система извършени са общо 94 проверки по храненето на организирани колективи.

Във връзка с контрола и оценката на организираното хранене на децата съгласно Наредба № 6/2011 година за здравословното хранене на децата от 3 - 7 години са извършени 42 текущи проверки на детски заведения в област Ямбол. За констатираните несъответствия са издадени 5 предписания. При извършвания контрол е установено нарушение на чл. 28, ал. 3 от Наредба №

3 от 5 февруари 2007 г. за здравните изисквания към детските градини. Съставени 2 АУАН на отговорни лица.

Изготвени са 20 оценки на храненето на децата на възраст от 3 до 7 години.

При извършване на текущ контрол в някои детски градини на място се калкулира количеството мляко, което се дава на децата, за да се провери има ли нарушение на чл.11, ал.1, т.1 от Наредба №6/2011 г.

В 7 детските градини с яслени групи контролът на изготвените седмични менюта е извършен, съгласно Наредба № 2 от 2013 година за здравословното хранене на децата от 0 – 3 години. Извършени са 4 проверки на Детски ясли. Изготвени са 5 оценки.

Извършени са 42 проверки на ученически столове и фирми за кетъринг по Наредба № 37 здравословното хранене на учениците. Изготвени са 3 оценки относно храненето на учениците от фирми за кетъринг. Издадени са 3 предписания. Съставени са 3 АУАН за констатирани нарушения.

Изготвена е 1 оценка на седмични менюта за хранене на ученици, доставяно от кухня-майка за кетъринг съгласно Наредба № 37/2009 година. Извършени са 21 проверки на храненето в ученически столове, павилиони и фирми за кетъринг. Изготвени са 2 оценки. Издадено е 1 предписание и е съставен 1 АУАН за нарушение на Наредба №37/2009 г.

Насочен контрол е извършван във връзка с постъпили жалби и сигнали и за проверка на издадени предписания.

Постъпил е един сигнал с вх. № 96-00-8/05.03.2024 г от родител, относно неспазване на изискванията на чл. 10 от Наредба № 6 от 2011 г. за здравословното хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детско заведение с. Кабиле. Извършена е проверка на ДГ„Д. Сюлемезова“- с. Веселиново. В това детско заведение, както и на всички други, на територията на община Тунджа (в т.ч. и детската градина в с. Кабиле) се доставя храна от обект за производство на храни, извършващ дейност кетъринг, стопанисван от „Странджата БГ“ ЕООД. При проверката на представените седмични менюта и доставената на място храна е установено, че няма нарушения на чл. 10, ал. 2 от Наредба № 6 за здравословното хранене на децата от 3 до 7г. в детските заведения, съгласно която трябва да се осигурят най-малко 3 вида пресни плодове и 3 вида пресни зеленчуци седмично. Разнообразието на плодове е постигнато. Плодовете са според сезона, както се изисква в чл. 10, ал. 4, т.1 от горецитираната наредба. Сигналът е неоснователен.

2.2.2. Оценка и контрол на седмичните учебни разписания на учениците по реда на Наредба № 10 за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания

Извършени са оценки на седмичните разписания за 2-ри срок на учебната 2023/2024 г. и за I-ри учебен срок на учебната 2024/2025 г. на 43 училища и 1 ЦСОП. Издадени са общо 93 протокола за здравна оценка на седмичната учебната натовареност на учениците от 1186

паралелки на учебни заведения. Извършени са 41 проверки в училища за спазване на одобрените от РЗИ учебни разписания. Отчитат се в ИИС за държавния здравен контрол- проверки други цели на учебните заведения.

3.ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ДЪРЖАВНИЯ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

3.1.Контрол на обекти с обществено предназначение

1. Систематичен здравен контрол

Дейността по контрол на обектите с обществено предназначение е отчетена по показателите за изпълнение, които са част от Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“ в периодите за отчитане (до 30.06.2024 г. и до 31.12.2024 г.), съгласно дадените от Министерство на здравеопазването отчетни форми за съответния период. Данните от извършените проверки се въвеждат и в интегрираната информационна система**.**

На държавен здравен контрол от отдел ДЗК (към датата на планиране 30.01.2024 г.) подлежат общо 1699 обекта. Проверките са отчетени чрез информационната система за контролната дейност на обекти, дейности и продукти. През 2024 година в регистъра на обектите с обществено предназначение, поддържан от РЗИ – Ямбол са вписани 117 нови обекта и са заличени 124 обекта поради прекратяване на дейността в обекта. Съгласно изготвената справка в информационната система, за годината са извършени общо 2063 проверки. Във връзка с подадени уведомления за вписване в регистъра са извършени 117 проверки за установяване на съответствие със здравните норми и изисквания.

При извършения систематичен контрол на обектите с обществено предназначение са издадени 2 бр. заповеди на директора за спиране експлоатацията на обект: Спортна зала „Диана“ гр. Ямбол и на част от обект: Зрителна зала към Читалище „Съгласие 1862“ гр. Ямбол. Издадени са и 109 предписания за задължителни хигиенни и противоепидемични мерки. Съставени са 18 акта за административно нарушение. Установените нарушения касаят нарушение на забраната за тютюнопушене, лошо качество на водата от централното водоснабдяване, незаверени в срок лични здравни книжки на лица, работещи в детските заведения, водоснабдителните обекти, магазини за хранителни стоки, нарушения във фризьорските, бръснарските и козметичните салони и др.

2. **Насочен здравен контрол в обектите с обществено предназначение** е отчитан в информационната система, във връзка с проверки по постъпили жалби и сигнали, както и за проверка на издадени предписания.

През 2024 г. е постъпила една жалба за обект с обществено предназначение- за неподдържане на гробищен парк с.Чернозем, общ. Елхово. Извършен е насочен контрол и е издадено предписание

до кметския наместник на селото. Извършена е и насочена проверка за отчитане изпълнението на предписаните мероприятия.

3.2. Систематичен здравен контрол в обектите за производство на бутилирани води

Цел на систематичния здравен контрол е установяване на съответствие на извършваната от бизнес операторите дейност с нормативните изисквания за хигиената на храните.

В срок е изготвен Годишен доклад с анализ на резултатите от проведения официален контрол на бутилирани води за 2024 г. Изпратен е на посочените в Указание за планиране на дейността на РЗИ ел. адреси.

През 2024 г. са извършени 8 проверки (по една проверка за всяко тримесечие) на две предприятия за производство на бутилирани трапезни води:

- Цех за бутилиране на трапезна вода, стопанисвано от "ПРИЗМА МТА" ООД, с адрес: ул. "Ямболен" № 17, гр. Ямбол, община Ямбол, област Ямбол
- Цех за бутилиране на трапезна вода-газирана, стопанисвано от „ИМПО 2003“ ООД, с адрес: гр. Елхово, ул. Лом №45.

При извършените проверки не са установени несъответствия.

В 10 търговски обекта на територията на област Ямбол е извършен текущ контрол, при което са проверени 4 бутилирани води.

Не е извършван насочен контрол , т.к. не са постъпвали жалби и сигнали.

3.3. Контрол и мониторинг на продукти и стоки със значение за здравето на човека

3.3.1. Систематичен контрол:

3.3.1.1. Бутилирани натурални минерални изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели

Проведен лабораторен контрол на бутилирани води:

През 2024 година е извършен лабораторен контрол на проби от бутилирани трапезни води– местно производство. В ЛИК при РЗИ–Ямбол са изпитани 3 броя проби по 7 микробиологични показателя и 5 химични показателя. Изпратена е една проба за бромати в РЗИ-Варна. В РЗИ-Бургас са изпратени за изследване две проби по показатели, както следва:

1.Органични вещества:

- ✓ Бензен и неговите производни
- ✓ 1,2 –Дихлоретан-GH
- ✓ Тетрахлоретен и трихлоретен
- ✓ Трихалометани (общо), като сума от концентрациите на: Хлороформ, Бромоформ, Дибромхлорметан и Бромдихлорметан
- ✓ Полициклични ароматни въглеводороди, като сума от концентрациите на: Бензо (b)флуорантен, Бензо (k)флуорантен, Бензо(ghi)перилен, Индено (1,2,3-cd) пирен, включително бензапирен-HPLC

2.Пестициди (Диметоат, Хлорпирифос, Диазонин, ДДТ, ДДЕ, ДДД, Алдрин, Диелдрин, Ендрин, Линдан, 2,4-Д, Алахлор, Хептахлор, Ендосулфан)

3.Кадмий, Никел, Олово, Мед, Цинк, Антимон, Селен, Арсен и Хром
Съгласно издадените протоколи от изпитване пробите от бутилирани води през 2024 година съответстват на нормативните изисквания по изпитаните показатели.

В 10 търговски обекта на територията на област Ямбол е извършен текущ контрол на 10 броя бутилирани води.

В срок е изготвен и изпратен Годишен доклад с анализ на резултатите от проведения официален контрол на бутилирани води за 2024 г.

3.3.1.2. Козметични продукти

3.3.1.2.1. Извършени проверки на козметични продукти – 269 броя, отчетени в информационната система като **:**

- ✓ текущ контрол – 248 броя;
- ✓ насочен контрол – 13 броя;
- ✓ тематичен контрол – 8 броя.

Грим и продукти за почистване на грим	7
Дезодоранти и продукти срещу изпотяване.	31
Депилатоари	5
Кремове, емулсии, лосиони, гелове и масла за кожата (ръце, лице, крака и т.н.)	24
Маски за разкрасяване	3
Оцветени основи (течности, пасти, пудри)	3
Парфюми, тоалетни води и одеколони	86
Продукти за бръснене (кремове, пени, лосиони)	3
Продукти за вана и душ (соли, пяна, масла, гелове и др.)	5
Продукти за външна интимна хигиена	1
Продукти за грижа и лакиране на нокти	7
Продукти за зъбите и устната кухина	7
Продукти за коса	46
Продукти за слънчеви бани	12
Продукти, предназначени за прилагане върху устните	14
Пудри за гримиране, пудри за след баня, хигиенни пудри и т.н.	1
Тоалетни сапуни, дезодорирани сапуни	14

3.3.1.2.2. Извършени проверки в европейската система CPNP – 205 броя.

3.3.1.2.3. Извършено е пробовземане на 28 броя проби от козметични продукти за извършване на микробиологични и химични анализи (съгласно плана на отдел ДЗК). Общо са извършени 84 анализа. При анализите не установени несъответствия с нормативните изисквания.

Изготвени са здравни заключения за съответствие на 28 броя проби от козметични продукти, съответстващи по контролираните микробиологични и химични изпитвания.

3.3.1.2.4. Създадени продуктови досиета в европейската система ICSMS –създадени 9 досиета на несъответстващи козметични продукти с номера PI 241100275946 –шампоан; PI 241100275943-шампоан, PI 241100275932- шампоан, PI 241100275556 – молив за устни, PI 241100275486-червило, PI 241100275177-мокри кърпички, PI 241100274444-шампоан, PI 241100274265-шампоан, PI 240300251909- лак за нокти. Присъединяване към създадени продуктови

досиета за несъответстващ дезодорант с търговска марка Zippers, за пяна за коса TAFT, парфюмен спрей-дезорант MAHARJAN SILVER и отразяване на предприетите мерки.

При контрола на козметичните продукти са издадени общо 29 предписания

- 12 предписания по чл. 39, ал. 1 от Закона за здравето;
- 17 предписания по чл. 38, ал. 1 от Закона за здравето.

Съставени са 2 акта за установени административни нарушения на физически лица.

Насочен контрол на козметични продукти по сигнали и жалби.

Не са постъпвали жалби и сигнали. Насочен контрол е извършван във връзка с издадени предписания.

3.3.1.3. Химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди

Държавният здравен контрол по спазване на изискванията към химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди се извършва на всички етапи от вноса, пускането на пазара, предлагането в търговската мрежа и употребата им.

През 2024 г. не са постъпвали уведомления за внос от Митническа агенция, изискващи здравен контрол на химични вещества и смеси , в т.ч. биоциди.

Данните от извършените проверки се въвеждат регулярно в Интегрираната информационна система**.**

Проследяват се регулярно (ежеседмично) нотифицираните в Информационната и комуникационна система за надзор на пазара (ICSMS) продукти.

Създадени продуктови досиета в европейската система ICSMS

Създадени са 4 досиета на несъответстващи биоциди с номера PI 241100275694, PI 241100273152, PI 241100273103, PI 241100273000. Присъединяване към създадени продуктови досиета. Констатациите от извършени проверки се отразяват чрез ICSMS системата към съответния нотификационен номер.

ПРОДУКТ	Брой проверки	Текущ контрол	Насочен контрол	Тематичен контрол	Други цели	Съответства на здр изисквания	**Предп. за хигиенни и противоепидем**
БИОЦИДИ	20	19	0	1	0	12	8
ДЕТЕРГЕНТИ	12	9	0	3	0	7	5
ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ	13	0	0	10	3	12	9

При текущият контрол са проверени 19 биоцида, а при тематичен 1 бр. биоцид. За установени несъответствия с изискванията на законодателството за проверените биоциди са издадени 8 предписания.

При текущия контрол са проверени 9 детергента, а при тематичен 3 бр. детергенти. За установени несъответствия с изискванията на законодателството за проверените биоциди са издадени 5 предписания.

3.3.2.Насочен държавен здравен контрол

Не са постъпвали молби, жалби и оплаквания на крайни ползватели и др. Насочен контрол е извършван като последващ контрол на продукти и стоки със значение за здравето на човека при констатирано несъответствие с нормативните изисквания; във връзка с издадени предписания. Извършва се при необходимост и извънпланово в следните случаи:

3.3.3. Тематични проверки:

3.3.3.1. Козметични продукти

Контрол на пуснатите на пазара слънцезащитни козметични продукти.

Обект на проверката: Обекти за производство и търговия с козметични продукти.

Период за извършване на проверката: м. юни-август 2024 г.

На територията на област Ямбол няма производител или вносител на слънцезащитни козметични продукти. При тематичната проверка са спазени указанията и са проверени в търговски обекти 8 бр. продукти за слънчеви бани – с произход Европейски съюз и внос от трети страни. Резултатите от тематичния контрол своевременно са въведени в интегрираната информационна система за събиране и отчитане на дейностите по държавния здравен контрол.

4.3.3.2. Химични вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди

4.3.3.2.1. Проверка на пуснатите на пазара текстилни и кожени изделия, които могат да влязат в директен или продължителен контакт с човешката кожа или устната кухина за съответствие с т. 43 от Приложение XVII на Регламент REACH.

Период на извършване на проверката: м. март-април 2024 г.

При тематичната проверка са спазени указанията и са проверени 10 текстилни изделия от посочени категории, приоритетно с произход от трети страни. Проверката се извърши по документи, предоставени от производител/вносител и/или дистрибутор.

За 9 от проверените 10 продукти се представиха документи /протоколи от извършено изпитване/ доказващи съответствие с с т. 43 от Приложение XVII на REACH. За 1 текстилно изделие не се доказа съответствие и отговорното лице предприе доброволни коригиращи мерки. Отчитането на дейността по контрол на тематичната проверка се осъществи, чрез интегрираната информационна система за събиране и отчитане на дейностите по държавен здравен контрол и създадения за целта чек-лист.

Проверени продукти - 10 бр., от които 9 бр., с доказано съответствие и 1 бр. за който съответствието не е доказано и са представени доброволни коригиращи действия за унищожението им. Издадени са 5 предписания до отговорни лица-дистрибутори, като мерките обхващат 7 продукта (в ИИС отчетени 10 проверки на продукти, 7 предписания). Проверени продукти:

1. Обект : Магазин LC Waikiki, ул. Битоля №37, LC RETAIL BG EOOD

Тестилно изделие Шапка, цвят черен, 100% памук, марка LC WAIKIKI. Страна на произход: Китай, Производител: Ел Си Уайкики Магазааджълък Хизметлери АШ15 Теммуз Махаллеси ул. "Гюлбахар" х№41 Баяджилар/ Истанбул Турция РК

Представен е протокол от изпитване за азобагрила -TEST result report № 2634350 от 06.09.2023 г. на Labright Laboratuvari Taha Giyim San. Ve Tic. A.S. за текстилно изделие Order number 971462, Style code S40523Z8, Style name SPK, SINGLE, Sample color NEW BLACK, Age grup ADULT, Mainfabric fiber types- PAMUK. МЕТОД НА ОПРЕДЕЛЯНЕ ISO14362-1 за текстилните проби. Не е установено съдържание над 5 mg/kg

2. Обект: магазин Теди, с адрес: гр. Ямбол, ул. „Битоля" №37

Тестилно изделие "Многофункционална кърпа", цвят: електриково зелен, размер 45х22 см, трико-75% памук, 20% полиестер и 5% еластан, DNP41, 4445002301000000100223. При нормална и предвидима употреба текстилното изделие "Многофункционата кърпа" може да влезе в директен и продължител контакт с кожата на главата. Произведено в Китай за „Tedi GmbH&KoKG Brackeler, Heleweg 301D-44309 Dortmund tedi.com, distributer Teditrgovinad.o.o Dositerejeva 1A SRB-11000 Beograd-Stari grad.

Представен е протокол от изпитване TEST REPORT №87.405.23.29957.01 от 25.07.2023 г. на YIWU S-KING FOREIGN TRADING CO, LTD-Китай

С предписание са изискани документи и/или информация за съдържание на азобагрила. Предписанието е изпълнено в срок. По електронен път е предоставен протокол от изпитване на текстилното изделие.многофункционална кърпа-цвят жълт, зелен и розов за азобагрила. Метод на определяне ISO14362-1 за текстилните проби. Не е установено съдържание на азобагрила при граница на откриване 5 mg/kg.

3. Обект: магазин „Ню Йоркър Ритейл парк“с адрес: гр. Ямбол, ул. „Битоля" №37, стопанисван от „Ню Йорк България“ ЕООД.

Тестилно изделие: Дамска тениска с къс ръкав трико, 95% памук, 5% еластан, цвят отровно зелен (poison green), арт. № 02.02.101.0156, MV ID001, Sason 9, Theme 65, EAN 4615686573702011. От вътрешната страна – на гърба е брандиран надпис „FSBN SISTER MADE IN BANGLADESH EST 1992“. Произведени в Бангладеш , отг. лице „Neu Yorker Fashion Logistas Inernational International GmbH&Co KG-Russeer Weg 101-103. D-24109 Kie.

Представен е протокол от изпитване - Test report №222348265 от 19.01.2023 г. на TUV Rheinland Bangladesh Pvt. Ltd. за изделие order № 865737, article № 02.02.101.0156, style BASIC RIB crop.

С предписание са изискани докумени и/или информация за съдържание на азобагрила. Предписанието е изпълнено в срок. По електронен път е предоставен протокол от изпитване на текстилното изделие за азобагрила. Метод на определяне- ISO14362-1 за текстилните проби. Не е установено съдържание на азобагрила при граница на откриване 5 mg/kg.

4. Обект: магазин „Ню Йоркър Ритейл парк“ с адрес: гр. Ямбол, ул. „Битоля" №37, стопанисван от „Ню Йорк България“ ЕООД.

Тестилно изделие: Дамска тениска с къс ръкав трико, 100% памук, цвят червен. Дамска тениска с къс ръкав трико, 95% памук, 5% еластан, цвят отровно зелен (poison green), арт. № 02.02.101.0156, MV ID001, Sason 9, Theme 65, EAN 4615686573702011. От вътрешната страна – на гърба е брандиран надпис „FSBN SISTER MADE IN BANGLADESH EST 1992“ Произведени в Бангладеш , отг. лице „Neu Yorker Fashion Logistas Inernational International GmbH&Co KG-Russeer Weg 101-103. D-24109 Kiel.

С предписание са изискани документи и/или информация за съдържание на азобагрила. Предписанието е изпълнено в срок. Във връзка с извършваната проверка е извършено изпитване от отговорно лице и по електронен път е предоставен протокол от изпитване на текстилното изделие за азобагрила. Представи се Test Report №(25424)135-576614/14.05.2024 г. на Bureau Venitas Consumer Products Cervices Germany GmbH. Метод на определяне- ISO14362-1 за текстилните проби. Не е установено съдържание на азобагрила при граница на откриване 5 mg/kg. До представянето на протокола от изпитване, като доброволна мярка отговорното лице /дистрибутор/ спря от продажба артикул 02.02.105.1199 във всички търговски обекти в страната.

5. Обект: Магазин Пепко 3 гр. Ямбол

Тестилно изделие: Хавлия за баня с качулка-за бебета -80х80 см, 100% памук, цвят-синьо,SKU № 35344002, STYLE 353440-NOS/Y23, EAN 2200135344064 Произведени в Пакистан, отг. лице PEPCO Poland Sp.z.o.o.. ul. Strzeszynska 73A 60-479 Poznan Poland

С предписание са изискани документи и/или информация за съдържание на азобагрила. Предписанието е изпълнено в срок. Представени са следните документи:

- Протокол от изпитване SGS Report No: KARSL240004016 от 06-May-2024 на REGAL TEXTILE INDUSTRIES L-32, B, BLOCK 22 FEDERAL B AREA, KARACHI, - PAKISTAN за Style No.: PLU 353440
- Сертификат OEKO-TEX STANDARD 1002020OK1801AITEX на производителя REGAL TEXTILE INDUSTRIES PVT LTD, Продуктов клас I. Обхватът включва и боядисани хавлиени продукти от 100% памук.
- Декларация за съответствие от производителя от 29.04.2024 г. за № PLU 353440 и Декларация за съответствие с REACH от производителя от 29.04.2024 г. за PLU 353440

6. Тестилно изделие: Детска шапка, цвят жълт/охра, 100% памук, марка LC WAIKIKI

Обект: Магазин LC WAIKIKI

Детска шапка -цвят жълт/охра, основен плат-100% памук, марка LC WAIKIKI, style code S42450Z1, order number 973721 Страна на произход Китай Производител: Ел Си Уайкики Магазааджълък Хизметлери АШ15 Теммуз Махаллеси ул. "Гюлбахар" х№41 Баяджилар/ Истанбул Турция РК.

Представен е протокол от изпитване за азобагрила TEST result report № 2676014 от 09.11.2023 г. на Labright Laboratuvari Taha Giyim San. Ve Tic. A.S.-Турция за текстилно изделие Order number 973721, Style code S42450Z1, Style name SPK, DKM-SAFLAN, Sample color DULL YELLOW, Age grup NEWBORN. Метод на определяне ISO14362-1 за текстилните проби. Не е установено съдържание на азобагрила при граница на откриване 5 mg/kg.

7. Обект: Магазин „КикТекстилен Унд Нон-фууд“ЕООД гр. Ямбол

Тестилно изделие: Прежда за плетива „Kathi“ – 100% акрил, 400г/198м, цвят-синьо, с изписана информация на етикета: Artikel №1161037/005, WGR 565, Color blue, BP 0000272715, KIKI 7222, EAN 11610375651005000899, Произведено в Китай за "Кик Текстилен Унд Нон-фууд“ЕООД, ул. Вълко Радински №12 гр. София

С предписание са изискани документи и/или информация за съдържание на азобагрила. Предписанието е изпълнено в срок. По електронен път на 22.04.2024 г. се представи test report 180264788a 001 от 09.06.2023 г. за Artikel №1161037,KIK 7212,KIK 7213,KIK 7214

8. Обект: магазин „Топ шоп“ с адрес: гр. Ямбол, ул. "Арда" №7, „Топ шоп 818“ЕООД

Тестилно изделие: Долен чаршаф с ластик трико, 100/200 см – единичен /1 person, 100% памук, цвят лилав, зелен и др. Произведено в Пакистан, вносител „Дитекс – СМ“ ООД гр. Враца ул. Илинден №10, България. На опаковката е изписана информация, че стоката „tested for harmful substances (www.oeko-tex.com), Standart 100 . След предписани мерки, в срок се предостави валиден до 31.08.2024 г. Сертификат 14.HBG.47515- OEKO-TEX STANDART 100 DITEX SM Ltd за product class II.

9. Обект: Магазин за дома Юск, гр. Ямбол, ул. „Граф Игнатиев" 28, Юск Бул ЕООД Кожено изделие: Масажен стол Hoven Арт. №3611099, дамаската на седалката, подлакътниците и облегалката са от изкуствена кожа /полиуретан/. Произведен за Юск.

Представени са следните документи:

Sertificate OEKO-TEX STANDARD 100 ЗА ПРОДУКТИ ОТ КЛАС II-продукти влизащи в директен контакт с кожата №11-47893 на производителя на дамаската

Test report № NGBHL24002410601/14.05.2024 г. на SGS на черна полиуретанова кожа, доказващ съответствие с т. 43 от приложение 17 та Регламент 1907/2006. Изпитването е извършено във връзка с извършената проверка от РЗИ и изисканата информация.

10. Обект: магазин „Топ шоп“ с адрес: гр. Ямбол, ул. "Арда" №7, „Топ шоп 818“ЕООД

Тестилно изделие Шал – дамски, многоцветен, с принт -животни, с поставен етикет Cashmere, марка „HUAXINE QUALITY FASHIONS“, с произход: Китай, вносител: „Хуасин трейд“ ЕООД гр. София СБ „Илиянци“, магазина в МОЛ №2247, телефон 0888027235 Wu wei

С предписание са изискани представянето и изпълнението на доброволни коригиращи мерки за продукта, за който няма документи доказващи съответствие с нормативните изисквания за съдържание на азобагрила. Изпълнено предписание. Представени доброволни коригиращи мерки за унищожение на 6 бр. шалове.

Контролът на горецитираните продукти е отчетен в Интегрираната информационна система – Секция продукти, „Химични вещества и смеси“- тематичен контрол.

4.3.3.2.2. Проверка за определяне съдържанието на активното вещество етилов алкохол в биоциди от Главна група 1: Дезинфектанти.

Целта на проверката бе да се установи с лабораторен анализ съответствието на концентрацията на активното вещество в биоцида с обявеното съдържание в издаденото разрешение.

Извършена е тематична проверка на 06.12.2024г. в Предприятие за производство на козметични продукти с адрес: с. Зимница, общ. Стралджа м. „До гробищата“, стопанисвано от „ФЕЕРИЯ-98“ ЕООД, гр. Ямбол. Дружеството има 1 разрешение за предоставяне на биоцид Главна група I-Дезинфектанти, Продуктов тип 1-Хигиена на човека, с активно вещество (АВ) в състава си Етилов алкохол (CAS № 64-17-5, ЕС №200-578-6)-72,8%. Разрешение № 2727-2/15.10.2020 г. е за биоцид с търговско наименование Umbrella hand disinfection gel/ Umbrella гел за дезинфекция на ръце, за масова и професионална употреба, с лице което го произвежда и предоставя на пазара „ФЕЕРИЯ-98“ ЕООД, гр. Ямбол. При проверката се представиха на хартиен носител и бяха проверени следните документи по отношение на производствения процес, отнасящ се до качеството и безопасността на продукта:

- ✓ Технологичен дневник за 4 бр. партиди, произведени за периода от месец май до месец юли 2020 година. В технологичния дневник са описани: партиден № биоцида, срок на годност, дата на производство, срок на годност и количество произведена продукция – бр. краен продукт от всеки вид опаковки-50 мл., 130 мл, 500 мл. и 5л. Описани са вида и количеството на вложените суровини (рецепта), както и партидните номера на суровини и опаковки, като се използва фактурата за доставка към датата на производство на партидата.
- ✓ Процедура по качеството ПК 74.02.01-2013 за приемане и освобождаване на суровини и материали и дневник за входящ контрол на суровините за периода 06.11.2019 г до 18.07.2020 г.
- ✓ Маршрутни карти за производствения процес на 4 бр. партиди
- ✓ Дневник на арбитражните мостри - 4 бр., с дата на вземане на пробата и номер на партидата.
- ✓ Информационен лист за безопасност (ИЛБ) на биоцида с дата на издаване 14.04.2020, версия 1 BG, както и ИЛБ на съдържащите се в него съставки.

- ✓ Протокол от изпитване №1006 ИО/21.07.2020 г. на проба Umbrella hand disinfection gel/ Umbrella гел партиден номер № L 202DZ04/07.2023 от външна лаборатория, доказващ съответствие на процентното съдържание на етилов алкохол в дезинфектанта.

За партидите - 4 бр., произведени за периода от месец май до месец юли 2020 година производителят е поддържал документация на хартиен носител по отношение на производствения процес в съответствие чл. 65 от *Регламент 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.*

При проверката се установи, че поради изтичане на срока на годност- 3 години от датата на производство, арбитражни проби не се съхраняват. По време на проверката управителят на дружеството устно и писмено декларира, че последната партида дезинфектант е произведена през месец юли 2020 г. и от тази дата до момента дезинфектантът не се произвежда, поради липса на клиенти и търсене.

Информационният лист на дезинфектанта не е актуализиран, съгласно изискванията на Регламент 2020/878. Издадено е предписание с предписани мерки, както следва:

- Биоцидът да се пуска на пазара само с придружаващ ИЛБ, съответстващ на нормативните изисквания.
- Актуализиране на Информационният лист за безопасност за биоцид Umbrella hand disinfection gel/ Umbrella гел да се актуализира в съответствие с изискванията на Регламент 2020/878, с който се изменя Приложение II на Регламент ЕО 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (Регламент REACH).

Контролът на биоцид с търговско наименование Umbrella hand disinfection gel/ Umbrella гел за дезинфекция на ръце е отчетен в Интегрираната информационна система – Секция продукти, „Химични вещества и смеси“- тематичен контрол.

4.3.3.2.3. Проверка на задължението на производителите на детергенти, произведени в Република България, да публикуват на интернет страницата си фиша за съставките, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 648/2004.

Период на извършване на проверката**:** м. септември-октомври 2024 г.

На територията на област Ямбол няма производители на детергенти. Извършена проверка на 3 бр. детергенти в търговската мрежа.

4.3.3.2.4. Участие в Дванадесети координиран европейски проект на форума за обмен на информация по прилагането на Регламента REACH и Регламент CLP към Европейската агенция по химикалите.

Във връзка с Писмо на Министерство на здравеопазването с изх. № 16-01-108/25.10.2024г. РЗИ взе участие в Дванайсетия координиран европейски проект на Форума за обмен на

информация по въпросите на прилагането на Регламент REACH и Регламент CLP към ECHA. Тема на проекта е контролът на разпоредбите на Регламент REACH (за регистрация, ограничаване и разрешаване) във връзка с вещества, смеси и изделия, които се внасят от държави извън Европейското икономическо пространство (ЕИП).

Изпратено е писмо до Териториална дирекция Митница-Бургас с искане да ни бъде предоставена информация и данни за юридическите лица на територията на област Ямбол, осъществили внос от трети страни на продукти за грижа за деца и играчки и бижута за периода от 01.01.2023 до 30.11.2024 г. Съгласно представената информация с писмо рег. №32-106 6767/ 05.11.2024 г. на територията на област Ямбол има само вносители на златна и сребърна бижутерия. Поаради това проверките се извършиха само в търговски обекти.

Период за извършване на проверките: 01 ноември – 31 декември 2024 г.

Фазата на докладване – до 31 януари 2025 г.

По отношение на вписвания 51 и 52 от Регламент REACH проверка се извърши по документи, предоставени от вносител и/или дистрибутор, на изделия - продукти за грижа за деца и играчки, с произход от трети страни.

1. Биберон–залъгалка Пеперуда №1 (2 бр.), за деца от 0 до 6 месеца, марка WEE baby, производител: Burda Bebek Urunleri San. VeTicA.S. Турция, вносител: „Вега 96“ЕООД гр. Хаскова, бул. „Съединение“ №69. Дата на производство:202312250027, Партиден номер URT: 25122023 Бар код: 8690797101589, Арт. № (Code) 158-F. След издадено предписание е представен протокол от изпитване, относно съдържание на фталати - бис (2-етилхексил) фталат (DEHP), бензилбутилфталат (BBP), дибутилфталат (DBP) ди-„изононил“ фталат (DINP), ди-„изодецил“ фталат (DIDP), ди-n-октил фталат, доказващ съответствие с вписване 51 и 52 от Приложение XVII на Регламент (ЕО) №1907/2006 за гореописания продукт за грижа за детето Биберон–залъгалка Пеперуда №1. Проверка се извърши в дрогерия Афиа Хелт енд Бюти с адрес: гр. Ямбол, ул. „Търговска" №35.
2. Играчка с батерии за деца до 3 години, производител Huada toys Imp. £ Exp. Trading Co.LTD Tongyl Road., Guangyl District, Shenghai Arens, Shantou City, Guendong, China, вносител: Марина 1505 ООД гр. Бургас 8000, ул. Янко Комитов 4 СлБ. Пиргосплод тел. 0892287802, Бар код 3800170731936, материали –пластмаса. На етикета на български език е изписано, че играчката е изработена от безвредни материали и нетоксични оцветители. Проверката се извърши в магазин Тема с адрес: гр. Ямбол, ул. Търговска №35, стопанисван от „Тема-Иван Червенков“ ЕТ. След издадено предписание е представен протокол от изпитване, относно съдържание на фталати - бис (2-етилхексил) фталат (DEHP), бензилбутилфталат (BBP), дибутилфталат (DBP) ди-„изононил“ фталат (DINP), ди-„изодецил“ фталат (DIDP), ди-n-октил фталат, доказващ съответствие с вписване 51 и 52 от Приложение XVII на Регламент (ЕО)

№1907/2006 за гореописания продукт за грижа за детето Биберон–залъгалка Пеперуда №1. Проверка се извърши в дрогерия Афиа Хелт енд Бюти с адрес: гр. Ямбол, ул. „Търговска" №35.

При проверката на вписване 27 от Регламент REACH беше взета 1 проба Бижу-Пръстен - 50 % желязо, 50% цинк- 2 бр. в опаковка, модел 6519Z-GLD-M/L, произход: Китай. Пробата е взета от търговски обект - Магазин Sinsay с адрес: гр. Ямбол ул. „Битоля“ 37. Изследвана е за съдържание на никел, в дирекция „Лабораторни изследвания” на РЗИ-Стара Загора. Съгласно Протокол от изпитване ДЗК № 1729/11.12.2024 г. на ЛИК при РЗИ-Стара Загора, пробата съответства на на т.27 от Приложение XVII от Регламент №1907/2006 г.

Гореописаните 3 проверки са въведени в ИИС –Секция Продукти-Химични вещества и смеси – Проверки за други цели

РЗИ отчете и една проверка от вече приключилата тематична проверка, която обхвана „Пуснатите на пазара текстилни и кожени изделия, които могат да влязат в директен или продължителен контакт с човешката кожа или устната кухина за съответствие с т. 43 от Приложение XVII Регламент REACH“.

Съгласно дадените указания се попълниха общо 4 въпросника, по един въпросник за всеки проверен продукт.

4.КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

4.1. Систематичен държавен здравен контрол

4.1.1. Систематичният държавен здравен контрол на дейностите по поддържане чистотата на населените места от общините се извършва за установяване на съответствие с изисквания на Закона за здравето за осигуряване на здравословна жизнена среда.

През годината са извършени проверки за чистотата на населеното място в 102 населени места на територията на 5 общини в област Ямбол за установяване на редовно сметосъбиране и извозване на битовите отпадъци и поддържане чистотата на зелените площи.

Насочен контрол не е извършен, т.к. няма постъпили сигнали относно чистотата на населените места.

През годината са извършени 30 проверки на търговски обекти за търговия с продукт със значение за здравето на човека: дрехи втора употреба.

4.1.2. Систематичният здравен контрол на дейността на регистрираните служби по трудова медицина се извършва за установяване на съответствие с изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и Наредба № 3 за условията и реда за осъществяване на дейността на службите по трудова медицина.

Извършени са 6 проверки на дейността на 6 Служби по трудова медицина. Не са констатирани несъответствия на здравни изисквания.

4.1.3. Дейности по прилагане изискванията на чл. 54, чл. 55, чл. 56 и чл. 56а от Закона за здравето

В хода на провеждания систематичен здравен контрол в обектите с обществено предназначение, инспекторите по райони задължително проверяват и спазването на разпоредбите за ограничаване на тютюнопушенето, съгласно чл. 56, ал. 1 и ал. 2 и чл. 56а от Закона за здравето и указателните писма, изпратени от МЗ.

Извън систематичния контрол, извършван от инспектори на ДЗК са отчетени общо 350 проверки в обекти за хранене и развлечения и други закрити обществени места, от които 263 проверки за текущ контрол, 22 за насочен контрол и 65 за други цели (съвместни проверки с други органи-КЗП и др.) За установени нарушения са съставени 4 АУАН на физически лица и са издадени 5 предписания.

При проверките по чл. 56 от Закона за здравето са извършвани и проверки за продажба и употреба на райски газ. В информационната система са отчетени 154 проверки, от които 84 проверки за текущ контрол, 8 проверки за насочен контрол и 62 съвместни проверки с други органи-КЗП на обекти: детски площадки, прилежащи територии и тротоари на детски и учебни заведения, както и на физически обекти в търговската мрежа. Не са установени нарушения.

Насочен контрол за употребата и търговията с райски газ е извършен и отчетен във връзка с постъпили сигнали:

1. Във връзка сигнал с вх. № 96-00-18/07.10.2024 за намерени и използвани пълнители от райски газ на площада в с. Бояджик, общ.Тунджа. Извършени проверки в 8 търговски обекти и заведения за хранене и разлечения в с. Бояджик, в присъствието на кмета на селото. При извършените проверки не се констатираха нарушения на чл.54а, чл.56а ал. 2 и 3 и чл.56 ал. 1 от Закона за здравето.

2. Писмо от МЗ с приложен постъпил в КЗП сигнал, заведен с вх.№ Ц-00-5343/04.12.2023 г. от Габриела Митева за продажба на райски газ дискотека гр. Елхово. Извършена проверка в дискотека гр. Елхово, съвместно с представители на КЗП и РУ на МВР гр. Елхово.

3. **Във връзка със започване на учебната година и зачестилите сигнали относно продажба на енергийни снифове, цигари, никотинови снусове, електронни цигари, райски газ и други продукти, които са забранени за продажба на деца под 18 години и указания от** писмо с вх**. № 03-664/17.09.2024 г. на МЗ се извършиха проверки съвместно с представители на КЗП. Провериха се 43 търговски обекта, намиращи се в близост до училища на територията на град Ямбол. При извършените проверки не се констатираха нарушения на чл. 54а от Закона за здравето. Проверките са отчетени в информационната система за събиране и отчитане на дейностите по държавен здравен контрол-Секция** продукти -райски газ –проверки за други цели.

4. Проверки във връзка с писмо на МЗ за постъпил сигнал, относно установено разпространение на продуктите „Wildkraut Energy Sniff“ и „Sniff Bull Energy Dust“, представяни

като „алтернатива на енергийна напитка“ и „енергиен сниф“ в комплект с тръбичка и карта, за които се твърди, че са от 100% натурални вещества.

Насочен контрол за нарушение на забраните по чл. 54, 55 и 56 от Закона за здравето:

1. Постъпил сигнал за тютюнопушене в кафе-аперитив „Грация" гр. Ямбол. За констатирани нарушения е съставен 1 АУАН на физическо лице.
2. Сигнал за тютюнопушене в игрални зали в гр. Ямбол.
3. Сигнал за тютюнопушене в игрална зала "Ефбет"- Ямбол парк гр. Ямбол.
4. Постъпил сигнал за тютюнопушене в общи части на жилищен блок. Извършена проверка и е издадено 1 предписание на домоуправителя на входа.
5. Сигнал за тютюнопушене в ПГ по икономика „Г. Раковски“, гр. Ямбол. Извършена проверка и е установено, че сигналът е неоснователен.
6. Сигнал за тютюнопушене в Районен съд гр. Ямбол. Извършена проверка и е установено, че сигналът е неоснователен.
7. Сигнал за тютюнопушене в заведение"Green people". Извършена проверка и е издадено 1 предписание.
8. Постъпил сигнал от **Сдружение** „България без дим" за нарушение забраната на тютюнопушене в закрити обществени места - с. Дражево, клуб на пенсионера. Извършена проверка и не са установени нарушения.
9. Постъпил сигнал от **Сдружение** „България без дим" за нарушение забраната на тютюнопушене в закрити обществени места-ресторант „Боровец.
10. Сигнал за продажба на цигари, алкохол в търговски обект на „Трите вятъра“ гр. Ямбол. Извършена проверка относно нарушение на забраната за продажба на алкохол на малолетни. Сигналът е препратен за действия по компетентност на КЗП-**ТО-Бургас,** относно нарушения в продажбата на тютюневи изделия на малолетни.
11. Сигнал за продажба на бездимни устройства /вейпове/ на малолетни. Препратен за действия по компетентност на КЗП-**ТО-Бургас**.

Проверките се отчитат чрез ИИС, секция ПРОДУКТИ-ТЮТЮНОПУШЕНЕ-НАСОЧЕН КОНТРОЛ.

5. КОНТРОЛ НА ФАКТОРИ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА - ПИТЕЙНИ ВОДИ, ВОДИ ЗА КЪПАНЕ И МИНЕРАЛНИ ВОДИ, ШУМ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ, ЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ:

5.1. Систематичният здравен контрол през 2024 г. бе насочен към:

5.1.1. Води, предназначени за питейно-битови цели от централен водоизточник

На територията на област Ямбол оперира едно дружество „Водоснабдяване и Канализация”. Изготвената от дружеството мониторингова програма за качеството на питейната вода за 2024 година е съгласувана от директора на РЗИ – Ямбол.

Във връзка с установени отклонения в качеството на водата за питейно-битови цели и най-вече несъответствия по микробиологични показатели, поради неефективна дезинфекция е съставен 1 АУАН на служител на „ВиК” ЕООД. Дадени са 4 предписания на „ВиК” ЕООД. При установени несъответствия по индикаторни показатели-колиформи и микробно число при 22ºС дружеството е информирано своевременно и е изисквано предприемане на мерки. Ефективността на предприетите мерки е доказвана с протокол от изпитване на водата (за несъответстващи показатели).

При насочените проверки за контрол не са установени неизпълнени предписани мероприятия.

При извършения мониторинг на качеството на питейната вода от РЗИ-Ямбол през 2024 г. от РЗИ-Ямбол, са взети за радиологично изследване 23 водни проби от селата Голямо Шарково, Лесово, Раздел, Голям Дервент, Чернозем, Александрово, Недялско, Богорово, Търнава, Могила, Кабиле, Маленово, Ружица, Голямо Крушево, Попово, Дъбово, Стройно, Бояджик, Генерал Инзово, Видинци, Дряново, гр. Ямбол и гр. Елхово. Стойности над контролното ниво по показател „алфа активност“ са установени в 10 вододайни зани: група “Недялско-Люлин“, група “Могила-Чарда“, Търнава, Маленово, група “Кабиле“, група“Воден-Елхово-Г.Шарково“, група “Бояново-Стройно“, Дряново, група “Скалица“ и Видинци. За тези зони има издадени становища относно здравния риск от отдел „Радиологичен контрол“ на РЗИ-Бургас. Не са установени отклонения по показател „Бета активност” и „Уран“. Изпратени са и две проби за изпитване по показател „Тритий“ в НЦРРЗ гр. София. Не са установени несъответствия.

Осъществяваният през 2024 г. насочен контрол-учестен мониторинг беше във връзка:

- Установеното замърсяване на подземни води с хром в Индустриална зона гр. Ямбол, за водоизточници за производствени цели, собственост на „Е. Миролио”ЕАД, „Станев консерв“ЕООД, „Белла България“АД и др., намиращи се в Индустриалната зона на гр. Ямбол. Тези водоизточници черпят води от подземно водно тяло *BG3G00000NQ054, порови води в Неоген – Кватернер – Ямбол –Елхово*, от което се добива и водата за питейно-битови цели за гр. Ямбол. По искане на Областен управител на област Ямбол и на основание Заповед РД-01-67/07.09.2023 г. на директора на РЗИ се извършва допълнителен мониторинг на проби питейна вода. Пробонабирането е от крана на потребителя-пункт в РЗИ-Ямбол с адрес: гр. Ямбол, ул. „Д. Благоев” №71. Получените резултати от 84 изпитвани проби за съдържанието на „шествалентен хром” са под границата на количествено определяне на метода 20,0 µg/dm³ и под нормата 50,0 µg/dm³, съгласно *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата , предназначена за питейно-битови цели.*

Във връзка с писмо изх. № ЯБ-24-1382/14.12.2021 г. на директора на ТД на «НС» - Ямбол, относно проверка по пр. пр. №5309/2021 г. по описа на Районна прокуратура Ямбол и представени оперативни данни РЗИ изпраща ежемесечно проба питейна вода от вододайните зони ПС „Ормана” и ПС „Кабиле” в ЛИК при РЗИ-Бургас за изпитване по показател „хром“. При

извършвания през 2024 г. ежемесечен мониторинг не се установиха данни за повишаване на съдържанието на хром в питейните води.

- Във връзка с постъпил в РЗИ сигнал, относно „неестествени цветове и мътност“, „силен мирис на хлор“ и образуване на „жълта утайка“ на водата във водоснабдителната система на гр. Стралджа се извърши пробовземане на проби питейна вода от крана при потребителя. Съгласно протоколите от лабораторния анализ на ЛИК при РЗИ-Ямбол водните проби г. са отклонения по органолептични показатели-неприемлива мътност, цвят, мирис и вкус, както и отклонение по показатели манган и желязо. При изпитването на водните проби по микробиологични и химични показатели не се установиха отклонения, представляващи здравен риск при употребата.
- Установеното влошаване на външния вид на водата за питейно-битови цели, касаещо зона на водоснабдяване Стралджа–Лозенец-Атолово-Воденичане на „Ви К“ЕООД е издадено Предписание №6/26.01.2024 г. Предписаните мерки касаят употребата на вода от най-уязвимите групи на население-детски градини, училища и социални заведения. Предписани са мерки за ежедневно доставяне и осигуряване на нужните количества качествена вода за питейни цели за детските, учебните и социалните заведения на територията на гр. Стралджа и с. Лозенец. При използването на цистерни да се осъществи контрол на качеството на водата, осигурявана чрез тях и спазване изискванията към съдовете и резервоарите за вода за пиене, в съответствие с разпоредбата на чл. 4а, ал.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Във връзка с горепосоченото, РЗИ-Ямбол изиска от „ВиК“ЕООД да представи писмена информация за причините, довели до влошено качество на питейната вода в гр. Стралджа, както и информация за краткосрочните и дългосрочните коригиращи мерки, които ще се предприемат за подобряване на качеството на питейната вода в гр. Стралджа. Съгласно писмо с вх. № 96-00-3-2/24.01.2024 г. на управителя на „ВиК“ ЕООД причината довела до влошаване на качеството на водата в гр. Стралджа е трайното засушаване в региона. При един от водоизточниците – ТК-3 (кладенец с основен принос към общия дебит в групата) при водочерпене се наблюдава завишена мътност на добитата вода и наличие на пясъчливи частици, водещи до влошаване на външния вид и органолептичните характеристики на водата. „ВиК“ ЕООД предвижда минимално водочерпене от ТК-3 до подобряване на хидрогеоложките условия в района (достигане на нормални експлоатационни стойности на дебита на кладенците). Евентуалното му цялостно изключване като източник на сурова вода най-вероятно ще доведе до въвеждане на режимно водоподаване към гр. Стралджа и селата Воденичане, Лозенец и Атолово.

Като краткосрочни мерки дружеството посочва учестен мониторинг по органолептични показателите мътност, мирис, вкус и цвят и други показатели с отклонения, в случай че има такива. В дългосрочен план „ВиК“ ЕООД гр. Ямбол предвижда въвеждане в експлоатация на

резервен водоизточник ТК-7. Тази процедура по въвеждане в експлоатация обаче е продължителна и може да приключи за срок от 6-8 месеца.

Междувременно са предприети съвместни действия между Община Стралджа и „Ви К“ ЕООД за ограничаване на разхищението на питейна вода в някои жилищни квартали на града и подобряване на дебита на водата в ТК-3. Към момента ефективността на тази мярка не може да бъде оценена напълно, но при ежеседмичния контрол се наблюдава подобряване на качеството на взетите водни проби по отношение на показателите с установено отклонение. Не се отчита отклонение по показатели, представляващи здравен риск при употреба.

Поради динамиката в мътността на питейната вода, зависеща от потреблението и дебита на ТК-3, учестеният мониторинг от „ВиК“ ЕООД и РЗИ на крана на потребителя в пунктове в гр. Стралджа продължи ежеседмично до трайното решаване на проблема. Не се установиха отклонения в качеството, представляващи здравен риск при употребата на водата за питейно-битови цели от потребителите.

За установените отклонения в качеството и количеството на подземните води в зона на водоснабдяване Стралджа–Лозенец-Атолово-Воденичане, РЗИ информира и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“.

5.1.2. Повърхностни (сурови) води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

Не е планиран мониторинг, т.к. всички водоизточници за питейно-битово водоснабдяване в област Ямбол са подземни.

5.1.3. Води за къпане:

На територията на областта няма регламентирани места за къпане в повърхностни водоизточници.

5.1.4. Шум

Изпълнява се административната услуга по издаване на Становище по чл. 16б, ал. 2 от Закона за защита от шума в околната среда. През 2024 г. са издадени 10 становища.

Насочен контрол:

Постъпили са две жалби и два сигнала за шумови замърсявания. Единият от сигналите, касаещ шум, генериран в жилищна сграда е изпратен за действия по компетентност на Община Тунджа. На останалите сигнали и жалби е извършен насочен здравен контрол и измерване на шумови нива. Издадено е едно предписание.

- ✓ Жалба относно шум от заведение "Култ" гр. Ямбол на ул."Св.Св.Кирил и Методий" 6
- ✓ Сигнал за силна музика в жилищна сграда в с.Чарган, общ. Тунджа
- ✓ Жалба от живущите в близост до ресторант Колхида в гр. Елхово.
- ✓ Сигнал за ежедневен тормоз от шума, издаван от папагали Ара, отглеждани на Автомивка-ж.к. Хале гр.Ямбол

5.1.5. Вибрации

Не са постъпвали жалби и сигнали на граждани.

5.1.6. Нейонизиращи лъчения

При предварителния здравен контрол са разгледани 4 проектни документации на източници на нейонизиращи лъчения-приемно-предавателни станции на мобилни оператори. Издадени са 4 здравни заключения за съответствие на инвестиционните проекти.

Изпълнена е мониторингова програма за 2024 г., по съвместен график, изготвен от РЗИ–гр. Ямбол и РЗИ–гр. Бургас. Извършени са планирани измервания на ЕМП в 12 сгради и прилежащи терени на детски и учебни заведения, както и измервания в района на 8 обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради. Изготвен е Годишен доклад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения за 2024г. Измерените нива на електромагнитните полета от източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на област Ямбол, около детски, учебни заведения и жилищни сгради съответстват на действащите норми на *Наредба № 9 от 14.03.1991г. на МЗ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991г.).*

При извършените измервания в околната среда не е установено превишение на пределно допустимото ниво на плътността на мощност от 10 $\mu W/cm^2$. Стойностите, измерени на разстояния 20м, 40м и 60м от излъчвателите на ЕМП не превишават допустимите норми, съгласно Наредба № 9/1991 г.

Резултатите от измерванията на мониторираните източници на ЕМП са в съответствие с нормативните изисквания.

Данните за извършен текущ контрол на базови станции и приемно-предавателни станции, включени в мониторинга за 2024 г. и съответствие от протоколите за измерване на ЕМП (електромагнитни полета) са отчетени в Интеграционната информационна система за отчитане на държавен здравен контрол на обектите – източници на нейонизиращи лъчения, вписани в регистъра на РЗИ-Ямбол.

Насочен контрол не е извършван, т.к. не са постъпвали жалби и сигнали на граждани.

6. МОНИТОРИНГ НА ФАКТОРИТЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА

6.1. Мониторингови програми

6.1.1. Води за питейно-битови цели

Извършване на мониторинг по показатели от група А и група Б, определени в Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Анализите по показателите от група А се извършват в РЗИ-Ямбол. За изследванията по показатели от група Б водните проби се изпращат в РЗИ-Бургас. Изпълнен е планирания контролен мониторинг през 2024 г.

Два пъти месечно на интернет страниците на инспекцията се публикува актуална информация за резултатите от провеждания от РЗИ контролен мониторинг на качеството на питейната вода.

Изготвен е Годишен доклад за качеството на водата за питейно-битови цели за 2024г.

За 2024 г. съгласно изготвената и утвърдена Мониторингова програма „ВиК“ ЕООД е извършила периодичен мониторинг без отпадане на показатели на 61 водоснабдителни системи. 5 водоснабдителни системи попадат в ***зони на водоснабдяване*** с обем разпределяна вода под 10 $м^3$/ денонощие и периодичният мониторинг е извършен съгласно прил. 2, част Б, табл. Б1 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно- битови цели. За периода януари-декември 2024 г. са изпитани 338 броя проби по физико-химични показатели, 285 броя проби по микробиологични показатели и 45 броя проби по радиологични показатели. Броят на извършените анализи по физико-химични показатели е 1562 бр., 2867 бр. анализи по показатели с индикаторно значение, 569 бр. анализи по микробиологични показатели и 105 бр. анализи по радиологични показатели.

През 2024 г. РЗИ е извършила пробовземане на общо 274 водни проби, от които с отклонения от стандартите са 19 бр. Извършени са 4528 изследвания, от които 3446 са по химични и органолептични показатели (от тях несъответстващи 31) и 1082 изпитвания по микробиологични показатели (от тях несъответстващи 60).

Съгласно резултатите от лабораторните анализи през 2024 г:

С отклонение по микробиологични показатели са 11 % от взетите водни проби, като през 2023г. са 4,42%, през 2022 г. са 5,36 %, а през 2021 г. – 11,33%. Пробите с отклонение по физико-химични показатели и органолептични показатели са 7%, като през 2023 г. са 10,6 %, през 2022 г. и 2021 г. са били 10,5%.

С установени трайни отклонения по показател „нитрати” са водите в 19 вододайни зони: Меден кладенец, Ботево, Овчи Кладенец, Скалица, група „Бакаджик”, група „Хаджи Димитрово“, Малък манастир, Коневец, Робово, Дряново, Правдино, група „Първенец-Богорово“, група „Недялско-Люлин“, Чарган, Търнава, Джинот, Ханово, Оман и Маломир. Трайни отклонения по показатели обща твърдост, сулфати и хлориди са установени за група Скалица и Ханово.

6.1.2. Води от ведомствени водоизточници

Инспектори от отдел „Държавен здравен контрол“ през 2024 година са извършили пробовземане на 9 водни проби от регистрираните 5 ведомствени водоизточници. Изпитани са по 90 химични и 36 микробиологични анализа.

6.1.3 Води от обществени местни водоизточници

В регистъра на РЗИ-Ямбол са вписани 52 обществени водоизточници. По преценка на РЗИ през 2024 г. местните водоизточници са мониторирани средно два пъти годишно. През 2024 година е извършено пробовземане на 97 проби вода от 52 местни водоизточници, вписани в

регистъра. Пробите са предоставени на ЛИК при РЗИ – Ямбол за изпитване. Извършени 679 изследвания по химични и органолептични показатели (от тях несъответстващи 32) и 348 по микробиологични показатели (от тях несъответстващи 151).

Във връзка с установени отклонения в качеството на водата от местни водоизточници са издадени 3 предписания.

6.1.4. Води от плувни басейни

На територията на Ямболска област има 8 плувни басейни, на които се извършва микробиологичен и химичен контрол на водите, съгласно Инструкция № 34 за хигиената на спортните обекти и екипировка.

Извършено е пробовземане на 20 проби вода от 8 плувни басейни (5 открити и 3 закрити). Извършени са общо 222 изпитвания по 122 химични и 100 микробиологични показатели. Издадени са 2 предписания.

6.1.5. Минерални води при водоизточника, предназначени за:

В област Ямбол няма регистрирани предприятия за бутилиране на натурални минерални води. В регистъра на РЗИ-Ямбол са вписани 3 минерални водоизточника. За два от водоизточниците в с. Стефан Караджово, общ. Болярово има издадени Сертификати на МЗ за бутилиране на натурални минерални води. Мониторингът на двата водоизточника се планира в съвместна мониторингова програма с Община Болярово. Водните проби се вземат от водоизточниците/съоръженията и пробите се изследват по показатели и с периодичност - 4 пъти годишно. РЗИ е извършила мониторинг през 2-ро и 3-то тримесечие по микробиологични показатели.

През 2024 г. за два минерални водоизточници в гр. Стралджа бяха издадени Балнеологични оценки. Единият от минералните водоизточници в гр. Стралджа е свързан с обществена чешма и се използва за водоналиване от населението.

При извършена проверка във връзка с писмо с изх.№ МВ-00-5/27.02.2024 год. на МЗ, относно издаване на балнеологична оценка за качествата на минералната вода от Сондаж Я-12, находище „Стралджа“ гр. Стралджа се установи, че районът около водоизточника е замърсен /наличие на PVC бутилки, дрехи и други битови отпадъци/. За водовземното съоръжение няма учредени СОЗ , в т.ч. и Пояс 1. Предписани са мерки за поддържане на района около минералния водоизточник в добро хигиенно състояние.

При извършената проверка във връзка с писмо с изх.№ МВ-00-2/04.01.2024год. на МЗ относно издаване на балнеологична оценка за качествата на минералната вода от Сондаж №Р-1хг, находище „Стралджа“ гр. Стралджа се установи, че на оградата на Пояс 1 на съоръжението няма поставени табели с предупредителни надписи. Предписани са мерки- на оградата да се поставят табели с предупредителни надписи, изработени съгласно приложение №3 от Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и

експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Във връзка с постъпило в РЗИ-Ямбол писмо на Министерството на здравеопазването с изх. МВ-00-5/14.08.2024 г. и Балнеологична оценка №289 за оценка на качествата на минералната вода от сондаж №Я-12 от находище „Стралджа“ гр. Стралджа, община Стралджа, област Ямбол и предвид факта, че минералната вода е достъпна за обществено ползване и водоналиване на обществена чешма, разположена в непосредствена близост до сондажа, с цел недопускане на здравен риск за населението е дадено предписание: на обществената чешма да се постави и поддържа трайно предупреждение чрез табела (или друг подходящ начин), със следното съдържание: „Минералната вода не е подходяща за употреба за питейни цели, поради високо съдържание на арсен и флуор“.

През 2024 година е извършено пробовземане на 8 водни проби от 4 минерални водоизточници за изпитване по 12 химични и 72 микробиологични показатели. Не са установени отклонения по изпитваните показатели.

6.1.6. Шум

Изпълнение на програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии

Програмата за мониторинг на шума за област Ямбол е съобразена с изискванията на:

- Наредба № 54 на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.);

- Методика за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, (посочена в чл. 6, ал. 2 от горепосочената Наредба № 54).

№	Територии и зони	Пунктове	Норми
1.	Жилищни зони		55
1.1.	Ул. „Радецки”,№16 /Читалище „ Зора”/		
1.2.	Кв. „ Аврен”,ул. „ Аврен”,№12		
1.3.	Кв. „ Бенковски”,бл.№ 15		
2.	Централни градски части		60
2.1.	Ул. „ Страхил”, № 46		
2.2.	Ул. „ Срем”, № 2 /в близост до аптека „Бакалова”/		
2.3.	Ул. „ Роман Хайнацки”, № 1 / до МГ/		
3.	Интензивен автомобилен трафик		60
3.1.	Ул. „ Димитър Благоев”, № 9 / Зъболекарска /		
3.2.	Бул. „Граф Игнатиев” – бензиностанция-OMV		
3.3.	Булевард „ Крайречен” /Биков мост/		
3.4.	Ул. „Преслав” - МВР		
4.	Производствено-складови територии и зони		70
4.1.	Фирма „Сакарела”-ООД		

4.2.	Фирми за търговия на едро и съхранение-Ямбол,ул. дустриална” „№1	
5.	Зони за обществен и индивидуален отдих	45
5.1.	Градски парк	
5.2.	Парк „ Боровец”	
6.	Зони за лечебни заведения и санаториуми	
6.1.	Болница „Св.Иван Рилски”,ул. „Българка” №2	
7.	Тихи зони извън агломерациите	40
7.1.	Местност „Ормана“	

Изпълнена е мониторинговата програма за шумовото натоварване за 2024 г. в 16 пункта в гр. Ямбол. Резултатите от мониторинга са представени в Доклад с анализ и оценка на шумовото натоварване в гр. Ямбол през 2024 г. В заключителната част от доклада се съдържат препоръки към Община Ямбол за предприемане на мерки. На основание на анализа на данните от проведения мониторинг са направени следните изводи:

- ✓ Относителният дял на контролните пунктове с превишение на нормите е значителен, но в сравнение с миналата 2023 година няма нарастване.
- ✓ За близо 70% от контролните пунктове шумовите нива не надхвърлят 62 dB(A).
- ✓ Запазва се тенденцията, в пунктовете, разположени в близост до улици с интензивен автомобилен трафик, шумът да надвишава граничните стойности.
- ✓ През 2024 г. както и в предходните години няма пункт, в който средното еквивалентно ниво на шум да попада в диапазоните 73 – 77 dB(A), 78-82 dB(A) и над 82 dB(A).

Изпълнява се административната услуга по издаване на Становище по чл. 16б, ал. 2 от Закона за защита от шума в околната среда. През 2024 г. са издадени 10 становища.

Не са извършвани измервания на вибрации, т.к. не са постъпвали жалби и сигнали от граждани.

Съгласно указанията на МЗ, докладът се предостави на Министерство на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и на кмета на община Ямбол за информация и подпомагане при вземане на решения, съгласно правомощията при проектиране и подобряване на градската среда.

6.1.7 Атмосферен въздух

Изготвен е Доклад за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в област Ямбол за 2024г. Съгласно информацията, предоставена от Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) гр. Стара Загора, районът за оценка и управление на КАВ-Ямбол може да се определи като район с нисък потенциал от значими източници на замърсяване на атмосферния въздух. На територията на област Ямбол няма стационарна автоматична станция за контрол на качеството на атмосферния въздух. Измерванията в гр. Ямбол се извършват съгласно график, утвърден от министъра на околната среда и водите, за извършване на имисионни измервания на атмосферния въздух. През 2023 г. гр. Ямбол е включен в графика за измервания и това е последното обследване. Измерванията са извършени на адрес: центъра на гр. Ямбол, ул. „Г.

С. Раковски“ №7, в двора на Общинска администрация. Контролираните показатели са – фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$), серен диоксид, въглероден оксид, азотен оксид, азотен диоксид и озон. Съгласно утвърдения график, имисионното измерване е проведено в рамките на 51 денонощия, равномерно разпределени в рамките на календарната 2023 година. Извършени са четири имисионни измервания през 2023 г. Съгласно данните от измервания на атмосферния въздух не са отчетени превишения на нормите за качество на атмосферния въздух по контролираните показатели и съответно здравен риск за жителите на гр. Ямбол. Евентуална причинно-следствена връзка между заболяемост и КАВ не може да бъде направена.

6.1.8. Мониторинг и защита от въздействието на йонизиращи лъчения.

За контрола по радиологични показатели във връзка със Заповед №РД-01-14/12.01.2021 г. на Министъра на здравеопазването са взети и изпратени в РЗИ-Бургас и НЦРРЗ планирания по график брой проби храни - 14 бр. храни за РЗИ-Бургас и 3 бр. за НЦРРЗ, както и 5 бр. потребителски стоки (пясък, керемиди, въглища, козметичен продукт за коса, сух прах за пране) за мониторинг на нивата на радиоактивност в околната среда за целите на оценка на облъчването на населението и утвърдената от Главния държавен здравен инспектор Мониторингова програма за радиационен мониторинг на потребителски стоки на пазара. Протоколи от изпитване са получени само от РЗИ-Бургас. Резултатите от радиологичния анализ на храни, обективизирани в 14 бр. протоколи №№ ЗК-19/09.05.2024г., ЗК-45/4.06.2024г., ЗК-46/14.06.2024г., ЗК-61/12.07.2024г., ЗК-62/12.07.2024г., ЗК-83/06.08.2024г., ЗК-84/06.08.2024г., ЗК-85/-6.08.2024г., ЗК-99/03.09.2024г., ЗК-100/03.09.2024г.., ЗК-121/04.10.2024г.., ЗК-122/04.10.2024г., ЗК-148/04.11.2024г., ЗК-149/04.11.2024г., са предоставени и на ОДБХ-Ямбол.

Съгласно получените резултати, по изследваните радиологични показатели – специфична активност ^{137}Cs и ^{134}Cs, пробите храни и потребителки стоки (пясък, керемиди, въглища, козметичен продукт за коса, сух прах за пране) съответстват на изискванията на Приложение №3 към чл. 6, ал. 1 от Наредба №25/2005 г. за изискванията за защита на лицата при хронично облъчване в резултат на производство, търговия и използване на суровини, продукти и стоки с повишено съдържание на радионуклиди.

7. ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В изпълнение на политиката на Министерство на здравеопазването в областта на „Промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве“ се изпълняват дейности по следните национални планове и програми:

7.1 Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон

Във връзка с проведено през 2022 г.- 2023 г. подробно проучване на облъчването от радон в жилищни сгради на територията на област Ямбол и след получаване на протокол с данните от измерванията са изготвени уведомителни писма до доброволците, участвали в проучването.

Финансовите средства по програмата са изразходени за пощенски услуги по кореспонденцията – 506 бр. писма.

Във връзка с реализирането на европейския ден на радона- 07.11.2024 година на електронната страница на РЗИ-Ямбол се публикува предоставеният от Националния координационен съвет информационен материал. За информирането на населението се раздадоха и хартиени дипляни и брошури.

7.2.Национална програма за превенция и контрол на ХИВ

7.2.1. Във връзка с втория етап от Националната АНТИСПИН кампания се обяви СЕДМИЦА НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ за периода 12.02.2024г. до 19.02.2024г. Предостави се възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ, вирусни хепатити Б и С и сифилис в лабораторията на РЗИ-Ямбол.

На 14 февруари съвместно с младежи от Български младежки червен кръст-Ямбол се организира събитие в центъра на града пред градската библиотека на ул. „Г. С. Раковски“, на което се раздадоха картички с презервативи и прикрепени към тях червени лентички, символ на всички засегнати, балони с логото на кампанията и други здравно- информационни материали по темата, както и извършване на анонимни тестове за ХИВ и сексуално предавани инфекции на всички желаещи.

На 15 февруари мероприятие се проведе и във Факултета по техника и технологии към Тракийски университет-Ямбол, а на 16 февруари в производственият цех на фирма „Мебели Виденов“.

На 19 февруари кампанията завърши с посещение в Ромският квартал в гр. Стралджа, в Християнската църква „Исус е Господ“.

7.2.2.Третият етап от Национална АНТИСПИН кампания, с който всяка година в третата неделя от месец май се отбелязва Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИ (International AIDS Candlelight Memorial) е под мотото на международната кампания: „Помним! Приемаме! Подкрепяме!“. Регионална здравна инспекция – Ямбол отбеляза Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИ като организира вечерно бдение със свещи във формата на панделка, което се състоя на 19 май (неделя) от 20.00 ч. до 21.00 ч. пред читалище „Съгласие“ в центъра на град Ямбол, в което взеха участие служители на инспекцията. Отправи се призив към всеки пожелал да се присъедини към инициативата или да запали свещ на прозореца на дома си в 21:00 ч. като знак на почит към жертвите на СПИН и подкрепа на близките им. РЗИ-Ямбол обяви СЕДМИЦА НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ за периода 13-19 май 2024 г. и предостави възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ и СПИ, сифилис и вирусни хепатити в микробиологична лаборатория на РЗИ-Ямбол.

7.2.3.Четвърти етап от Национална лятна АНТИСПИН кампания се проведе от 5.08.2024 г. до 12.08.2024 г. под мотото „Безопасна ваканция!“ РЗИ-Ямбол предостави възможност на всички желаещи да си направят анонимен тест за ХИВ и СПИ в кабинет КАБКИС в сградата на РЗИ. На 7 август в откритите плувни басейни в с. Симеоново и с. Генерал Инзово 22 посетители си направиха безплатни тестове за ХИВ, СПИ, хепатит В и С. На 8 август в гр. Елхово и в откритият плувен басейн в комплекс „Траките“ 39 граждани си направиха анонимни тестове. Разпространиха се картички с презервативи и здравно-информационни материали в кафе-аперитиви и аптеки. В сградата на РЗИ беше аранжирано табло с плакати и информационни материали за ХИВ/СПИ и презервативи.

7.2.4. Национална АНТИСПИН кампания по случай 1 декември, Световен ден за борба със СПИН под мото: „Предай нататък - знанието, не риска!“.

РЗИ-Ямбол обяви Седмица на отворените врати за периода 02.12.-06.12.2024 г. и предостави възможност на всички желаещи да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ и СПИ в лабораторията на РЗИ. Аранжира се табло с плакати и информационни материали за ХИВ/СПИ в сградата на РЗИ. Кампанията се анонсира в интернет страницата. Раздадоха се здравно-информационни материали в гимназиите: ПГЗ „Христо Ботев“, ПТГ „Иван Райнов“, СУ „Свети Климент Охридски“, ПГ ЛПЕХТ, ГСАГД „Кольо Фичето“, ПГ „Васил Левски“, МГ „Атанас Радев“ и ПГ ПСТТ „Н. Й. Вапцаров“ – гр. Ямбол. Организираха се обучения с партньори-медицинските специалисти в училищата. Разпространиха се информационни материали, с прикрепени червени лентички към тях и презервативи в най-посещавани заведения в град Ямбол. На 01.12.2024 г. пред хипермаркет „Кауфланд“ се предостави възможност на желаещи граждани да си направят безплатен и анонимен бърз тест за ХИВ, хепатит Б и С, сифилис. Разпространиха се информационни материали с прикрепени червени лентички към тях и презервативи. Кампанията се проведе съвместно с младежи от Български младежки червен кръст.

2. Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г.

Основна цел на националната програма е редуциране на нивото на общите за ХНБ, най-често срещани рискови фактори: поведенчески, биологични, психосоциални, чрез намаляване на разпространението на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол, подобряване на храненето и увеличаване на физическата активност и за ранна диагностика на основните ХНБ - скрининг на онкологични заболявания, сърдечно-съдови заболявания и диабет.

Дейностите бяха насочени към ограничаване на основните рискови фактори за възникване на ХНБ (тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и ниска физическа активност).

2.1. Фактор тютюнопушене

Дейността на РЗИ-Ямбол при текущи инспекции бе насочена към повишаване на осведомеността сред ученици на възраст 12-14 г. и 16-18 г. относно вредите и последиците от употребата на тютюн и бездимни алтернативи на тютюнопушенето. В училища и гимназии на територията на област Ямбол се разпространиха здравно-информационни материали за вредата от употребата на наргиле и цигари, и злоупотребата с алкохол.

2.1.1. Отбелязване на 31 май - Световен ден без тютюнопушене.

Регионална кампания, организирана от РЗИ-Ямбол за отбелязване на Световния ден без тютюнопушене-31 май, под мотото: „Защитата на младите хора от намесата на тютюневата индустрия!“, включваща следните инициативи:

- Обявяване на конкурс за изработване на презентация на тема: „Тютюнът и новите продукти за набавяне на никотин-рисков фактор за здравето“ в ПГ по туризъм „Алеко Константинов“ - град Ямбол. В конкурса се включиха ученици от VIII до XII клас. Връчиха се 3 награди и грамоти на всички участници.
- Проведени дискусии, презентации, информационни кампании и тематични беседи за вредата от тютюнопушенето сред младите хора в час на класния ръководител в гимназиите в област Ямбол. Разпространени са и здравно-информационни материали по темата.
- На 31 май служители на РЗИ-Ямбол, съвместно с представители на Български младежки червен кръст в центъра на града, пред община Тунджа, раздадоха здравно-информационни материали-брошури и листовки по темата.

РЗИ-Ямбол обяви Седмица на отворените врати за периода от 27.05.2024 г. до 31.05.2024 г. включително, като даде възможност на всички желаещи пасивни и активни пушачи да направят тест с апарат „Smoker lyzer“.

2.1.2 Отбелязване на Международен ден без тютюнопушене-16 ноември

Международният ден без тютюнопушене се отбеляза с инициативи, насочени основно към младите хора и учениците в малките населени места в област Ямбол. В СУ „Д-р Петър Берон“ гр. Болярово и СУ „П. Яворов“ гр. Стралджа се организираха лекции с беседа на тема „Тютюнът и новите продукти за набавяне на никотин“, като се наблегна най-вече на употребата на електронни цигари, никотинови паучове и наргиле. Демонстрации с кукла Сю показаха вредата от тютюневите изделия. Обсъдиха се и въпросите, свързани с употребата на райски газ и алкохол сред младите хора. Учениците имаха възможност да пробват „Алкоочила“, имитиращи алкохолно опиянение от 1,5 промила алкохол. Много от младежите проявиха интерес към тях и се убедиха, че употребата на алкохол забавя възприятията, намалява способността за преценка и концентрация, на което се дължат и пътнотранспортните произшествия след употребата му. Раздадоха се информационни материали за вредата от употребата на тютюневи изделия и алкохол.

Дейности на консултативния кабинет за отказване от тютюнопушене в РЗИ.

Във връзка с 16 ноември-Международния ден без тютюнопушене, РЗИ-Ямбол обяви инициатива „Отворени врати за посещение в Кабинетите за консултиране и отказване от тютюнопушенето“, като призова всеки желаещ да се опита да откаже цигарите в кабинета в сградата на РЗИ, стая № 19. През целия месец ноември всеки пушач можеше да се консултира безплатно как да се откаже от тютюнопушенето.

За 2024 година един човек е посетил кабинета в сградата на РЗИ-Ямбол. Две посещения, след които твърди, че осезаемо е намалил употребата на цигари.

2.2.Ф

2.2.1. Във връзка с 29.06.2024 г. – Национален ден на безопасността на движението по пътищата се изготви информация по темата на сайта на РЗИ с видео урок към него. Сред учениците от ПГ по ЛПЕХТ, ПТГ „Иван Райнов“, ГСАГД „Кольо Фичето“ се презентираха алкоочила, имитиращи алкохолно опиянение и се разпространиха здравно-информационни материали по темата „Алкохолът - един от основните фактори за ПТП“ и видео урок „Колко опасен е алкохолът зад волана“.

2.3.Фактор хранене

2.3.1 На сайта на РЗИ се анонсира 10 май-Световен ден, посветен на инициативата на СЗО „Движението това е здраве“. Подготвен бе информационен материал с препоръки към гражданите, включващ и пирамидата на физическата активност.

2.3.2 Отбелязване на 19 май - Европейски ден за борба със затлъстяването. На сайта на РЗИ се дадоха препоръки за здравословно хранене. Храненето е основен фактор на здравето, а борбата със затлъстяването изисква формиране на здравословни навици и промяна в начина на живот.

2.3.3. През месец март се организираха и проведоха здравни беседи /лекции/ сред децата на възраст от 5 до 7 години в детска градина „Невен“ и филиала й в гр. Елхово. Темата бе „Как да се грижим за здравето на нашето тяло чрез хранене и спорт“. Децата взеха активно участие в беседата, която завърши с подаръци – магнитна дъска и азбука, и кутия забавни игри на „Дисни“.

2.3.4. С цел повишаване интереса на децата към здравословното хранене и необходимостта от повече физическа активност се проведе лекция, викторина с гатанки и свободни игри сред предучилищни групи в детска градина в гр. Ямбол. Основната тема беше как да се грижим за нашето здраве чрез хранене и спорт. На децата се дадоха съвети за изграждане на здравословни навици. Мероприятието завърши с награди, атрактивни за децата и съобразени с тяхната възраст.

2.3.5. Проведе се конкурс за рисунка на тема „Здраве с хранене и спорт“ в ОУ „Христо Смирненски“ гр. Ямбол сред учениците от първи до четвърти клас. Целта на конкурса бе да се популяризира сред подрастващите здравословно хранене и навици, да събуди интерес към

здравословен модел на хранене. Преди началото на конкурса сред участниците се проведе лекция по темата- „Здраве чрез хранене и спорт“. На специално организирана церемония в училището на отличените деца се връчиха грамоти и награди.

2.3.6. Отбелязване 20 октомври-Световен ден без остеопороза! под мотото на кампанията: „Кажете „Не!“ на чупливите кости!“ На сайта на РЗИ бе предоставена информация по темата.

Във връзка с 14 ноември-Световния ден за борба с диабета РЗИ-Ямбол обяви Дни на отворените врати за всички желаещи да измерят кръвната си захар. Периодът на безплатното изследване бе за една работна седмица, в сградата на РЗИ, с призив „Бъдете отговорни към

2.4. Реализиране на дейности, насочени към ранно откриване на водещите ХНБ

Във връзка с издадените от МЗ възлагателни заповеди за скринингови прегледи за диабет тип 2, злокачествени новообразувания на маточната шийка, белодробни болести, сърдечно-съдови заболявания и злокачествени новообразувания на млечната жлеза са приключени и резултатите от тях са отчетени в срок.

През 2024г. по изпълнение на дейности от Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г. са получени следните заповеди на министъра на здравеопазването **за скринингови прегледи**:

- ✓ Заповед № РД-01-547/29.07.2024г. за скринингови прегледи за диабет тип 2;

Организирана и проведена бе скринингова кампания за ***диабет тип 2*** сред групи от здравото население от лекар със специалност „Ендокринология“, съгласно договор № РД-06-16/30.08.2024 г., сключен между РЗИ-Ямбол и „ДКЦ 1- Ямбол“ЕООД. Извършени бяха планираните за област Ямбол 120 прегледа на лица. Съгласно резултатите от извършените прегледи и изследвания: Клинично здрави са 72 лица; 48 лица са с поставени диагнози по МКБ и са насочени към допълнителни изследвания за потвърждаване или отхвърляне на диагнозите.

- ✓ Заповед №РД-01-550/29.07.2024г. за скринингови прегледи за злокачествени новообразувания на маточната шийка;

Организирана и проведена бе скринингова кампания за ***злокачествени новообразувания на маточната шийка*** сред групи от здравото население, извършени от лекар със специалност „Акушерство и гинекология“ с взимане и изпращане на материал за цитонамазка и последващо интерпретиране на резултата от специалист по клинична патология с класификация по Папаникулау, съгласно договор № РД-06-16/30.08.2024 г, сключен между РЗИ-Ямбол и „ДКЦ 1-Ямбол“ ЕООД.

Извършени бяха плануваните за област Ямбол профилактични прегледи за рак на шийката на матката на 80 жени, от които 5 са с наследствена обремененост. Съгласно резултатите от извършените прегледи и изследвания: 74 жени са клинично здрави; за допълнителни изследвания са насочени 6 жени.

- ✓ Заповед № РД-01-549/29.07.2024 г. за скринингови прегледи за белодробни болести;

Организирана и проведена бе скринингова кампания за ***белодробни болести*** сред групи от здравото население. Прегледите са извършени от лекар със специалност „Пневмология и фтизиатрия“ или „Вътрешни болести“, съгласно договор № РД-06-16/30.08.2024 г, сключен между РЗИ-Ямбол и „ДКЦ 1-Ямбол“ ЕООД. Извършени бяха плануваните 130 профилактични прегледи. Съгласно резултатите от извършените прегледи: 106 лица са клинично здрави; С диагнози по МКБ са 24 лица. За допълнителни изследвания са насочени 5 лица.

- ✓ Заповед № РД-01-548/29.07.2024г. за скринингови прегледи за сърдечно-съдови заболявания;

Организирана и проведена е скринингова кампания за ***сърдечно-съдови заболявания*** сред групи от здравото население-прегледи от лекар със специалност „Кардиолог“, съгласно договор № РД-06-16/30.08.2024 г, сключен между РЗИ-Ямбол и „ДКЦ 1-Ямбол“ ЕООД. Извършени бяха плануваните за област Ямбол прегледи на 130 лица, като от тях 105 лица са с наследствена обремененост.

Извършени са прегледи и изследвания по показатели:

- Измерване на артериално налягане;
- Изчисляване и оценка на индекс на телесна маса;
- Електрокардиограма с разчитане

Съгласно резултатите от извършените прегледи и изследвания: Клинично здрави са 62 лица; На останалите 68 лица са поставени диагнози по МКБ. За допълнителни изследвания са насочени 3 лица.

- ✓ Заповед № РД-01-551/29.07.2024г. за скринингови прегледи за злокачествени новообразувания на млечната жлеза.

Организирана и проведена е скринингова кампания за ***злокачествени новообразувания на млечната жлеза*** сред групи от здравото население от лекар специалист с квалификация по мамология и извършване на мамография на жени, съгласно договор № РД-06-16/30.08.2024 г, сключен между РЗИ-Ямбол и „ДКЦ 1-Ямбол“ ЕООД. Извършени са плануваните за област Ямбол 114 профилактични прегледа за ранно откриване на рак на млечна жлеза. Всички лица са насочени за контролни прегледи след определен период от време. За контролно УЗП след определен период от време са насочени 4 лица.

Всички възлагателни заповеди изпратени до РЗИ-Ямбол са изпълнени и отчетени в срок.

II. ОТДЕЛ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”

1. Изпълнение на целите:

Ръководител ЛИК, ОК/ОМО/ОНО и персонала на лабораторията извършиха всички необходими промени в СУ за постигане на целите по качество, съгласно изискванията на БДС

EN ISO/IEC 17025:2018 г. в определените за това срокове. Р-л ЛИК изготви отчет на ЛИК за 2024 г. По време на прегледа на ръководството се извърши преразглеждане и утвърждаване на План по качество за 2025 г.

ЛИК гарантира валидността на резултатите посредством осъществяване на външен и вътрешен контрол на качеството на резултатите. Изпълнена е програмата за ВЛК, обучение и наблюдение компетентност на персонала за 2024 г. и са утвърдени програми за 2025 г.

Изработени проби за 2024 г.

- 1222 проби в обхват на акредитация и 200 проби извън обхват на акредитация
- 10 388 анализа за физикохимично и микробиологично изпитване
- Издадени протоколи в обхват на акредитация 1059 бр.
- Издадени протоколи извън обхват на акредитация 200 бр.
- Отказани 2 бр. проби
- Анализи -7550 броя за ежеседмична вътрешна проверка на техническите средства в ЛИК
- На основание Заповед РД-01-67/07.09.2023 г. на Директор РЗИ-Ямбол извършени 84 анализа за шествалентен хром. При анализите не се установяват отклонения от нормативните изисквания.

През 2024 г. не са получени рекламации и жалби от клиенти.

1. Извършени изпитвания по държавен здравен контрол: 543 проби с 6276 анализа

Изпитванията по предварителен здравен контрол са отчетени по показателите за изпълнение, които са част от Бюджетна програма „Държавен здравен контрол" в периодите за отчитане (до 30.06.2024 г. и до 31.12.2024 г.), съгласно дадените от Министерство на здравеопазването отчетни форми за съответния период.

Води				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
Вода питейна постоянен мониторинг	207	2069	207	822
Вода питейна периодичен мониторинг	67	1377	65	260
Вода питейна местни водоизточници	97	679	97	348
Местни минерални водоизточници при водоизточника	2	12	8	72
Плувни басейни	20	122	20	100

Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	3	15	3	21
Вода питейна Ведомствен в-к	9	90	9	36
Вода питейна Насочен контрол шест валентен хром	84	84	-	-
Измерване на Уличен шум <u>извън обхват на акредитация</u>	17	97	-	-
Козметични продукти				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
	6	6	25	66

2. **Извършени изпитвания по заявки на физически и юридически лица:**
879 проби 4112 анализа

Води				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
Вода питейна постоянен мониторинг	2	11	260	841
Вода питейна периодичен мониторинг	5	77	106	355
Плувни басейни	6	21	54	270
Вода питейна Сурови води	-	-	10	30
Вода питейна Ведомствен в-к	-	-	9	31
Местни минерални водоизточници при водоизточника	-	-	6	46
Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	-	-	1	5
Проби води <u>Извън обхват на акредитация</u>	115	1593	132	475
Проби от повърхности в контактни повърхности				
	<u>Извън обхват на акредитация</u>		В обхват на акредитация	

	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
	8	13	233	344

3. **Изменения на външни и вътрешни документи.**

В отдел ЛИ се изготвиха и актуализираха документи от системата по управление на качеството, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. Извърши се вътрешно калибриране на техническите средства, проведе се наблюдение компетентност на персонала и обучение на персонала по утвърдени програми. Специалистите показаха високо ниво на компетентност при извършения вътрешен и външен качествен контрол. ЛИК показа отлични резултати в изпитванията за пригодност в съответствие с изискванията на ИА БСА. Въведените в работа процедури, формуляри по качество, работни инструкции са адекватни и актуални.

4. **Вътрешен одит.**

Проведен е вътрешен одит съгласно «Програма за вътрешни одити за 2024 г.». Не са констатирани несъответствия. Последният вътрешен одит е извършен от квалифициран екип от външни одитори преминали обучение по новата версия на стандарта. Записите от него се съхраняват при р-л ЛИК. Разгледан е Доклад от вътрешен одит от 05.07.2024 г. Оценката на риска от одиторския екип констатира, че лабораторията е осигурила основните изисквания по организацията и управлението на акредитирана лаборатория по БДС EN ISO/IEC 17025:2018 г

За периода на 2024 г. няма констатирани несъответствия и не са предприемани коригиращи действия.

5. **Оценявания от външни органи.**

При извършената оценка на място за втори планов надзор на Лабораторно изпитвателен комплекс (ЛИК) при Регионална здравна инспекция (РЗИ) Ямбол, екипът от оценители констатира съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и Процедура за акредитация BAS QR 2. Разработената система за управление е поддържана и ефикасно функционира в съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и приложимите документи за акредитираните лабораторни дейности. Не са констатирани несъответствия.

6. **Ефикасност на всички въведени подобрения:**

Актуализирането на СУ на ЛИК води до по-добро прилагане на изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. Подобряването на работната среда, обученията на персонала водят до повишаване нивото на компетентност в ЛИК.

7. **Адекватност на ресурси:**

Всички технически средстава (ТхС) в ЛИК са изправни и са с попълнени досиета. Записите се водят редовно, съгласно изискванията на разработените процедури. ЛИК при РЗИ-Ямбол прилага стриктно въведените процедури. Всички ТхС са етикетирани с актуалното свидетелство за калибриране и информация за последващо калибриране, както и с етикет показващ

идентификация на ТхС в лабораторията. На всяко работно място са налични съответните РИ за работа и са определени специалистите, които работят с него. Спазена е "Програма за калибриране на ТхС" ФК 604.7 съставена и управлявана от ОМО. През 2024 г. са калибрирани 8 ТхС. С това е изпълнена програмата за калибриране. Утвърдена е програмата за калибриране за 2025 г.

8. **Закупуване на консумативи необходими за работата на ЛИК през 2024 г.**

Осигурени са финансови ресурси за закупуване на консумативи и оборудване според нуждите на ЛИК. Всички заявки са изпълнени в срок. Оценени са доставчиците на продукти и консумативи. Списъкът на СРМ се актуализира с отпадането на тези с изтекъл срок на годност и закупуване на нови. Сертифицираните референтни материали са регистрирани в списък на СРМ СпК 604.4 на ЛИК.

Закупени са 4 нови технически средства:

- 2 броя Автоклав Вертикален модел BKQ-Z 1001 Сериен номер BKQT 100124105008 и Автоклав Вертикален модел BKQ-Z 1001 Сериен номер BKQT 100124105003
- Везна аналитична KERN Модел ADB 200-4 Сериен номер WE24000800
- Стерилизатор-сушилня Модел WHL-125 B Сериен номер 20220104280021

9. **Нормативно осигуряване:**

Всички нормативни документи в ЛИК са актуални. Неактуални документи с вътрешен и външен произход бяха архивирани, съгласно въведените ОПК. Извършени са 1785 броя проверки за актуалност на документи с външен произход.

Закупени са следните стандарти:

- БДС EN ISO 6888-1:2021/A1:2023
- БДС EN ISO/IEC 17043:2023/A11:2024
- БДС EN ISO 7218:2024
- БДС EN ISO 9001:2015/A1:2024

Всички промени са отразени в СпК 702.2 – Списък с гъвкав обхват на ЛИК и приложението към него, както и в СпК 803.2 – Списък на документите с външен произход от ЛИК при РЗИ-Ямбол и приложението към него.

10. **Резултати от идентификация на рискове**

Периодично се извършва Оценка и анализ на рисковете на безпристрастност ФК 401.1. Определени и оценени са различните видове риск, които са възникнали през отчетния период. Записите за това се съхраняват при ОК и р-л ЛИК. Подържа се актуален СпК 805.1 Регистър на рисковете в ЛИК при РЗИ-Ямбол и СпК 803.2 Регистър на възможностите.

11. **Обучения**

Външно обучение по следните теми:

1) Специфични микробиологични показатели, въведени с изменението на Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

2) Целогеномно секвениране на микробни изолати с NO-MISS протокол на Oxford Nanopore Technologies
3) Обучение за безопасна експлоатация и технически надзор на съоръжения под налягане

Вътрешно обучение по следните теми:

1) Запознаване с изискванията на БДС EN ISO 6888-1:2021/A1:2023 Микробиология на хранителната верига. Хоризонтален метод за изброяване на коагулазо-положителни стафилококи (Staphylococcus aureus и други видове). Част 1: Метод с използване на средата Baird-Parker агар. Изменение 1 (ISO 6888-1:2021/Amd 1:2023) при изпитване на проби от контактни повърхности
2) Нови тенденции при разработване и внедряване на системата за управление съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2018, промени по структура и съдържание. *въвеждащо обучение/опреснителен курс*
3) Микробиологично изпитване на води и проби от контактни повърхности Техническа компетентност при аналитичните процедури, методи и средства за измерване. /въвеждащо обучение/опреснителен курс
4) Микробиологично изпитване на козметични продукти. Техническа компетентност при аналитичните процедури, методи и средства за измерване. /въвеждащо обучение/опреснителен курс
5) Прилагане на ОПК 701.2 Обслужване на клиента, правило за вземане на решение
6) Прилагане на ОПК 804.

7) Управление на записи

12. **Преглед на резултати от междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност:**

В периода 10.2023-07.2024 г. ЛИК взе участие в междулабораторни изпитвания за пригодност с цел проверка на качеството на работата по Технически проект за изпитване за пригодност № IP-CDPD-238/2024 по продукт „Крем за ръце“

Ниво 1 Физикохимични характеристики: pH
Ниво 2 Микробиологични характеристики-Общ брой плесени и дрожди

Получените резултати от изпитването и изчисленият z-критерий са отбелязани от провайдъра като удовлетворителен резултат за показателите.

13. **Оценка на риска**

ЛИК при РЗИ-гр. Ямбол е изпълнила заложените цели в План по качество за 2024 г., съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018г., чрез актуализиране, разработване и подобряване на документи от СУ. Преразгледа се Спк 805.1 Регистър на рисковете в ЛИК и СпК 805.2 Регистър на възможностите. Определен е риска за безпристрастност на всеки служител спрямо заявителя на изпитването. ЛИК е оценила и определила различните видове риск в лабораторията и с това изпълнява изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018.

14. **Решения, отговорници и срокове за подобряване на дейността на ЛИК**

- осигуряване на финансови ресурси за осъществяване на политиката по качество на ЛИК и за поддръжка на акредитацията.
- Осигуряване на непрекъснатост на работния процес чрез осигуряване на достатъчен брой персонал, притежаващ подходяща квалификация за осигуряване на процесите по изпитване.
- Необходими изменения- на този етап не се планува разширение на обхвата на акредитация на ЛИК. Доброволен отказ от характеристики сух остатък за група 2 Питейни води и характеристики салмонела и листерия моноцитогенес за проби от контактни повърхности.
- Утвърждаване и изпълняване на План по качество за 2025г. ФК 806.1

Изготвил:

д-р Радостина Калчева, директор на РЗИ-Ямбол